יום ג', י' בשבט תשמ"ז, 9 בפברואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13265 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

שלמה הלל: אם שפירא לא ישנה עמדתו – יצטרך ללכת

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

„בתקופה שכל מדינת ישראל מדברת על התקציב, גם ליו"ר וועדת הכספים שפירא מותר להניף את אשר עם ליבו. אך לא יעלה על הדעת שיו"ר וועדה בכנסת יצטרף לגישה של ‚חטוף ואכול'.

„מליאת הכנסת העבירה לוועדת הכספים את התקציב לאישור וחובתה של ועדה זו לדון בו. אם ח"כ שפירא לא יוכל לעמוד בכך — יצטרך ללכת" — אמר אתמול יו"ר הכנסת, שלמה הלל, שביקר אתמול באשקלון.

העבודה מצפה ששמיר יעשה סדרים בליכוד

פרס – הקיצוני בהתנגדותו למתן סיוע להתנחלויות ■ לוי מאיים: אם תימשך הסחבת אורה באורח חד־צדדי להקים אותן ■ מלחמת ההשמצות נמשכת ■ חרות: פרס ממשיך בעלילות־כזב

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים, פנחס ענברי ודורית גפן, כתבי „על המשמר" וכתב עתי"ם

במפלגת העבודה מצפים, כי ראש הממשלה, יצחק שמיר, יפעל בתוך סיעת הליכוד לפתרון המשבר בעניין הקצבת סכומים להתנחלויות בגדה המערבית, עוד לפני יציאתו לארה"ב, בראשית השבוע הבא.

מקורות במפלגת העבודה אמרו, כי הערב יעשה נסיון לכנס את הקבינט הכלכלי, המורכב משמיר, מ"מ רה"מ שמעון פרס, שר הכלכלה גד יעקובי ושר האוצר משה נסים, וגוף זה הוא שינסה למצוא נוסחת־פשרה בין המפלגות.

אתמול התכנסו שרי מפלגת העבודה, לפני ישיבת הממשלה,

(המשך בעמוד 14)

פירושו של דבר — דורית גפן

מרד בליכוד

התחרפה הניכרת ביחסי הליכוד והמערך, ותטון התוקפני שבו נוקטים הצדדים זה כלפי זה, על רקע הוויכוח לגבי הניסיון לקשור בין פריסת חובות התק"ם ווקצאת כספים להתנחלויות. אינם

(המשך בעמוד 14)

משבר בני־הערובה לשיא חדש: 400 מחבלים או רצח בתוך יממה

פרס: לא נשעה לאולטימטום ■ שולץ: אם יוצאו האנשים להורג — נגיב בהתאם למצב ■ קריאה לבריטים להתפנות מלבנון למען בטחונם

ביירות. — ארגון טרור מוסלמי הציג אתמול אולטימטום לישראל, בלוויית סרט־וידיאו על אחד משמונת האמריקנים שנחטפו בלבנון. עדיין לא נתקבלה ידיעה ברורה על גורלו של שליח הכנסיה האנגליקנית, טרי וייט, למרות ידיעות בכלי־התקשורת המקומיים כי הוא שוחרר.

מכתב שפורסם על־ידי ה„ג'יהאד

(המשך בעמוד 14)

מסמך שהושמט במכוון מדו"ח הסנאט חושף:

ישראל ניהלה אספקת הנשק לאיראן ברמות הגבוהות ביותר

כך עולה משיחתו של עמירם ניר עם סגן־הנשיא בוש, בעת ביקורו בירושלים ■ המיסמך הוסתר כדי לא לחשוף מעורבות ישראל ■ המו"מ התנהל עם הקיצונים בטהראן ולא עם המתונים

עמירם ניר – פגישה סודית עם שולץ. (צילום: אנדרה ברוטמן)

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר"

וושינגטון. – מסמך שהושמט מדו"ח ועדת המודיעין של הסנאט לבקשת משרד החוץ האמריקני, והמתפרסם הבוקר ב„וושינגטון פוסט", מצביע על מעורבות ישראלית עמוקה בפרשת אירען.

המסמך הוא סיכום פגישתו של סגן הנשיא ג'ורג' בוש עם עמירם ניר, ב־29 ביולי 1986, במלון „המלך דוד" בירושלים. מצויין בו, שניר אמר בפירוש לסגן הנשיא, כי המשא ומתן התנהל עם המנהיגים הקיצוניים ביותר באיראן, ולא עם מנהיגים מתונים, בניגוד מוחלט למה שטוען הנשיא רייגן מאז פרצה השערוריה. ניר הסביר לבוש, כי הקצונים באיראן, ולא המתונים, הם אלה היכולים להביא לשחרור בני־הערובה אמריקניים.

התזכיר סותר גם את טענתה המתמשכת של ממשלת ישראל, כי חלקה בעסקות עם איראן היה מיזערי. ניר אמר לבוש, לפי הדו"ח: „הפעלנו את הערוץ, נתנו כיסוי למבצע, סיפקנו בסיס וסיפקנו מטוס".

מקור יודע דבר מסר אתמול ל„וושינגטון פוסט", כי באחרונה אמר בוש ל„ועדת טאוור", החוקרת בפרשה, כי אחד מחששותיו בעקבות הפגישה עם ניר היה עומק מעורבותה של ישראל במבצע האיראני. אולם בשעתו, כל שעשה בוש אחרי הפגישה היה מסירת העתק מסיכומה לאוליבר נורת, שהיה ממונה על ניהול המבצע החשאי מטעם המועצה לבטחון לאומי.

זווית מעניינת נוספת היא, שהמסמך הראשוני של דו"ח ועדת הסנט כלל תזכיר זה, שהוכן בידי קרייג פולר, ראש הסגל של בוש. בנוסח הסופי הושמט המסמך מהדו"ח ולא הוזכר כלל, על־פי בקשת משרד החוץ האמריקני.

(המשך בעמוד 14)

התק"ם תובע אישור מיידי לפריסת חובות

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

הסיוע לקיבוצים הוא בבסיס התוכנית הכלכלית של הממשלה – אמר אתמול ישעיהו פרי, ממזכירי התק"ם, בישיבת מרכז התנועה שהתקיימה באפעל.

ח"כ אברהם כץ־עוז האשים את ראשי הליכוד בהסתה פרועה תוך ניצול מצבן הקשה של עיירות הפיתוח והכוונתן נגד התנועה הקיבוצית.

מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים (ג'ומס אורון), הזכיר, כי מקור המצוקה במושבים ובקיבוצים בשבע שנות שלטון הליכוד ובשנתיים של ממשלת האחדות הלאומית.

ידיעה מורחבת בעמוד 4.

הודו וכנעה — הבטיחה אשורות לטניסאי־השולחן מישראל ● מדור הספורט, עמוד 13

סהר — האחיות מגבשות את עיצומיהן ● עמוד 16

ביוו צדיק ללאומי — סחבה לאור ירוק מנאסר ● עמוד 2

ועד הטכנאים בטלוויזיה קטע שידור מארה"ב

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ועד הטכנאים בטלוויזיה קטע אמש, ב־00:30, את השידור הישיר של משחק „המערכ נגד המזרח" בליגת האן.בי.אי.

השידור הופסק בניגוד לדעת הנהלת רשות השידור ובניגוד להבטחה של „שידור ישיר אל תוך הלילה".

גרנות: גידול במספר החיילים מחייב צמצום מילואים וזמן שירות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

יו"ר ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, אלעזר גרנות (מפ"ם), סנה אתמול אל יושב ראש הוועדה, ח"כ אבא אבן, וביקש לקיים בהקדם

(המשך בעמוד 14)

אחי דוד „מלך ישראל"

כשבר התקציב הולך ומחריף ותוך כדי כך מתגלה הרקע האמיתי להתנצחות הפנימית בממשלה. הקרויה עדיין בשם „אחדות לאומית". הציבור התחיל מהשמצה מכוונת של התנועה הקיבוצית והצגתה בעיני הציבור נמקבלת שלמונים על חשבון עיירות הפיתוח וההתיישבות החקלאית ביהודה ושומרון. עצם ההסתה כלפי הגורם היצרני והקונ־סטרוקטיבי ביותר בקורות היישוב והמדינה, החזירה אותנו לאותו סגנון דמגוגי של מנחם בגין, אשר הציג את הקיבוצניק כ„בעל בריכה" הנהנה מכל מותרות החיים. הציפייה של מפלגת העבודה והבטחתו של פרס עצמו, כי מסגרת ממשלת האחדות הלאומית תקהה את הניגודים בחברה ותביא להתמתנות הדיון הציבורי, הוכיחו את עצמם כציפיות־שווא.

ההחלטה על פריסת חובות לתק"ם נתקבלה על־ידי הממשלה בהסכמתו המלאה של שר־האוצר, איש הליכוד. ה„התקוממות" בוועדת הכספים באה מצד גורמים בליכוד, אשר החליטו לחוכית את „נאמנותם לארץ־ישראל" על־ידי הסקת כספים ליישובי גוש־אמונים – חלוקה שלא נועדה כלל להגשים צרכים יצרניים של היישובים, אלא פשוט לשמש אתנן כספי לכל מי שהחליט לגור כמה קילומטרים מזרחה מכפר־סבא.

ליו"ר הוועדה שהגיעות בממשלה כל המרים קול ודורש כספים הוא מלך. יושב ראש ועדת הכספים המייצג סיעה אנטי־ציונית בת שני חברי הכנסת מבטא נאמנה כמי שמחזיק בקופת המדינה, ומונע קבלת החלטות, אם לא יינתן לו מבוקשו מכספי נכנד. גם לישיבות שלהן כידוע תרומה נכבדה למשק, ליצוא וכו'.

אך לשיא האבסורד והאנרכיה השלטונית תרם אתמול סגן ראש־הממשלה, שר־השיכון דוד לוי, אשר הכריז בחברון בנימה בומבסטית ומאיימת, שאם תימשך הסחבת בעניין הקמת התנחלויות חדשות, „אני מחוייב להקים אותן". במלים אחרות, דוד לוי נטל לעצמו סמכויות של שליט אבסולוטי, המצפצף על הממשלה, אך בעיקר על ראשה יצחק שמיר. הגישה של דוד לוי הוא שקוף למדי. יותר משהתכוון בהכרזה זו לקדם את ההתנחלויות הוא רצה להוכיח, במאבק הפנימי ב„חרות", את עליונותו של שמיר, ואת כניעתו למתנגדי ארץ ישראל השלמה.

אין ספק שהממשלה שסועה מבפנים, לא רק על־ידי המחלוקת בין שני השותפים העיקריים, אלא גם על־ידי מאבק חסר מעצורים בתוך־הליכוד עצמו ובתוך התנועה. המאבק הזה של הכל נגד הכל. אין תימה שהמפלגות החרדיות הקטנות שולטות ומנסות לזכות בטורף קל, כמי־שהכל יו־צו־פקרוב לחזר־אחריהן. סיסמת „אחדות לאומית" מקבל משמעות אורוולית. אך גם הדיבורים על הקמתה של ממשלה חלופית בין שני הצדדים אינן ראויים לחימור. הם ימצאו פשרה ויזרימו כספים לכל תאוה לחולשתה של הממשלה, הגדולה בהרכבה אך הקטנה ביכולתה לתפקד.

ועננו הפסיק את שביתת הרעב; כל עתירותיו נדחו

מאת רפאל גאון,

מורדכי ועננו הפסיק אתמול בצהריים את שביתת הרעב שלו שנמשכה 33 יום. אחרי שמצב בריאותו הורע והוא איבד 10 ק"ג ממשקלו, שהגיע ל־54 ק"ג. אתמול גם דחה בית־המשפט המחוזי בירושלים את שלושת עתירותיו.

סניגורו של ועננו, עו"ד אמנון זכרוני, שכנע אותו בפגישתם האחרונה בכלא להפסיק את שביתת הרעב. הנימוק העיקרי היה, כי אם הוא, ועננו, לוקח דוגמה משביתת הרעב של גאנדי, הרי שגם גאנדי לא שבת לנצח, אלא הפסיק את שביתות הרעב שלו מידי פעם בהתאם למצב בריאותו.

אתמול בצהריים דחה השופט צבי כהן את שלושת העתירות שהגיש ועננו, האחת באמצעות עו"ד זכרוני ושתי האחרות באמצעות מפקד הכלא שבו הוא כלוא.

השופט פסק שוועננו לא יורשה להיפגש פנים אל פנים עם חברתו ג'ודי זימט ולא יורשה ליצור עימה קשר טלפוני, ויוכל לקיים עימה קשר רק במתכונת שהשלטונות היו מוכנים לאשר בעבר, דהיינו פגישה מבעד למחיצת זכוכית כאשר השיחה מתנהלת באמצעות פתקים.

ג'ודי זימט חזרה לארה"ב לפני כמה ימים לפי עצתו של עו"ד זכרוני, שהבטיח לה כי ברגע שהפגישה תתאפשר לפי התנאים שיתקבלו על־ידי ועננו — הוא יקרא לה לבוא.

עתירה נוספת של ועננו לאפשר לו להפגש עם [illegible] נדחתה אף היא בנימוק כי [illegible] שהוא ינסה להעביר לו [illegible] כן נדחתה עתירתו [illegible] לתנאי מעצרו הקשים [illegible]

מה יקרה אם מכונת החליבה במקווה־ישראל תתקלקל בשבת?

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

עליית הנוער תתנגד בתוקף לשינוי אופיו של „מקווה ישראל" בו חיים בצוותא, זה בצד זה, ילדים דתיים ולא דתיים – כך הגיב אתמול יו"ר עליית הנוער אורי גורדון על איומו של מנהל האגף לחינוך דתי במשרד החינוך, יעקב הדני, כי אם לא יינתן לרב לגור בתוך כפר הנוער יוצאו ממנו 150 התלמידים הדתיים הלומדים בו כיום.

לדברי הדני, חייב הרב לגור במקום, כדי שאם תתקלקל מכונת החליבה בשבת יוכלו התלמידים הדתיים להיוועץ בו. וכך במקרים דומים נוספים.

גורדון הבהיר, כי עליית־הנוער איננה מתנגדת להענקת שירותי דת לחניכים הדתיים הלומדים במקווה־ישראל, והיא תעזור לרב בכל שיידרש.

אך אין שום צורך במגוריו במקום, [illegible] שנוכחותו הקבועה בכפר תביא, בסופו של דבר, להפרת האיזון העדין שהתפתח בכפר.

„מקווה־ישראל איננו מוסד דתי" [illegible] גורדון – שידורי הרדיו נשמעים בו גם בשבת, ובריכת השחייה פתוחה תמיד. [illegible] במקום עלולים להשפיע על החיים בכפר ולשמות את הסטאטוס־קוו בכפר".

גורדון ציין, כי הוא מחבב ומכבד את מוסדות ישראל ורוצה בחיים משותפים, [illegible] שתאפשר זאת. אך לשם כך צריך [illegible] המתונים – וכך תנהג גם עליית־הנוער.

במקווה־ישראל כ־200 תלמידים חילונים, 150 תלמידים דתיים ועוד כ־100 תלמידים מעולי אתיופיה והמוגדרים כשומרי מסורת.

עובדי בל"ל תובעים הדחת איינהורן ו־2 בכירים נוספים

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

הוועד הארצי של עובדי בנק לאומי קיבל אתמול החלטה לדרוש את הדחתם של מנכ"ל הבנק, מרדכי איינהורן, ראש אגף הכספים, חיים בוקסבום, ומבקר הבנק, יעקב הירש. ההחלטה התקבלה לאחר דיון שקיימו ראשי הוועד עם יו"ר הדירקטוריון, מאיר חת.

ראשי הוועד אמרו אתמול, כי לא ירפו מדרישתם עד ששלושת הבכירים יורחו, וביום ראשון הם יציגו דרישה זו בפני מועצת המנהלים של הבנק.

בדיון שהתקיים אתמול הטיחו ראשי הוועד דברים קשים באיינהורן. הם הזכירו לו שוב את תוכנית ההתייעלות עליה דיבר בעבר, שבמסגרתה דרש לקצץ בשכרם. הם גם הזכירו לו שוב את פרשת המשכורות ורמת החיים הגבוהה לה זכו בכירי בל"ל ואיינהורן בתוכם.

יו"ר הוועד, לואי רוט, אמר: „נוצר משבר אמון בבנק ואיינהורן, בוקסבום והירש אינם יכולים להמשיך בתפקידם".

חת ביקש מהעובדים לאפשר לבנק לפתוח דף חדש ואמר, כי די בכך שאיינהורן החזיר חלק מהכנונסים שקיבל והודה בטעויות שנעשו בעבר. איינהורן [illegible] הוועד, כי הוא לא [illegible] שכרו והדבר לא היה [illegible]

בתום הדיון נותרו [illegible] הוועד הארצי [illegible] לדרוש את הדחת שלושת [illegible] לואי רוט אמר [illegible] שהתקבל תגובת הדירקטוריון [illegible] ראשון, יתכנס שוב הוועד [illegible] ביום שני הבא [illegible] שיינקטו להביא להדחת [illegible]

ראשי הישובים הדרוזים: ארנס ולוי מנהלים מלחמה על גבנו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ראשי הישובים הדרוזים בגליל קובלים על כך שהמלחמה הפנימית במפלגת „חירות" בין השר ארנס לשר־השיכון דוד לוי מתנהלת למעשה על גבם של הדרוזים.

ראשי הישובים הדרוזים טוענים, שדרישתם של אזרחים דרוזים להשוות את זכויותיהם לאלה של התושבים היהודיים בארץ מנוצלת לריב פנימי בין שני השרים, הנלחמים ביניהם על אפוטרופסות על הדרוזים בארץ מטעמי יוקרה. ראשי המועצות אומרים, שהם התנגדו בעבר להחזיר את הטיפול בדרוזים ליועץ לעניינים ערביים. לדבריהם כעשר השנים האחרונות חלו שינויים לטובה בטיפול בדרוזים, כאשר כל תושב מסוגל היום לפנות ישירות למשרדי הממשלה השונים והעניינים המיוחדים לעדה הדרוזית מטופלים בוועדת המנכ"לים.

ח"כ גאסר אדיין מדלית־אל־כרמל, השייך למחנה לוי, אמר אתמול, שלאחר שביתת הרעב בה החל לפני כמה שבועות [illegible] עצמו השר דוד לוי [illegible] לממשלה [illegible] ואין מקום ליוזמתו [illegible] לקחת על עצמו את הטיפול [illegible] הדרוזים.

יצויין, כי ח"כ [illegible] מעוספיה, מתנועת „שינוי" [illegible] לימין השר בהצעותיו [illegible] הדרוזים.

תסיסה בקרב עובדי בתי־המשפט ■ נמשכת השביתה במפעל „חימר"

מאת כתבנו לענייני עבודה

הוועד הארצי של עובדי בתי־המשפט דורש מההסתדרות שתכריז על סכסוך עבודה בבתי־המשפט, על רקע אי־קידום בדרגה של מאות מהעובדים.

הוועד טוען, שהתחייבותו של נציב שירות המדינה, לפיה יקודמו עובדים בדרגה אחת, מומשה רק בחלקה הקטן.

הסתדרות עובדי המדינה תובעת מנציבות שירות המדינה כי תאשר קידום בדרגה ל־165 מבין 800 העובדים בבתי־המשפט. ועד העובדים דורש את קידומם בדרגה של עובדים במספר גדול בהרבה, רובם זוטרים.

בינתיים החליטה שלשום המזכירות הפעילה של הסתדרות עובדי המדינה לפעול לפתיחתם של הסכמי העבודה „בכל מחיר ואפילו במחיר של מאבק פנימי בתוך ביתנו".

בישיבת המזכירות נמסר, שעובדים בשירות הממשלתי בדרגות שעד י"ז משתכרים בין 450 ל־650 שקלים.

השביתה ב„חימר"

נסיון להביא לסיומה של השביתה במפעל „חימר" לייצור לבנים וצנורות בנס־ציונה נכשל אתמול.

נציגי ההנהלה וועד [illegible] נועדו אתמול להמשך [illegible] אנשי הוועד הציגו תנאים [illegible] העבודה במפעל, אך [illegible] ידי ההנהלה.

● הבזאר השנתי של אקי"ם תל־אביב יתקיים בחסותה של זיוה להט, רעיית ראש עיריית תל־אביב, ביום א' במלון הילטון. כל הכנסותיו קודש לייזום ולפיתוח מפעלים לשיקום מפגרים.

קיבוץ רבדים
חוגג
ארבעים שנה
ביום שישי 13.2.87
המפקדים מתבקשים לשחרר את [illegible] ולאפשר להם להשתתף בחגיגה

בית מפ"ם ברמת־גן־גבעתיים
למשה סמולר
בהגיעך לגבורות
רענן ורב־פעלים
ברכות חמות
מחברי הסניף

רבין לראשי ערים בצפון: אין מנוס מפיטורין ברפא"ל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

קבוצה של ראשי ערים מצפון הארץ, בכללם ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, וראשי ערים מהקריות, נפגשו אתמול עם שר הבטחון, יצחק רבין, בתל־אביב, ודנו בפיטורי העובדים הצפויים ברפא"ל.

ראשי הערים טענו לפני שר הבטחון, כי לפיטורי העובדים יהיו השלכות קשות וחמורות על החיים התקינים בערים.

גוראל אמר במהלך הישיבה, כי עם המעבר של חלק מהמפעל לאזור לשם בגליל, עלולים מאות עובדים נוספים מרפא"ל להצטרף למעגל מחוסרי־העבודה באיזור חיפה והקריות.

רבין אמר, כי הוא מבין את מצוקתם, אולם עקב הקיצוץ מתקציב הבטחון ועקב הירידה בהזמנות, אין הוא רואה כל פתרון, לבד מצימצומים.

בתגובה להצעה שהעלה גוראל, בדבר הסבת קווי־ייצור מייצור צבאי לייצור אזרחי, אמר שר הבטחון: „הלוואי ויכולנו לנצל את הידע והתשתית של התחום הצבאי לתחום האזרחי".

לא אושרה ערבות־מדינה ל„רבינטקס" ול„אגרקסקו"

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

חברת „רבינטקס", המייצרת ציוד טקסטיל צבאי, נקלעה לקשיים כספיים חמורים ומבקשת להעמיד לרשותה ערבות־מדינה בסך 600 אלף דולר לתקופה של שנתיים.

ועדת הכספים, שדנה אתמול בבקשה, החליטה לקבל את הצעתו של ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) להקים ועדת־משנה, שתבדוק את הנושא לעומקו. בינתיים, דחתה ועדת הכספים את אישור הערבות.

ח"כ צבן הזכיר את כשלון הוועדה בפרשת הערבות לחברת „אטלנטיק" ואמר, כי יש ללמוד את הלקח. „אם לא נלמד את הלקח, נהיה ערים למחדל נוסף", אמר צבן.

ל„רבינטקס" שלושה מפעלים — בבית־שאן, בבני־ברק ובמישור־אדומים — שבהם עובדים יותר מ־300 עובדים (200 מהם בבית־שאן). החברה זכתה במיכרז של הצבא האמריקני בהיקף של יותר מ־8 מיליון דולר, וההסתבכות הכספית מקשה עליה להתגייס לעבודה מוגברת כדי לעמוד בתנאי המיכרז.

ועדת הכספים סירבה אתמול לאשר ערבות־מדינה גם למימון יצוא באמצעות אגרקסקו, ב־5 מיליון דולר.

ארבלי: הממשלה אינה יכולה להתנער מאחריות

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, היתה אתמול אורחת מועצת פועלי עפולה, נפגשה עם ראש עיריית עפולה, ח"כ עובדיה עלי, וביקרה בבית־החולים העמק, בלוויית מזכיר מועצת הפועלים, יעקב אבימור.

שרת הבריאות אמרה, כי על מערכת הבריאות מאיימת סכנת התמוטטות וכי הממשלה אינה יכולה להסיר את אחריותה, משום ש־85 אחוז מהציבור מקבל שירותים מקופת־חולים. לפני מספר שנים, השתתפה הממשלה ב־30 אחוז מתקציב קופ"ח ואילו בשנה האחרונה ירדה השתתפותה לאפס.

תעריפי האישפוז, הוסיפה שרת הבריאות, שהועלו ב־1 בפברואר ל־180 ש"ח ביום, יועלו פעם נוספת ל־202 ש"ח ביום, החל ב־1 באפריל.

שרת הבריאות ביקרה גם בקיבוץ מרחביה והתעניינה בבעיות הבריאות והסיעוד של חברים ותיקים.

ביוזמתה, ביקרה שרת הבריאות אצל מאיר יערי וקיימה איתו שיחה קצרה בלבביות רבה.

הטיפול בעצומת הרבנים הועבר לידי שר־הדתות

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

היועץ המשפטי לממשלה וצוות הפרקליטות החליט לזרוק את הכדור בעניין עצומת הרבנים, הקוראת לא להכיר בצו בית־המשפט העליון בדבר רישום סוזן מילר כיהודיה, לידיו של שר הדתות.

כזכור, הגישו כחמישים דיינים ורבנים, ביוזמתו של הרב גדליהו אקסלרוד, חבר בית־הדין האזורי בחיפה, עצומה, המערערת בפומבי על סמכות פסיקתו של בית־המשפט העליון בשבתו כבג"צ.

הרבנים הראשיים לא חתמו על הודעה זו. נראה, כי שר הדתות יוכל להפעיל את השיפוט המשמעתי הפנימי ויקרא לרבנים לחזור בהם, כדי למנוע בזיון בית־המשפט.

אילנה דיין – מנחה חדשה ב„ערב חדש"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר

החל בשבוע הקרוב, תצטרף לשלושת המנחים של „ערב חדש" מנחה חדשה: אילנה דיין, עורכת ומפיקה בגלי צה"ל.

מן הטלוויזיה החינוכית נמסר, כי זה זמן רב מחפש צוות ההפקה של „ערב חדש" מנחה לתוכנית. לפני כמה שבועות, הוזמנה דיין להנחות את „מוסף המוספים", המשודר ביום ו', יחד עם דן מרגלית. ההנחייה, ששימשה, ללא ידיעתה, מבחן־בד, הוכתרה בהצלחה והיא הוזמנה לתירגול נוסף.

השבוע „תידוק" דיין למים ותנחה, בשלב זה אחת בשבוע, בימי ג' או ד', במקום אחד משלושת המנחים הנוכחיים.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית עד בהיר עם עלייה קלה בטמפרטורות. תשקיף לשבת: עוד עלייה בטמפרטורות.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 8 עד 15, רמת־הגולן 9 עד 15, צפת 7 עד 14, חיפה 12 עד 19, טבריה 11 עד 22, בצרת 10 עד 18, עפולה 7 עד 21, שומרון 9 עד 18, תל־אביב 12 עד 21, נמל התעופה בן־גוריון 10 עד 20, יריחו 11 עד 24, עזה 11 עד 21, באר־שבע 7 עד 21, אילת 9 עד 24 (עתירים).

המועמד ליו"ר בל"ל צדיק בינו מחכה ל„אור ירוק" מז'אק נאסר

היו"ר המתפטר מרדכי איינהורן עשוי לקבל פנסיה חודשית בסך 23 אלף דולר לחודש ועוד שני מיליון דולר פיצויים

מאת אודי נחשון,
כתבנו הכלכלי בת"א

צדיק בינו, יו"ר מועצת המנהלים של הבנק הבינלאומי, ממתין ל„אור ירוק" מבעלי המניות של הבנק, ובראשם איש העסקים ז'אק נאסר, בטרם יסכים לקבל את תפקיד מנכ"ל בנק לאומי — בעקבות התפטרותו של מנכ"ל בל"ל, מרדכי איינהורן.

שני הבכירים האחרים שנתבעו על־ידי ועד עובדי בל"ל לפרוש — חיים בוקסבאום ויעקב הירש — הודיעו אתמול בישיבת מועצת המנהלים, כי אין בכוונתם לפרוש, משום שאינם רואים עצמם אחראים למעשיה של מועצת המנהלים הקודמת.

בפתח ישיבת מועצת המנהלים אתמול בבוקר, הודיע איינהורן, כי בנסיבות שנוצרו הוא אינו רואה אפשרות להמשיך בתפקידו, למרות האמון שנתן בו הדירקטוריון.

לאחר דיון בו הובע צער על ההתפטרות וצוינה תרומתו של איינהורן לניהול הבנק, קיבל הדירקטוריון את ההתפטרות וביקש מאיינהורן להמשיך בתפקידו עד שיימצא לו מחליף.

בישיבה סוכם, כי יו"ר הדירקטוריון, מאיר חת, יביא בהקדם הצעה למינוי מנכ"ל חדש, שלא מקרב עובדי הבנק. עוד סוכם, כי כל הסדרי הפרישה של איינהורן יובאו על־ידי חת להחלטת הדירקטוריון.

בהסכם שנחתם עם בכירי הבנק הובטח להם, כי אם יפרשו במהלך 1987 יקבלו פיצויים על בסיס שכרם הגבוה ביותר, לפני שקוצץ ב־20 אחוז. אם יעמוד הבנק בהסכם הזה, יזכה איינהורן לפנסיה חודשית בסך של כ־23 אלף דולר. על־פי אותו הסכם, אמור איינהורן לקבל פיצויי פרישה בסך יותר מ־2 מיליון דולר, אולם ככל הנראה, ייערך מו"מ על תנאי הפרישה הסופיים.

מאיר חת אמר אתמול, כי הדירקטוריון קיבל את התפטרותו של איינהורן באי־רצון, אולם למנכ"ל היתה הרגשה שהוא אינו נהנה מאמון ולכן החליט להתפטר.

עוד אמר אמש חת, כי הוא הביע אמון מלא בבוקסבאום ובהירש, והדירקטוריון עתיד לקבל החלטה בנושא זה בישיבתו הבאה. בישיבה אתמול הוחלט לבקש מכל העובדים הבכירים בבל"ל להמשיך בתפקידם, כדי לא לגרום זעזועים נוספים בצמרת הניהולית של הבנק.

נראה, כי בשלב זה לא צפויות התפטרויות נוספות בצמרת בנק לאומי, לאחר שראשי ועד העובדים הסירו את תביעתם להדיח את בוקסבאום והירש. ראשי הוועד עמדו להופיע אתמול בפתיחת ישיבת הדירקטוריון כדי לדרוש את פיטורי איינהורן, אולם בעקבות התפטרותו נדחתה הופעתם לסוף הישיבה וראשי הוועד נמנעו מלתבוע את פיטורי שני הבכירים האחרים.

יהושע נגרין, יו"ר ועד מורשי חתימה, שהופיע אתמול בפני הדירקטוריון, אמר אמש כי בוקסבאום והירש צריכים להבין בעצמם שעליהם ללכת, אבל הבטיח שהוועד לא יעשה דבר כדי לגרום לפרישתם.

ח"כ רן כהן מסיעת ר"צ תובע במניה לנגיד בנק ישראל שלא להסתפק בהתפטרותו של מרדכי איינהורן בשל אחריותו להידרדרות המוסרית והניהולית בבנק, אלא להדיח גם את חיים בוקסבאום ויעקב הירש, המבקר והמנהל של אגף הכספים.

לדברי ח"כ רן כהן, היו צריכים השניים על־פי תפקידם להתריע כאשר ידעו על הבזבוז, השחיתות וההטבות המפליגות לבכירים ובעצם שתיקתם הפכו לאחראים על החריגות.

ח"כ כהן טוען עוד, כי בכספת הבנק נשמרות בקפדנות על־ידי שני הפקידים עדויות בצורת מסמכים המתייחסים לא רק לארנסט יפת אלא לבכירי הבנק כולם, ובכללם חברי הנהלה וחברי מועצת המנהלים.

כל עוד יישארו כספות אלו סגורות והמסמכים חסויים, לא יהיה שקט בבנק לאומי.

צדוק בינו

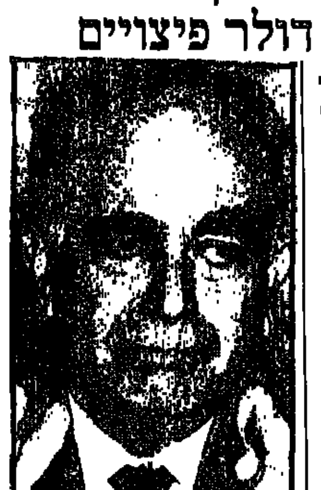
מרדכי איינהורן

● שר האנרגיה והתשתית משה שחל אמר אתמול בישיבת הממ־שלה, כי מגמת משרדו היא להעביר את פעילות חיפושי הנפט לגורמים פרטיים ולרכז את הפעילות הממשלתית במחקר יסודי של הנתונים הגיאולוגיים באזורי הארץ השונים, לצורך גיוס השקעות בחיפושי נפט.

● ארגון הקניות של מושבי הנגב מצמצם את מנגנון עובדיו שלו עד כדי שליש ממספר העובדים שהיו לו עד כה. על כך מסר אתמול מזכיר הארגון, יצחק נחמיה.

● ועדת העורכים ביקרה אתמול בתעשיה האווירית ושמעה סקירה מפי מנכ"ל התעשיה, משה קרת, על פרוייקט הלביא ומשמעותו.

בשם המצפון והבושה הלאומית הבטיח פרס לסג'רה: ייבתן סיוע

מאת שלמה גלזר,
כתב „על המשמר"

אנשי סג'רה אינם אשמים במה שקרה במשק, אינם אשמים באינפלציה וגם לנו צריכה להיות תחושה של מצפון לאומי ובושה לאומית, המדינה חייבת להרתם ולעשות כמיטב יכולתה כדי לסייע לסג'רה.

דברים אלה אמר אמש מ"מ רה"מ ושר החוץ, שמעון פרס, בפגישה עם ותיקי המתיישבים בסג'רה, שם שמע על ההסתבכות הכספית הקשה אליה נקלעו.

אל שר החוץ נלוו שר החקלאות, אריק נחמקין, וראש המחלקה להתיישבות בסוכנות, נסים זווילי. פרס ומלוויו התארחו בביתו של שמחה רגב (כנו של רוגוצ'בסקי שבביתו התגורר ועבד דוד בן־גוריון). המאחר פנה בהתרגשות לפרס וביקש „בזכות אבות" שהכפר הוותיק יקבל הזדמנות נוספת. „חס וחלילה אם כפר כמו שלנו יפול. איננו רוצים שמיטת חובות ואיננו רוצים מתנות. רק את ביטול הריבית רצחנית: אנו רוצים לחיות בכבוד" — אמר שמחה רגב.

בשיחה עם כתבים אמר פרס: „איני יודע לאיזו מפלגה שייכת אילניה, וזה לא מעניין אותי. מה שמעניין הוא, שאלו איכרים עובדי אדמה, שמאז 1903 מקיימים ישוב חקלאי בגליל התחתון. סייענו לתיירות ולתעשיה בלי כל חשבון מפלגתי, ולא יעלה על הדעת שניתן לענף החקלאות ליפול".

ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות, נסים זווילי, אמר כי לדעתו, פתרון בעיותיה של אילניה יהיה בכך שתקוזז הריבית הלא־ריאלית, יימחק חוב של 2.5 מיליון ש"ח ותיעשה פריסה של יתרת החוב.

שר החקלאות הדגיש, כי על אנשי אילניה להחזיר חובם לחברת „מקורות" ולמשרדו, ובשיתוף עם המחלקה להתיישבות ייעשה כל שניתן כדי לסייע למושבה הוותיקה.

„ניו־יורק טיימס" מגלה:

קציני־מודיעין ישראלים בדימוס הציעו לספק לקונטראס נשק שלא ייוודע מקורו

מאת חנה אייש־הורוביץ,
כתבת „על המשמר" בניו־יורק.

קבוצה של קציני מודיעין ישראליים בדימוס הציעה ל־סי.איי.איי, בשנת 1984, לספק למורדים בניקאראגואה (הקונ־טראס) נשק שלא ניתן יהיה לעמוד על מקורו. היה זה אחרי שרשתות הטלוויזיה הראו את אנשי הקונטראס מחזיקים בנשק אמריקני — מגלה „ניו־יורק טיימס".

העתון כותב, כי לא ברור אם קציני המודיעין (הישראליים) לשעבר פעלו מטעם ממשלת יש־ראל, אך לדעת פקידים אמריקניים, תמכה ממשלת ישראל בהצעה או שלפחות היתה מודעת לה.

פקיד אמריקני, הבקיא בפרטי הסיוע לקונטראס אמר, כי היה ידוע למימשל האמריקני שסופק לקונ־טראס נשק מתוצרת סובייטית, שישראל לקחה שלל בעת כיבוש לבנון.

אמריקני, שסייע לקונטראס בהונדוראס בשנים 1984 ו־1985, ג'ק טרל שמו, המשמש כיום כחוקר במרכז הבין־לאומי למדיניות פיתוח היה נוכח כשהקונטראס קיבלו נשק מישראלי לדבריו, הוא אמר למנהיג המורדים, אדולפו קלרו, בנובמבר 1984, שיש לו צורך בתת־מקלעים עוזי ובתחמושת בקוטר 9 מ"מ, בשביל מיתקפה על ניקאראגואה. קלרו אמר לו, כי הוא מצפה לשתי אניות מישראל בפברואר.

ואכן, לאחר מכן, חולקו לקונטראס „עוזים".

עוד מספר טרל, כי בראשית 1985, נסע מריו קלרו, אחדיו של מנהיג המורדים, לישראל, כדי לקנות רובים „א.ק. 47", שישראל תפסה בלבנון. לדברי טרל, נאמר לו בהונדוראס, כי הנשק נשלח עם התיעוד הדרוש, בחתימתם של קציני צבא הונדוראס, ונמכר לקונטראס, כשההונדוראים מרווי־חים כשלושים אחוזים על העיסקה.

„על המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל' 233161־3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

הרב שמואל אבידור הכהן

הרב שך חושב שהוא מנהל את המדינה

הרבי מלובאביץ' הוא „משיח־שקר", חב"ד היא „בת־רב" הציבור, ש„איננו מבחין בין טוב לרע". נקרא „להתרחק מהם ומהמונם" — ביטויים בוטים אלה הופיעו במודעה, שפירסם הרב אליעזר שך, מנהיג הזרם הליטאי ופטרונה של ש"ס בציבור החרדי, בעתונו „יתד נאמן". האם אנחנו עדים להתחרשות המאבק ההיסטורי בין החסידים למתנגדים ברורנו?

לא. זוהי, אמנם, מריבה על ההשפעה ברחוב החרדי, אבל אין לה ולא כלום עם החרם שהכריז הגאון מוילנה על החסידות לפני כ־200 שנה. הסיבה, לדעתי, היא אחרת: לרב שך יש היום שתי מפלגות בכנסת — ש"ס ואגו"י, קרן של כ־100 מיליון דולר (50 מיליון דולר שקיבל מהאחים רייכמן מקנדה, 40 מיליון דולר מעובנה של גב' גרוס ו־10 מיליון דולר תרומות קטנות), וכל הרחוב החרדי משכים לפיתחו כדי ליהנות ממנה. ועתונות שמצטטת אותו כמעט בכל יום. או אז הסתחרר. חושב שהוא מנהל את המדינה וכבר אינו סובל מישהו אחר בשטח.

והרבי מלובאביץ', עם כל יוזמותיו, מאיים על מעמדו בעולם החרדי?

הרבי מלובאביץ' הוא, ללא ספק, אישיות הנהגתית משכמו ומעלה. הוא איננו מסתמך על מפלגות ותנועתו חובקת עולם. הוא גם מטפל בעניינים כלליים, להבדיל מהרב שך, שהתחיל כמורה לתלמוד בישיבה תיכונית ציונית בתל־אביב. בקיצור — ליגה אחרת. אבל מה גם הרבי מלובאביץ' רוצה לשלוט קצת ברחוב. או הוא יום את עניין „מיהו יהודי". אלא שמי שהסתכסך בו היה הרב פרץ, שנאלץ להתפטר מתפקידו בלחצם של חסידי לובאביץ'. ועכשיו, תוקף הרב שך, שכועס על כך, את הרבי מלובאביץ' וקורא לו „אותו האיש" — כינוי שמשתמשים בו רק כשבאים לדבר על ישו, „משיח שקר" ו„שבתאי צבי". עד כדי כך הגיעו הדברים, שאפילו חסידיו של הרב שך מזועזעים ונרדהמים מנוסח הדברים. אחד מרבני בני־ברק אמר לי היום: ש„זה איננו נוסח" — ככה לא כותבים. אבל, זה הכל מהסיחרור שתקף את החוגים הדתיים, שמרגישים שהם מנהלים את המדינה.

מה יקרה הלאה? תהיה אלימות?

אני לא מאמין. פעם היה דבר כזה גורר אלימות, או לפחות מודעות אבל על הרב המשמיץ. אבל, אני חושב שהרבי מלובאביץ' הורה לחבר'ה שלו לרסן עצמם, כדי שהכנס על הרמב"ם שלהם בבנייני האומה יעבור בשקט. מה גם, שברגע שתפרוץ אלימות נגד הרב שך, תעבור אהדת הרחוב החרדי, הנתונה כרגע לרבי מלובאביץ', לרב שך. השאלה היא, מה יקרה במועצת גדולי התורה, המורכבת כחציה מחסידים. יש להניח, שמצבם יהיה מביך מאוד מאוד.

אתי רונאל

פזנר ונבו — לארה"ב להכין ביקור שמיר

מאת כתבתנו המדינית

יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת אבי פזנר והמזכיר הצבאי של ראש הממשלה תת־אלוף עזריאל נבו יוצאים הבוקר לארה"ב, כדי להכין את ביקור ראש הממשלה יצחק שמיר מבחינה תקשורתית ובטחונית.

שמיר ייצא לארה"ב בשבוע הבא. הוא יתקבל בבואו לוושינגטון על־ידי הנשיא רייגן ויומיים לאחר מכן ייפגש עמו לשיחת עבודה.

ביום בואו לוושינגטון ייוועד שמיר — לאחר קבלת הפנים הרשמית בבית הלבן — עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ לשעות ארוכות של דיונים. לשמיר מזומנות פגישות עם חברי סנט ובית הנבחרים, עם ראשי הקהילה היהודית ועם כלי התקשורת.

לקראת הביקור הבהירו מקורות בלשכת ראש הממשלה, כי פרשת משלוחי הנשק לאירן לא תהווה נושא בשיחותיו של שמיר, שיעסקו ביחסים הבילטראליים בין ארה"ב וישראל ובדרכים להמשך תהליך השלום.

טמיר הזועם על ביילין נעדר מהישיבה השבועית

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר לא השתתף אתמול בישיבת הנהלת משרד החוץ המתקיימת מדי יום א' בבוקר. השתתף רק המנכ"ל המדיני ד"ר יוסי ביילין.

אי־השתתפות טמיר הובנה כהבעת זעם בעקבות ראיונות שנתן ד"ר ביילין בסוף השבוע, בהם אמר, בין היתר, כי עוזר וייצמן הוא רק צוות במשרד החוץ וכי טמיר אחראי רק לעולם השלישי ולמינהל. טמיר התבטא בחריפות בעקבות דברים אלה ואמר, כי החליט להסיר את הכפפות, להעמיד את ביילין במקומו וכי ביילין עוד ישמע ממנו מה שצריך לשמוע.

המתח בין טמיר וביילין נוצר על רקע תחומי הטיפול שלהם הנוגעים זה בזה ולקוחים אף חופפים, על אף ההפרדה הפורמאלית הקיימת בין התפקידים. עד כה לא ניתן ביטוי למתח זה אולם עובדים במשרד החוץ היו סבורים, כי „ההתפוצצות היא עניין של זמן".

שר החוץ שמעון פרס, שהפרסומים בעניין ביילין־טמיר אינם לרוחו, ינסה לפרק את המתחים או לפחות להוריד את הפרופיל שלהם בשתי ישיבות שיקיים מחר ומחרתיים. מחר יקיים פרס את הישיבה השבועית שלו עם אנשי לשכתו, לרבות ד"ר ביילין, ביום ג' יקיים פרס את פגישתו השבועית עם המנכ"ל טמיר.

למשפחה ולקיבוץ עין שמר
כואבים איתכם את
מותו של
מוטקה
בית נגבה

השר יעקב צור:

סימנים לשינוי בבריה"מ עדיין אינם „אביב חדש"!

אסיר־ציון יוסף ביגון לא שוחרר מכלאו, הבהירה רעייתו אינה ● היום תפגין במוסקבה

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר" וכתב עתי"ם

„יש סימנים של שינוי בבריה"מ, אך בל נתפתה כי סימן שינוי הוא שינוי ושחרור אסיר הוא כבר אביב חדש" — אמר אתמול השר לקליטת עליה יעקב צור.

צור הבהיר, כי ישראל מעוניינת שתינתן זכות יציאה ליהודים מבריה"מ, ועלינו לצפות ולראות אם בחורשים הבאים יחול שינוי. „הסובייטים רוצים להרוויח את גמול השינוי בלי לבצע שינוי" — אמר השר, בהטעימו כי ממשלת ישראל צריכה לעשות מאמץ ולנסות להידבר עם בריה"מ. יש לדאוג גם שהיהודים אשר ייצאו את בריה"מ יגיעו ישירות לישראל, ואז נשתחרר מהחרפה של 80 אחוז מהעולים הנושרים בווינה.

השר לקליטת עלית ציין, כי בשנות השבעים הגיעו לישראל 165 אלף עולים מבריה"מ, ואילו 100 אלף נשרו. ואולם, מהבאים לארץ רק 6 אחוזים „ירדו" ועזבו אותה, ואילו כל העולים השתלבו יפה.

אינה ביגון, רעייתו של אסיר־ציון יוסף ביגון, הכחישה אמש בערב בשיחה טלפונית ממוסקבה, כאילו שוחרר בעלה מהמעצר. „קיבלתי הודעה מאחד מ־42 האסירים המשוחררים — אמרה אינה ביגון — שבה נאמר לי, כי ככל שידוע לו, יוסף ביגון הוא האסיר היחיד בכלא צ'יסטופול המרצה עונש מאסר לפי סעיף 70, שלא שוחרר ממאסרו. כל יתר האסירים הפוליטיים במחנה צ'יסטופול שריצו עונשם לפי סעיף 70 כבר שוחררו". השיחה הטלפונית התקיימה בין גב' ביגון לבין ידידו האישי של בעלה, פרופ' בנימין פיין מאוניברסיטת תל־אביב.

אתמול שודרה פעמיים ידיעה בשידור ברוסית מרדיו במינכן, בקשר ליוסף ביגון, אולם בניגוד לידיעות קודמות, התברר שנמסר באותו שידור כי יוסף ביגון לא נכלל בין המשוחררים מכלא צ'יסטופול.

כזכור, הכריזה אינה ביגון על הפגנה שתקיים מהיום בבוקר ליד המועצה לקשרי־חוץ ברחוב ארבט במוסקבה, על־פי הודעה מוקדמת שמסרה לשלטונות — כנדרש בחוקה הסובייטית.

אינה ביגון מסרה, כי מאתמול בבוקר חונה מול ביתה מכונית מדגם „וולגה" של המשטרה החשאית. היא הוסיפה, כי יחד עימה יפגינו בנם בוריס ביגון ועוד 7 פעילי עליה במוסקבה. הם ישאו שתי כרזות בהן ייאמר: „שחררו את יוסף ביגון" ו„תנו לנו היתרי יציאה לישראל".

היום בצהריים, תקיים המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בישראל משמרת הורות עם אינה ביגון וחבריה, ומשתתפי המשמרת ישאו אותן כרזות.

משפטם של 4 מחברי המשלחת לרומניה מתחיל ב־9 במארס

התביעה זימנה 14 עדים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

משפטם של ארבעת אנשי השמאל, שנפגשו עם נציגי אש"ף ברומניה יחל להתברר ב־9 במארס 1987 בבית־משפט השלום ברמלה.

הארבעה — לטיף דורי מרמת־גן, יעל לוטן מתל־אביב, רולף־ליזר פילד מקיבוץ יריחנה וראובן קמינר מירושלים — מואשמים בקשירת קשר לביצוע עוון, עבירה זו היא על־פי סעיף 469 לחוק העונשין 1977 ותמיכה בארגון טרור, עבירה על־פי סעיף 4 (ח') לפקודה למניעת טרור 1984. הנאשמים במשפט זה הם הראשונים העומדים לדין על־פי הפקודה למניעת טרור ורבים רואים במשפט את מבחנה של הפקודה שנחקקה ב־1984.

התביעה זימנה למשפט 14 עדים, בהם אנשי שירות הבטחון, מזכיר הממשלה אלייקים רובינשטיין, ואיש הטלוויזיה יאיר שטרן. וכן יוצגו פירסומים כגון גיליונות „פלשתין א־ת'ורה" ו„צאות אל־כלאר".

על־פי העולה מכתב־האישום, יצאו הנאשמים בתחילת נובמבר שעבר לרומניה, לאחר שקשרו ביניהם קשר כחודש קודם־לכן, במטרה להיפגש עם נציגים של ארגונים טרוריסטיים, ללא סמכות.

את הנסיעה אירגן לטיף דורי שחילק לנאשמים את כרטיסי הטיסה. ברומניה השתכנו חברי המשלחת במלון בעיירה קונסטנצי. למחרת היום הגיעו אליהם לבית־המלון נציגי ארגוני טרור פלשתיני, והם עבד־אל־זאוק יחיה, המשמש קצין בכיר בדרגת תת־אלוף בצבא השחרור הפלשתיני בירדן ונציג חוער־הפועל של אש"ף בירדן. סלים תקע מנחיראו, המוכר, הידוע בכינוי עמאד שקור, יועצו האישי לענייני ישראל של יאסר ערפאת וחבר המועצה הלאומית הפלשתינית פואד אל־ניטאר, המשמש כנציג ארגון השחרור הפלשתיני (אש"ף) ביוון וחבר ארגון פתח, תנועת השחרור הלאומי הפלשתיני.

עוד עולה מכתב־האישום, כי המפגש בין שתי המשלחות התקיים באולם המלון, כשהנאשמים ואחרים יושבים סמוך לשולחנות וממולם במרחק מטרים אחרים יושבים אל שולחנות מקבילים נציגי ארגוני הטרור, והנאשמים יודעים כי משתתפי המפגש מהצד הפלשתיני או הלקס הם נציגי ארגוני טרור. במעמד זה של המפגש נשאו דברים בעניינים מדיניים לטיף דורי, יעל לוטן וראובן קמינר. לאחר מכן, נשאו דברים נציגי ארגוני הטרור. עם סיום נשיאת הדברים, נפגשו הנאשמים — על־פי כתב האישום — עם נציגי ארגוני הטרור לארוחת ערב חגיגית משותפת.

כזכור, חזרו חברי המשלחת ב־7.11.86 לארץ ועוכבו בנמל התעופה בן־גוריון לשם זימון לחקירה במשטרה.

גורמים משפטיים העריכו, כי אם יורשעו הארבעה הם צפויים לעונשי מאסר של עד 3 שנים. כן קיימת האפשרות להעמיד לדין חברי משלחת נוספים אם יורשעו הארבעה בדין.

ראשוני ה־F־16 סי. מגיעים היום ארצה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מטוסים ראשונים מסוג F־16 סי. שהם הדגם המתקדם ביותר של F־16, מגיעים היום: בטיסה ישירה מארצות־הברית לבסיס של חיל־האוויר.

מדובר בשישה מטוסים ראשונים מתוך עיסקה של 75 מטוסים בשווי 3 מיליארד דולר.

במטוס F־16 סי. מותקנת מערכת מכ"מ מתקדמת ומנוע רב־עוצמה מתוצרת „פרט אנד־וויטני". כזכור, מוצע המטוס כחלופה ל„לביא". בטקס הממלכתי של קבלת המטוסים שיתקיים היום, יטלו חלק ראש הממשלה, שר הבטחון, מפקד חיל־האוויר ובכירי צה"ל.

כמה מ־50 המחבלים שנלכדו נושאים דרגות קצונה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי,
ודליה שחורי, כתבתנו המדינית

מתחקור 50 המחבלים שנלכדו בסוף השבוע על גבי הספינה „מריה או־" עולה, כי לפחות שמונה מהם נושאים דרגות קצונה.

כנודע, כי המחבלים המשתייכים לארגון הפת"ח, התקבצו בקפריסין ממספר רב של מדינות ערביות ובעיקר טוניס ועיראק. עוד נודע, כי בקפריסין שהספינה למוקד המתנגה של מחבלים בדרכם חזרה ללבנון, שהיום מאות מחבלים מארגונים שונים.

שר הבטחון, ראש אמ"ן ומפקד חיל־הים סקרו אתמול בישיבת הממשלה את תפיסת הספינה נושאת המחבלים שעשתה את דרכה מקפריסין ללבנון.

ראש הממשלה יצחק שמיר סיכם את הסקירות בברכה לחיל־הים על פעולתם המוצלחת. הממשלה ישבה בנושא זה כוועדת שרים לענייני בטחון.

הממשלה המשיכה לדון אתמול בדו"ח הוועדה הבין־משרדית לבנייה בלתי חוקית במגזרים הערבי והדרוזי. בשל המספר הרב של השרים שנרשמו להשתתף בדיון זה, הוחלט להמשיך בו בישיבת הממשלה בשבוע הבא. בישיבה אתמול התייחס השר הממונה על הנושא משה ארנס להצעת השר אריאל שרון, כי הפיקוח על הבנייה לגבי כל המיגזרים בארץ, כולל המיגזר היהודי, תופקד בידי הסיירת הירוקה. ארנס אמר, כי יש מקום לבדוק אפשרות זו.

קארטר — לישראל במארס

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר עומד להגיע לישראל בסוף חודש מארס לביקור בין חמישה ימים כאורח שר החוץ שמעון פרס. בביקורו בארץ יוענק לו תואר דוקטור כבוד על־ידי אוניברסיטת חיפה. אל קארטר תילווה רעייתו רוזלין ושני עוזרים.

קארטר ייפגש בישראל עם ראש הממשלה יצחק שמיר, עם שר הבטחון יצחק רבין. כן יפגוש את נשיא המדינה ואת יו"ר הכנסת. יערכו לו סיורים בארץ.

התק"ם תובע אישור מיידי של הסכם פריסת החובות

ביקורת קשה בישיבת־המרכז באפעל על הסתת הליכוד וגוש־אמונים

מאת חיים מרגלית. הסיוע לקיבוצים הוא בבסיס התוכנית הכלכלית של הממשלה — אמר אתמול ישעיהו פרי ממזכירי התק"ם, בישיבת המרכז שהתקיימה אתמול באפעל. הוא הוסיף, כי אין מדובר במענקים או במתנות, אלא בהלוואה בריבית יחסית גבוהה, שמטרתה לפרוס את חובות הקיבוצים שגדלו בגלל האינפלציה בימי הליכוד והריבית הרצחנית שהונהגה בתחילת יולי 1985, כאשר ממשלת האחדות הלאומית הפעילה את התוכנית להבראת המשק. מזכיר התק"ם הדגיש את הישגי התוכנית הממשלתית שהביאה להקטנת האינפלציה בשיעורים ניכרים, אך בעבורה שילמו המיגזרים היצרניים והעובדים השכירים. במהלך זה נפגעו לא רק קיבוצים, כי אם גם ענפים יצרניים אחרים, ולכן לא היה במו"מ שניהלו ראשי התק"ם עם ראשי האוצר שום דבר יוצא־דופן. יוצא הדופן, לדברי פרי, הם דברי הבלע של חלק מראשי הליכוד שמצאו הזדמנות להכפיש את הקיבוצים בדברי הסתה, כשלמעשה התכוונו לפגוע גם בשר האוצר, איש הליכוד, משה נסים, והן בראש הממשלה שמיר. פרי ציין את עמידתו של שר האוצר נגד המסיתים והוסיף כי דחיית הדיון בפריסת החובות שביקש נסים, לא באה מתוך כוונה להכשיל את המו"מ עם התק"ם. הוא שיבח את ראשי מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת, העומדים נגד דברי ההסתה של הליכוד. עם זאת, מתח ביקורת על ראשי ההסתדרות שלא השמיעו דברם בנושא פריסת החובות לתק"ם. פרי ביקש מחברי המרכז לא לסגת מהדרישה שהממשלה תמלא אחר ההסכם שהתחייבה עליו, ולזכור כי את המו"מ הקשה מנהלים שליחי התנועה.

ח"כ אברהם כץ־עוז האשים את ראשי הליכוד בהסתה פרועה תוך ניצול מצבם הקשה של עיירות־הפיתוח וכוונתם נגד התנועה הקיבוצית. כץ־עוז סבור כי הגרוע מכל המסיתים הוא ח"כ אפרים שפירא מאגודת־ישראל, אותו כינה סחטן גדול וכבד. הוא הביע פליאה על שתיקת תנועת העבודה כלפי שפירא. נחום פסה, חבר הוועדה המרכזית, טען כי כל המתרחש סביב פריסת החובות והתנהגות הליכוד, צריך להביא לפירוק הממשלה מיד.

השר יעקב צור שהגיע לישיבת המרכז היישר מישיבת שרי המערך, והכריז כי המאבק אינו על התנועה הקיבוצית. לדבריו, מתחולל מאבק על שפיות־הדעת נגד אלה שמוכנים להקריב את הייצור, ולהפוך את ישראל למדינה של חלוקת נדבות. הוא קרא למרכז התק"ם להתנגד לכל עסקה משולבת שקושרת סיוע להתיישבות עם הקצבות לגוש אמונים ולמוסדות דת.

מזכיר התק"ם, אהרון ידלין, הדגיש את חוסנה המוסרי של התנועה הקיבוצית, שתוכניתה מבוססת על עזרה הדדית. הוא קבע כי כאשר יוסר גנגנון הריבית והחובות, וכאשר הקיבוצים במצוקה יחזרו לעמוד איתנים על רגליהם, תתחיל בהם צמיחה אדירה, ודווקא מהם תצא בשורה חדשה.

מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים (ג'ומס) אורון, הזכיר כי מקור המצוקה בקיבוצים ובמושבים בשבע שנות שלטון הליכוד ובשנתיים של ממשלת האחדות הלאומית. בימי הליכוד דהרה האינפלציה, ובימי ממשלת האחדות הוכה הריבית הנוראה ופוגעת בכל היצרנים.

בסיום ישיבת מרכז התק"ם התקבלה ההחלטה הבאה:

מרכז התק"ם דוחה בתוקף את הניסיון של אנשים בליכוד ובגוש־אמונים לפגוע ולעוות את מפעל ההתיישבות החלוצי של התנועה הקיבוצית. המרכז דוחה נמרצות את מסע ההשמצות ולזות השפתיים ומוקיע את הטעיית הציבור לגבי פרטי הסכם פריסת החובות. התנועה הקיבוצית המאוחדת עומדת על קיום ההסכם שהושג בינה לבין משרד האוצר וממשלת ישראל ותובעת מראש הממשלה וממלא־מקומו ומשר האוצר לפעול לאישור מיידי של ההסכם באורח בלתי־תלוי בכל עסקה שהיא וללא כל התניה בין מימוש ההסכם שעניינו מתן הלוואות בעלות מלאה לבין מתן תקציבים ומענקים לקבוצות־לחץ.

הקיבוץ הארצי: התקפה שלוחת־רסן

מזכירות הקיבוץ הארצי דחתה אתמול בחריפות את מה שכינתה „התקפה שלוחת־רסן מצד הליכוד ושותפיו על התנועה הקיבוצית". על כך הוליכה המזכירות בישיבתה אתמול, בהדגישה שמירת האמת בהסתה ודמתה מעורים על דובריה.

מזכירות הקבה"א קבעה, כי המדיניות הכלכלית־חברתית בתקופת ממשלות הליכוד שמבחינות רבות אף החמירה בתקופת ממשלת האחדות הלאומית, פגעה קשה במשק, בתעשיה, בחקלאות ובראשונה בעיירות־הפיתוח, במושב ובקיבוץ.

המזכירות בישיבת מרכז התק"ם, אתמול (צילום: אנדרה ברוטמן)

איך נולדו הפוליטיקאים

מלים קשות נשמעו אתמול בישיבת מרכז התק"ם נגד הליכוד וגוש־אמונים, המבקשים לכרוך בנשימה אחת את מפעל ההתיישבות החלוצית של הקיבוץ עם התנחלויות ויישובים.

„הממשלה הסתבכה עם עצמה בפרשת התק"ם בגלל המנוולים הפאשיסטים מהליכוד, שמנצלים כל סיטואציה להסית" — אמר חבר המרכז, יצחק בן־אהרון. „את מה שמגיע בצדק, יש לקבל".

נחום פסה, חבר הוועדה המרכזית של ההסתדרות: „את הממשלה הזאת יש להפיל. אסור לעשות עכשיו חשבונות אלקטורליים, צריך להפיל את הממשלה".

סנטה יוספטל אמרה שלא באה עם רעיונות חדשים, ונראה לה שאם האוצר יאפשר לבנק הפועלים אמיסיה מיוחדת במקום הסכמים מסובכים — זה נראה לה. הצעה ברוח זאת נדחתה בעבר על־ידי ראשי האוצר — היא הזכירה — והבל.

מנכ"ל המפעלים האזוריים באיזור בית־שאן, דן צמחי, הסביר לחברי המרכז שמדובר בתרגילים טכניים לפריסת חובות, תרגילים שיעלו ביוקר לקיבוצים. וחוץ מזה, יש בארץ הזאת נבלות, נבלות שלא עושות כלום. ולנבלות צריך להזכיר שהם נבלות, אחרת הם ישכחו זאת. למי שעדיין לא הבין למי הוא מתכוון הסבירו: נבלות הם ראשי גוש־אמונים שאינם מייצרים דבר ומעזים להציע ועדה שתבדוק מה מייצרים בקיבוצים...

שמעון שבס, איש רמת־הגולן ועוזרו של רבין לנושאי ההתיישבות שהתחמם בשמש מחוץ לאולם, הסביר כי 51 ישובי הגולן והבקעה שילמו השנה 100 מיליון דולר ריבית, ובמצב כזה אין להם ממה להתקיים. לכן, דבר ראשון דרוש קיצוץ בריבית, וכמובן מילוי ההסכם. אסור לוותר לליכוד — טען שבס.

אסור לוותר לליכוד בשום אופן — זו היתה הדעה הכללית בישיבת המרכז. „אם נוותר להם הפעם, הם ירצו את כל היד, כמו שנוהגים חזירים, כשאתה נותן אצבע, הם רוצים את כל היד".

מזכיר התק"ם, אהרון ידלין, סיפר שהרב יצחק נסים ז"ל, אבא של שר האוצר, משה נסים, מאיך נולדו הפוליטיקאים. אמר הרב נסים המנוח לידלין לפני שנים, כאשר היה שר החינוך: „לתיבת נח הגיעו, כידוע, זוגות־זוגות כדי לעלות בה. השקר הגיע לבדו ולכן אסרו עליו את העליה לתיבה. אז הוא הזדווג עם הצביעות. ומהזוג הזה יצאו הפוליטיקאים. ודי לחכימא."

דרום־לבנון מנותקת מחשמל זה 4 חודשים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מאז הפלת מטוס [illegible] הישראלי לפני חודשים אחדים מדרום לצידון, מנותקת דרום־לבנון מרשת החשמל הארצית. גורמים באיזור מסרו, כי המטוס הישראלי פגע בנפילתו בעמודי מתח גבוה דרכם עובר זרם החשמל ברשת הארצית, המיועד לספק חשמל לישובים שבין צור לנבטיה לרבות הכפרים שביניהם, נוסף על איזור רצועת הבטחון. מכיוון שהאיזור בו נפגעו עמודי המתח הגבוה נמצא בשליטת הפלשתינים, מונעים אלה את התיקונים הדרושים, וכך נוצר מחסור חמור של החשמל, המקשה מאוד על חיי התושבים, בעיקר בחודשי החורף. בדרום־לבנון יש חשמל רק באותם מקומות בהן מופעלים גנרטורים הן בבתים הפרטיים והן בישובים הבודדים או תחנות חשמל קטנות המספקות אנרגיה לישובים ממקורות עצמאיים, אולם ברוב האזורים אין חשמל ברוב שעות הערב. ודווקא ברצועת הבטחון נעשים מאמצים רבים לשפר את המצב על־ידי התקנת גנרטורים, אולם הבעיה עדיין חמורה ברוב המקומות.

למרק ויינרייך
ובני ביתו
ברכות להולדת
הנכדה
בית על המשמר

אנשים ואירועים

ראש עיריית ראשל"צ וח"כ פסח גרופר במסיבת העיתונאים, אתמול

היקב נשאר בראשון

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

היקב של ראשון־לציון יישאר במקומו — הודיעו ראש העירייה, מאיר ניצן, וח"כ פסח גרופר נציג הכורמים ועם ראשי היקב אברהם בן־משה.

כזכור, ביקשה הסוכנות המתחלקת בבעלות על היקב עם אגודת הכורמים להעביר את היקב שנבנה לפני כמאה שנה לאזור [illegible] הפיתוח. כמקומות אפשריים לבניית יקב חדש הוצעו גם אתרים הנמצאים מעבר לקו הירוק. העובדים מחו נמרצות נגד מעשה הסוכנות.

כדי להחלץ מהמיצר, פנו אנשי היקב לנשיא הקונגרס היהודי, אדגר ברונפמן, בעל חברת משקאות חריפים קנדית, מן הגדולות בעולם. מומחה שנשלח מטעמו של ברונפמן קבע, כי בהשקעה מועטה ניתן להפוך את היקב לאחד הטובים בעולם. מועצת המנהלים של היקב אימצה המלצה זו.

אטלס מיוחד לנגב

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

אטלס ראשון המוקדש כולו לאזורי הנגב, יצא לאור בימים אלה.

האטלס הוא פרי פרויקט יחודי רב־היקף של המחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת בן־גוריון, בשיתוף המכון לחקר המדבר.

חמישה חוקרים מן המחלקה לגיאוגרפיה, יחד עם 30 סטודנטים, עסקו משך חמש שנים באיסוף נתונים, בניתוח ובמיפוי. [illegible] כותבים החוקרים כי הם מקווים שהאטלס יתרום לראיה כוללת של האיזור, ובכך יעזור לשיפור מערכות התיכנון והפיתוח [illegible].

האטלס מכיל 11 פרקים, ובהם מאפיינים פיזיים, [illegible] חברתיים, תעשייתיים, אקלימיים ואחרים של הנגב. הספר יוצא בהוצאת „כתר". מוסדות רבים, בהם רשויות מקומיות [illegible] בנגב — סייעו בהוצאתו.

קוסמונאוטים סובייטים ינסו לשבור את שיא השהייה בחלל

מוסקווה. — שני קוסמונאוטים סובייטים, שהוטסו לחלל בחללית „סויוז", נצמדו אתמול אל תחנת החלל „מיר" (שלום) והתכוונו לשבור את שיא־השהייה בחלל.

רדיו מוסקווה מסר, כי בריאותם של מפקד החללית, יורי רומאננקו, ומהנדס־הטיס, אלכסנדר לאווייקין, מצויינת לאחר שנצמדו אל תחנת החלל ונכנסו לתוכה.

החללית „סויוז טי־מ־2", רכב־חלל מדור חדש, נזקקה [illegible] להגיע לתחנת החלל, במקום יום אחד כמקובל, וסוכנות הידיעות „טאס" הסבירה, שהרכב נועד לחסוך דלק במהלך [illegible]. בתחנת החלל מצא הצוות לחם ומלח, שהושארו שם על־ידי הצוות הקודם, ששהה בתחנה אשתקד ארבעה חודשים.

רדיו מוסקווה מסר, כי רומאננקו, בן 42, ולאווייקין, בן 35, [illegible] ב„מיר" כמה חודשים, ומומחים מערביים הביעו את דעתם, כי הטיסה תימשך כ־290 יום ותשבור את שיא־השהייה של 237 יום, שקבעו קיזים, סולוביוב ואולג אטקוב ב־1984.

סולוביוב סיפר, כי בתחנת החלל שטח של 100 מטרים מעוקבים לעבודה ולדיור, כולל חדר־התעמלות קטן ותאים אישיים. (עה, עפ)

יש אלהים: התיק פוצץ אך תשמישי הקדושה נשארו שלמים

הפתעה נעימה ציפתה אתמול לרב [illegible] לחפש את התיק ששכח ביום ו' בנמל התעופה בן־גוריון. התברר כי אנשי הבטחון של הנמל [illegible] אותו בבור הבטחון, אלא שכל תשמישי הקדושה שבתיק, נשארו שלמים.

הרב מקס שריר, העומד בראש אחת הקהילות בברוקלין, [illegible] הגיע שלשום לנמל התעופה, וכאשר [illegible] המכס, שכח את תיקו על המדרכה. התיק הנטוש עורר [illegible] הבטחון הזעיקו למקום ופוצצוהו.

אתמול בבוקר בא הרב שריר לחפש את תיקו [illegible] רב כדי לזהות את שרידי התיק שהועלו [illegible]. כאן ציפתה לו הפתעה: אמנם המצלמה [illegible] הקריאה מפוררים וכלי־הרחצה מעוכים [illegible] לפשפש בין קרעי התיק מצא להפתעתו, שהטלית [illegible] נפגעת, שקית התפילין ותכולתה נשארו שלמים [illegible] — סידור וחומש.

הרב בא לישראל עם קבוצה גדולה של רבנים [illegible] על־ידי „אל־על" במסגרת המבצע לעידוד התיירות [illegible].

ריסון האינפלציה עולה ביוקר

מכת הגל השלישי

מאת אודי נחשון

הגל הראשון ישטוף אותנו תוך ימים ספורים, הגל השני יעלה עלינו בעשרה [ימים] אחריכך, ובעוד אנו מנסים להתאושש משני הגלים הגבוהים הללו יגיע הגל השלישי — הגדול מכולם. כך [נראות] היום תוצאות המהלכים הכלכליים שנעשו בחודש האחרון — [פיחות] בשיעור 10 אחוזים, ייקור מוצרים מסובסדים וייקור דלקים לתעשייה בשיעור 22־28 אחוז. הגלים [הם] גלי ההתייקרויות שיבואו בעקבותיהם, ולשר האוצר נותר עתה רק מהלך [אחד] — לחתום על הצו שיורים את הסכר [ו]ישחרר את המים.

[בעקבות] הפיחות וייקור הדלקים לתעשייה [הגיעו] למשרד התעשייה והמסחר כ־200 בקשות לייקר מוצרים ושירותים שנמצאים [בפיקוח]. כל בקשה שמגיעה למשרד נבדקת על־ידי כלכלנים ואם הם מאשרים אותה, [במלואה או] בחלקה, היא מועברת לוועדת המעקב של משרד האוצר ומשרד התעשייה והמסחר, שבראשה יושב מנכ"ל האוצר [עמנואל] שרון. הבקשה, שכבר הצטיידה [בחתימתו] של התמ"ס אריאל שרון, מגיעה לשר האוצר, משה נסים, ולאחר חתימתו עושה את [דרכה] הישר לכיסים שלנו, להכות בהם.

האוצר שיבש התוכנית

במשרד התעשייה והמסחר תיכננו, כאמור [לפרוס] עלינו את ההתייקרויות בשלושה [גלים] תוך חודש ימים. אולם האוצר שיבש את התוכנית. מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, אמר אתמול ל„על המשמר" [כי] מתוך כ־200 בקשות להעלאות מחירים [illegible] עד כה כשליש וכל הבקשות הועברו לוועדת המעקב. ועדת המעקב [אישרה] שינויים כתוצאה מהעלאת מחירי הדלקים לתעשייה, אלא רק כתוצאה מהפיחות, או בקשות אחרות לייקר מוצרים ושירותים שמונחות במשרד מסוף השנה שעברה. אישרה את ההתייקרויות והן מחכות עתה לחתימת שר האוצר.

אולם נסים אינו ממהר לחתום. במשרד התעשייה והמסחר מעריכים, כי יחתום על הצווים בימים הקרובים. לדברי בליזובסקי, בחלק הזה של ההתייקרויות אין עדיין [illegible]. בעקבות עיכוב העלאות המחירים מצד משרד האוצר שובשה התוכנית של משרד התעשייה והמסחר ועתה, אומר בליזובסקי, ייאלצו לקצר את פסקי הזמן בין גלי ההתייקרויות — דבר שעלול להשפיע על קצב גידול האינפלציה בחודשים הבאים. שני ייקורים בולטים עדיין לא אושרו. משרד האנרגיה דורש לייקר את מחירי הבנזין למכוניות ב־20 אחוזים וחברת החשמל דורשת לייקר את תעריפי החשמל ב־8 אחוזים. במשרד האוצר החליטו להמתין לפרסום מדד ינואר לפני מתן האישור להתייקרויות האלה.

במשרד המסחר והתעשייה תיכננו שלושה גלי התייקרויות תוך חודש. השלישי יהיה הגבוה מכולם. האוצר משבש להם את התוכניות, בינתיים

יורם בליזובסקי, מנכ"ל משרד התעשיה ומסחר. אין תקציב לפקחים

„משטרת מחירים"

מבקרי משרד התעשיה והמסחר אומרים, שבמקום לדאוג לפיתוח התעשיה הוא עוסק בפיקוח על המחירים וממלא תפקיד של „משטרת מחירים". אולם במשרד עדיין רואים בפיקוח תפקיד חשוב ביותר. בנושא זה נמשך העימות בין האוצר לתמ"ס. „לצערי, יש לנו בעיות קשות מאד עם האוצר", אומר בליזובסקי. „מ־1 בדצמבר 1986 נותרנו ללא תקציב למערך הפיקוח, לאחר שהאוצר לא חידש את התקציב, ויש לכך השפעה בשטח. הפקחים אמנם ממשיכים לעבוד, אבל בתנאים קשים. למשל, בגלל העדר תקציב נאלצנו להחזיר שבעה כלי־רכב לחברת ההשכרה".

במשרד התעשיה והמסחר מאשימים את האוצר בהפרת הסכם, לאחר שהממשלה אישרה את הארכת הפיקוח על המחירים עד 31 במארס 1988 ולאחר ששרון ונסים סיכמו להורים תקציב להמשך הפיקוח. במערך הפיקוח מועסקים כיום 20 עובדים קבועים ועוד 45 עובדים ארעיים, שלמעשה מועסקים עתה ללא חוזה. העובדים הארעיים נודעו בעבר כ„כוח ישראל כץ" — לאחר שגוייסו על־ידי עוזרו הפוליטי של שרון ישראל כץ מקרב שורות „חירות".

באוצר חששו בשלב מסוים, כי הארכת החוזה עימם תגרום לשילובם כעובדים קבועים במשרד ולאחר שיסתיים הפיקוח יצטרכו לחפש להם תפקידים אחרים. אולם גם אתמול חזר בליזובסקי והבטיח, כי אין כל כוונה לתת להם קביעות. בשלושת השבועות לאחר הפיחות האחרון ערכו פקחי המשרד כ־11 אלף ביקורות מחירים, שבהן נתגלו מאות הפקעות מחירים. בין המפקיעים היו לא רק סוחרים קטנים ובינוניים, אלא גם מפעלים גדולים ומוכרים ואפילו עיתון בוקר אחד. שמות עדיין לא ניתן לציין, כיוון שטרם הוגשו כתבי־אישום. המפקיעים אמורים לעמוד לדין בתהליך של שיפוט מהיר? בינתיים עברו כשבועיים מיום פרסום הידיעה. בליזובסקי אומר: הם בדרך לבית המשפט.

המחיר לא השתנה

בצד מאות ההתייקרויות שצפויות בשבועות הקרובים מצפים להוזלות במחירי הקפה והסוכר, בעקבות הוזלת חומרי הגלם בעולם. במשרד התעשיה והמסחר אמרו כבר לפני כחודש, כי שוקלים להוזיל את הקפה, הסוכר ומוצרים נוספים. אולם מאז לא השתנה המחיר על מדפי הסופרמרקטים.

בינתיים גם בוצע פיחות, שקיזז במעט את הצורך בהוזלה גבוהה. כך טוענים בתמ"ס. אבל מי שמתבונן על תנודות מחירי הקפה בשנה האחרונה מבחין, כי הוא צנח בהדרגה ממחיר שיא של כ־3,000 לי"ש לטונה פולי קפה עד לכ־1,600 לי"ש לטונה. אצלנו, במקום להוריד את המחיר — העלו אותו. עתה מדברים על הוזלה בשיעור של כ־5 אחוזים בלבד.

יצוין כי באוקטובר 1986 הונהג הסדר חדש בין משרד התעשיה והמסחר לבין חברת „עלית", יצרנית הקפה הגדולה ביותר בארץ, לפיו ייבדק מחיר הקפה בכל חודשיים ואם יחולו תנודות קיצוניות במחירי פולי הקפה בבורסות בעולם, יעודכן המחיר בארץ בהתאם.

למשרד התעשיה והמסחר אין כל סיבה לאשר הוזלות, במיוחד לאור גלי ההתייקרויות הצפויים בקרוב. אולם נראה שהלחץ שמפעילים ראשי „עלית" מונע עדכון מלא של מחירי הקפה, ומשום מה הדבר בולט הרבה יותר כאשר מדובר בהוזלות ולא בייקורים.

[illegible] מפקחים והמחירים ממשיכים לעלות (צילום: רחמים ישראלי)

סוכריה דביקה מאוד

מאת לוי מורב

יש לכם ילדה קטנה, טיילתם איתה ברחובות תל־אביב, עברתם במקרה ליד חנות או קיוסק הכורע תחת הממתקים. הצלחתם לעבור בשלום בלי לקנות משהו לילדה? סימן שאתם חרשים או שהילדה פשוט נימנמה באותו הזמן. אני בכל אופן לא מצליח. אצלי היא תמיד ערה. בדרך ממעון ויצ"ו ברחוב המלך ג'ורג' בתל־אביב לרחוב העבודה יש כמה קיוסקים עם ממתקים.

האמת שאני לא עושה חשבון וקונה לילדה סוכריה על מקל. עד לליל השימורים של ממשלת ישראל, בעקבותיו הוחלט על פיחות של 10 אחוזים ועוד כמה צעדים משלימים, שילמתי עבור סוכריה קטנה על מקל 20 אגורות. זול. אין מה לדבר, זיל הזול. ותאמינו לי שווה כל גרוש. לא יעזור, בשבילי האגורה תהיה תמיד גרוש. למרות שאני לא זוכר את הגרוש שבחור או להיפך. והנה, הפלא ופלא, למחרת הפיחות אני דוחף את העגלה בה רובצת לה ילדתי, כאשר שנינו נושמים מלוא הלוגמיים אוויר צח, שחור ומסריח הנפלט מאחוריהם של האוטובוסים החוצים את רחובנו בשעטה עליזה. והנה שוב, כהפתעה גמורה, אנחנו בפיתחו של הקיוסק העמוס כל טוב, גן־עדן לרופאי השיניים.

„אבא סוכריה לענבר, רוצה סוכריה עם מקל". לוחשת ברעש מחריש אוזניים הפיצפונת שלי, שעוד שנתיים לא מלאו לה. נוטל את המתוק־הדביק הזה, שצריך להיות לה טוטן כדי להצליח לקלף ממנו את העטיפה דולה 20 אגורות מכיס מכנסי ומוסר למוכר.

„עוד עשרה" — הוא נוזף בי.

„עוד מהז" אני שואל.

„עשר אגורות", משיב הקיוסקאי בחוסר סבלנות.

„אבל אתמול זה עלה רק עשרים אגורות", אני מנסה בהיסוס להגן על הזיכרון שלי וגם על המוניטין המקצועי שלי ככתב כלכלי.

„סליחה, המחיר עלה". קובע המוכר נתרצות ומושיט את ידו.

„אתה יודע שזאת התייקרות של 50 אחוז" — אני עושה ניסיון אחרון להגן על עמדתי ההולכת ומתמוטטת.

„אדוני אתה רוצה לשלם או לא?" טוב. טוב. אני מוצא בתחושה של כישלון עוד עשר אגורות חדשות. נראה אתכם עומדים במצב דומה. למטה, קרוב קרוב, ילדה המתינה באיישקט גובר והולך לצוקריה ומולך יד תובענית. התבוסה היתה מובטחת מראש. לא היה לי סיכוי חוץ ממחאה רפה.

במדינת ישראל מתחולל בימים אלה ניסיון מקורי, פרי־פיתוח מקומי ובלעדי, כיצד לחסל סופית את האינפלציה באמצעות עליות מחירים. מי יודע, זה עלול אפילו להצליח. אחרי שהצליחה התכנית לחירוש הצמיחה על־ידי ריבית ריאלית של 100 אחוז, בוודאי תצליח גם התכנית הזאת. אני מוכרח להפסיק. הידיים שלי כל־כך דביקות שאני לא מסוגל להחזיק את העט.

פיחות פלוס

[illegible]

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי היום: [illegible]

מפקחים ומפקיעים

מאת רונית מורגנשטרן

התחושה היא שזה שוב מתחיל. [illegible] הצרכנים [illegible] השתוללות המחירים אולי [illegible] הוא בהחלט תוספת [illegible]. הצרכנים, שאמונם במטבע ובסוחר חזר אליהם במהלך השנתיים שחלפו, שבים ומאבדים אותו.

צוננו: „הציבור מבולבל. חוברת המחירים האחרונה של משרד המסחר והתעשייה היא מספטמבר 1986. ביקשתי מזאב גלמור, הממונה על המחירים במשרד המסחר והתעשייה, שיוציא חוברת מעודכנת של המחירים לאחר הפיחות, ואני מקווה שחוברת כזאת אכן תצא בקרוב".

התייקרויות מאושרות

הרשות לצרכנות עורכת סקר־מחירים באופן שוטף, במיוחד לאחר פיחותים והתייקרויות. [illegible] על־ידי הממשלה. הסקרים האחרונים, גילה, לדברי צוננו, התייקרויות הרבה מעבר למתחייב על־ידי הפיחות, שאושרו על־ידי משרד המסחר והתעשייה, וגם הפקעות מחירים. דו"ח על הפקעת מחירים של מוצרים שיש עליהם פיקוח הועבר בימים אלה על־ידי הרשות לצרכנות אל משרד המסחר והתעשייה ואל משרד החקלאות.

הצרכנים שבים ומאבדים את האמון במטבע ובסוחרים ■ מותר לבקש מחירונים

השאלה היא, כיצד אושרו ההתייקרויות הגבוהות על־ידי משרד המסחר והתעשייה. צוננו: „היצרן הוא שקבע לעצמו את התחשיב עליפיו ייקבע מחיר המוצר. לדוגמא: למקרר אין מחיר מקסימלי. אם היצרן פונה למשרד המסחר והתעשייה וטוען, שבפחות מהסכום אותו הוא רוצה עבור המקרר לא משתלם לו, על פי התחשיב שלו, לייצר מקררים, הם מאשרים לו את המחיר שהוא רוצה. יש גם בעיה מסוג שונה במחירים המוקפאים, למשל — מחירי הסוכר והאורז מוקפאים, והיצרן „עלית" העלה את מחיר המוצר. אבל משרד המסחר והתעשייה לא אישר הורדה מעבר למחיר הקימעונאי המוקפא שלו. אז היום אומרים הקימעונאים — לא כדאי למכור אורז וסוכר. אלה יוצרים מצב של מחסור בשני המוצרים או שהם גובים מחירים מופקעים".

במועצה לצרכנות לא שמעו...

במועצה לצרכנות, לעומת זאת, הרוחות עדיין רגועות. יו"ר המועצה עדה לבנון לא שמעה על עליות חריגות במחירים וגם תלונות מיוחדות לא הגיעו אליה. לדבריה, היא מחכה לתוצאות הסקרים שערכו הרשות לצרכנות וההסתדרות.

לבנון: „הגיעו אלינו שתיים־שלוש תלונות על מסעדות וקיוסקים והיתה איזו העלאה חריגה במחירי הפלאפל, כאילו הוא צמוד לדולר, אבל מייד הורידו אותם בחזרה. אני לא ראיתי הפקעות מחירים בסוכר ובאורז ולא חריגות מוגזמות במוצרים אחרים. יש העלאות שקיבלו אישור של משרד המסחר והתעשייה וגם זה אין לנו מה לעשות".

בקיצור, כדאי לבדוק, להשוות ומותר לבקש הצגת מחירונים. כבר היינו בסרט הזה לא כזה...

מכתבים לידיד

עולים לאמריקה

נפתלי היקר

אני מעלה תסריט, לכאורה דמיוני: מוסקבה מחליטה לאפשר את יציאתם של מאה אלף יהודים בשנה הקרובה. הפסימיסטים והמחמירים בהערכת מדיניותה של ברית־המועצות יגידו בוודאי, כי זהו חלום באספמיה, במיוחד על רקע הנתונים של העלייה בשנים האחרונות. במציאות מדובר במאות ולא באלפים, כאשר פה ושם זוכה לצאת גם אחד מאסירי־ציון, לאחר מאבק ציבורי לשחרורו שנמשך שנים. אבל במוסקבה מתרחשים כעת דברים, שאיש לא חלם עליהם לפני מספר שנים. אמנם גורבצ'וב עדיין מתמודד עם כוחות שמרניים בעלי עוצמה, אך אם ייגבר עליהם ויצליח לקדם את תוכנית הרפורמות שלו, קיים סיכוי רב שיבוא גם שינוי בגישה [illegible]. סימנים לכך מצאנו בהתבטאות בלתי שגרתית של עורך העיתון „פרבדה", שלאחר ביקור בקנדה כתב, כי שמע טענות נגד ההגבלות על יציאת אזרחים סובייטים מתחומי ברה"מ. גם המשורר יבטושנקו כתב לאחרונה בזכות יציאה חופשית של אזרחים סובייטים. נכון, עדיין אין התייחסות ספציפית לגבי השאלה היהודית, אך ללא ספק עומדת על סדר היום. ואמנם, בסוף השבוע פורסמו ידיעות בצרפת, שמוסקבה מנהלת מגעים עם ממשלת צרפת בדבר הקמת מחנה מעבר (במקום זה הקיים בווינה) לאלפי יהודים שיקבלו בקרוב רשות לצאת מברית־המועצות.

על־פי הודעתו של דובר משרד החוץ הסובייטי, ניתנו בחודש שעבר 500 אשרות־יציאה ועוד כמה אלפי בקשות נבדקות על־ידי השלטונות. אמנם צריך להתייחס בזהירות להצהרות אלה, אך הן מעידות כל כך שבעייה זו נתונה לשיקול־דעת מחודש בקרמלין.

וכבן, נמשיך באותו תסריט דמיוני לכאורה: מדי חודש יוצאים את ברית־המועצות עשרת אלפים יהודים. מה יתרחש אזי על פי הנסיון המצטבר והעגום, כ־80 אחוזים מהם (ואולי יותר) לא יגיעו כלל לישראל, אלא יעשו את המאמצים האפשריים כדי לנחות ביבשת אמריקה. הם יסתייעו בארגונים כמו „ג'וינט" ו„האיאס", אשר ידאגו להטסתם מווינה או מפריס — לארצות־הברית, ואף יציידו אותם בסכומי כסף לקיום ראשוני. שם יזכו במעמד „פליטים", המעניק להם זכויות רבות, שיקלו עליהם את קליטתם.

הדברים ידועים, ולישראל אין כל אמצעי כדי לגבור על ממדי הנשירה של היהודים הסובייטים, אשר יציאתם מברית־המועצות מתאפשרת על יסוד העקרון של „איחוד המשפחות", שהפירוש הניתן לו, גם על־ידי הסובייטים, הוא עלייה לישראל. למרבה האירוניה, בשבוע שעבר יצא מברית־המועצות אחד מאסירי־ציון, הגיע לווינה ומשם יצא... ישירות לניו־יורק!

בארץ קיימת מחלוקת לגבי הטיפול בנושא. יש הגורסים, כי ישראל חייבת לפעול בכל האמצעים להבאת היהודים הסובייטים ישירות לישראל. הדבר ייתכן על פי הסכם שהיהודים יוטסו ישירות ממוסקבה לישראל, או ממוסקבה דרך בוקרשט לשדה התעופה בן־גוריון. במקביל מציעים התומכים בפתרון זה לחרש גם את המאבק נגד הפעילות של „האייאס" וה„ג'וינט", המוגדרת על־ידם כפעולה אנטי־ציונית ואף לנסות ולבטל את מעמד הפליטים שמעניקים השלטונות האמריקניים ליהודים הסובייטים.

דעה זו הובעה לאחרונה, למשל, על־ידי ח"כ עוזי לנדאו, אשר סבור, כי הנשירה בממדים כאלה נוטלת כל תוקף מהמאבק הציוני למען יהודי ברית־המועצות. ח"כ לנדאו לא אמר זאת במפורש, אבל בין השיטין אפשר היה להבין, כי אין לנו עניין להיות קבלן של סתם הגירה של יהודי ברית־המועצות. מה עוד, שלשלטונות מוסקבה נותנים היתרי־יציאה אך ורק לאלה מן היהודים, אשר יכולים להוכיח שבידם „ויזוב", כלומר תעודת דרישה מבני־משפחתם (בדרגת קירבה ראשונה) בישראל.

בעיתונות הסובייטית הועלו בזמנו טענות, שחלק מה„וויזובים" הללו הם מזוייפים. אחרת, כיצד להסביר — טוענים הסובייטים — כי „איחוד המשפחות" מתבצע דווקא בארצות־הברית.

דעה נגדית אומרת, שתפקידנו העיקרי הוא לדאוג ליציאת היהודים מברית־המועצות. שום אמצעי כפייה נוסח „טיסה ישירה" לא יועילו, ואף אינם מתיישבים עם כיבוד זכויות האזרח. מוטב שהיהודים יימצאו בעולם החופשי, משם יוכלו להגיע, כאשר ירצו הם או בניהם, לישראל. הישארותם בברית־המועצות טומנת בחובה סכנה ודאית של כלייה אומית ותרבותית, ואף סכנה של „שואה פיזית". דעה זו השמיע, למשל, אסיר־ציון לשעבר יוסף מנדלביץ'. לגבי דידו, יהודי ברית־המועצות, שסבלו במשך שנים מכפיית השלטונות הסובייטים שמנעו מהם חופש הגירה, לא יקבלו את הנסיון לכפות עליהם עלייה לישראל.

ייתכן מאוד שאנו עומדים על סף ניפוץ המיתוס בדבר תשוקתם של יהודי ברית־המועצות להגיע אל המולדת. כאשר הצגתי בעבר סימני־שאלה סביב ההגזמה אודות רבבות או מאות אלפים, המוכנים לבוא לישראל, כמעט שהואשמתי ב„חבלה" במאבק למען עליית יהודי ברית־המועצות. אבל העובדות הן דבר עקשני, ולצערנו מדברות בעד עצמן.

לא יועילו כאן הטענות בדבר פגמים בקליטה, כאילו הם אשר מרתיעים אותם לבוא לישראל. לפני שבוע פירסם ב„מעריב" פרופסור מיכאל אגורסקי, אף הוא עולה מברה"מ, וחוקר ענייני ברית־המועצות ומזרח אירופה באוניברסיטת ירושלים, כמה הערות בוטות ואמיצות בנושא זה.

בין השאר כותב פרופסור אגורסקי: „רמת החיים של העולים מברה"מ עולה במהירות רבה מעל לרמת־החיים של הרבה ישראלים. אולם יש עולים חדשים רבים מברה"מ החושבים שהם צריכים לקבל בארץ — ומייד — רמת־חיים של המעמד הבינוני לפחות. אלה הטוענים כך מעליבים את הישראלי הפשוט. למעשה, רמת החיים של עולי ברה"מ עולה כמעט מייד על זו של ישראלים רבים. עולים שעוד לא תרמו דבר לכלכלה או לבטחון, מקבלים סיוע. הרבה ישראלים היו רוצים לגור בדירות „ומניות" שמקבלים עולים מתלוננים — היוצאים מתוך הנחה שמגיע להם יותר מאשר לישראלים. עובדה היא, שחלק ניכר מהיורדים מקרב עולי ברה"מ נקלטו היטב בארץ, ואף עשו ביזנס מן הירידה. הנה, כעשרה עולים מברה"מ, שצורפו לסגל האקדמי הבכיר של האוניברסיטה העברית וקיבלו קביעות ואת כל המשכנתאות האפשריות, ניצלו את מעמדם המדעי באוניברסיטה כדי לזכות במשרה טובה יותר בחו"ל, והרוויחו ממכירת דירותיהם ורכושם — וירדו. יש עולים מרוסיה שנשלחו כשליחים כדי לשכנע את יהודי ברה"מ לעלות ארצה. לאחר השליחות — ירדו מהארץ".

פרופסור אגורסקי אומר גם, שיש הגזמה רבה בתיאור הסכנות האורבות ליהודי ברית־המועצות. „השואה הפיזית — טוען אגורסקי — „מצוצה מן האצבע, ומטרתה להצדיק מתן מעמד בלתי־חוקי של פליטים פוליטיים ליהודים מברה"מ בארצות־הברית." לדעתו, אותם המעיקים „על סכנת השואה" כביכול, הצפוייה ליהודי ברית־המועצות, אינם דורשים עלייה אלא יציאה חופשית מברה"מ, ובכך הם חותרים תחת הקיום הלאומי של מדינתנו."

ובכן, סיכון בלתי שגרתי הבא מפיו של יהודי, מעולי ברית־המועצות. הוא מעורר הרבה שאלות, בין היתר, מהו העורף הצבורי של מעילי העלייה בברית־המועצות עצמה. האמנם מדובר, כטענת העוסקים בעניין, ב־350 אלף המצפים לקבלת רשות לעלות לישראל, או שמא רוב הרשומים משתמשים בסיסמה זו כדי לעלות לארצות־הברית. איני בא לפסול גם את השאיפה האחת, המעוגנת בזכויות היסוד (גם על־פי אמנת הלסינקי) של כל אדם לצאת מגבולות ארצו. אך זהו עקרון שאינו נוגע ליהודים בלבד. אך אם יתרחש הנס, והסובייטים אכן יתירו יציאת המונית של היהודים, ואם זה יקרה נס גדול יותר, וכולם — מאה אלף בשנה — ירצו ויגיעו לישראל, או אז נזדקק לנס שלישי, כדי שנהיה מסוגלים להתמודד עם קליטה המונית. מי יודע, אולי אז תימצא תעסוקה גם לסוכנות היהודית.

שלך בידידות

מארק גפן

אווירון דוד

ראיתם את החבר'ה בנתיבות הבבא סאלי? ראיתם איזה יופי. נו אז מה אתם אומרים? שיגעון של חגיגה. הווידאוסים והתמונות בחינם. כל תמונה ב־10 שקלים חדשים. ממש בחינם. והנרות המתעופפים למדורה בחצר. והקירייה החדשה ההולכת ונבנית. והתמורות. וההגרלות. מה אני יגיד לכם? שיגעון. יופי יופי. אפילו ממרוקו באו שתי אחיות לבקש בריאות ושלא יחסר אוכל בבית.

מה יש לדבר. אתם רוצים צמיחה כלכלית? אתם רוצים עלייה? אתם רוצים פיזור? אתם רוצים מעבר מן העיר לעיירות־הפיתוח? אתם רוצים מקורות תעסוקה חדשים? יש תשובה. יש פתרון. בכל עיירת־פיתוח יקימו קיריית באבא קוקו, באבא מוקו ובא לציון גואל.

אבל הפתרון הכולל, המוחלט, הסופי טמון במקום אחר. במים הקדושים. הצרה עם השיטה הנוכחית שהיא עוזרת למעטים מדי. כדי לחלץ את עם ישראל מן הקשיים הכלכליים, הביטחוניים והפוליטיים, צריך לחשוב במונחים כוללים. במקום בקבוקון של מים קדושים, שמספיק בקושי לחיסול הגירוד בידיים של אשה אחת, צריך לשוב על משהו דראסטי שיפתור את בעיית הגירוד של כל תושבי המדינה.

בתל־אביב מזרימים פלואור במערכת המים כדי לחזק את השיניים של ילדינו הרכים. מדוע שלא נזרים מים קדושים שהבאבא ברוך האציל עליהם מקדושתו דרך מערכת המים של כל היישובים, הערים, העיירות ואפילו הקיבוצים במדינת־ישראל. ואם זה מסובך, אפשר לבקש ממקורות לרוקן כמה בקבוקי מים קדושים במוביל־הארצי.

אבל הרעיון הכי טוב ששמעתי הוא שיטת האווירון דוד. לוקחים אווירון גדול. במקום נוסעים הוא יוביל מים קדושים מנתיבות ויפזר אותם בכל רחבי הארץ וגם בטבריה. מה יש. הם לא יהודים? וככה יפזר לו האווירון דוד את המים בכל פעם שיהיו בעיות.

אם, למשל, האינפלציה בחודש שעבר תעלה, יפזר האווירון מים על הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירושלים. ואם יהיו בעיות בגבול הצפון, [illegible] אווירון לרצועת הבטחון. אם יהיו [illegible] מידי תאונות דרכים יפזרו מים קדושים מן השמים על הכבישים [illegible].

אגב, במקום להפריד בין [illegible] לנשים בלוויות במגדל־העמק, [illegible] קצת מים מלמעלה ואז [illegible] קדושים. אפילו הנשים [illegible] מוכנה לקדושות. אם חלילה [illegible] הרזרבות במטבע־חוץ ותתקרבנה [illegible] האדום, נשפריץ קצת מים קדושים על הבניין של בנק ישראל בירושלים [illegible] הסכנות תעלמנה כלא היו.

יש רק בעייה אחת. כיצד [illegible] החושבים שהמים שיורדים עליהם [illegible] השמים הם קדושים ולא ירצו [illegible] לחבוש מסיכות־גז ולהתעסק [illegible] נגד גז עצבים? למישהו מן הקוראים [illegible] רעיון? אנחנו מחכים. ועד אז, [illegible] אינפוזיה, תכניסו מים קדושים, [illegible] שבטוח בטוח.

לוי מורג

בשוק הדירקטורים

מאת אהרון אפרת

גילויים מרעישים ממש צצים לנגד עינינו מעל מירקע הטלוויזיה ובשאר אמצעי התקשורת על המתרחש בשוק הביקוש וההיצע של משרות הדירקטורים ואיושן. מהחלטה סיטונאית של ראשי הבנקים (ועדת בייסקי) ועד לטיהור שנערך במועצת המנהלים של בנק־לאומי, ועד להצגה שערך שר השיכון והבינוי שהדיחה במכה אחת ארבעה דירקטורים ממשרדו ומחברותיו הכלכליות. חיינו יכולים להניח שבמעמד הדירקטורים בחברתנו יחול שינוי כלשהו. האמנם?

העיתונות הגדולה בארצות המערב הדמוקראטיות לא חדלה מלהתריע נגד זכויות היתר שרכש לעצמו המעמד הזה במערכת של המשק המודרני וברשת הרחבה של מוסדות הרווחה הסוציאלית. לא בעלי המניות ולא הבעלים שעל שמם רשומים הנכסים — אלא המנהלים הם המעמד המורם הנהנה מגידולו, התרחבותו ועליית פריונו של המשק.

ואם לא די במדינה הצעירה הזאת המצמיחה דירקטורים על המשק, על המינהל וגם על הבטחון, ועל חשבון הסיוע החיצוני מכל מקור שלא יגיע, באה ההצגה בניצוחו של מנשה רז בטלוויזיה. הגיבור הראשי של הסוכנות היהודית — הנגיד־היו"ר־הנשיא דולצ'ין — נחשף במלוא העירום בנושא שהוא היחיד ה„צומח" זה שנים בחיינו הכלכליים והחברתיים — מעמד המנהלים.

ההצגה היתה בלי ספק מגמתית ועוררה תגובות ביקורת, אך מן האמת הדירקטורית לא ניתן לברוח. במציאות היום־יומית נראית התמונה כשוק סוסים ממש.

תנו לנו מבקר מדינה (את המשכורה הזאת כבר עברנו איכשהו) וניתן לכם דירקטור בחברה שבשליטת הליכוד? תנו לנו דירקטור בתעשייה האווירית וניתן לכן בתעשיה הצבאית? תחזירו לנו את מורעי למשפטים ונתפשר איתכם על חמישה דירקטורים במערכת הכלכלית (מהעיתונות של ימים אלה). שירות שירות של מועמדים, רודפי כיסאות ומחזיקי כיסאות עומדים בתור לרשת זה את זה, לראות זה את זה בכשלונו ובאבדן חסר הביקורת והמטנים. וכל אחד עדיין מחזיק באמתחתו סודות מדינה, סודות בנקים, סודות מפעלים — שמאיימים על ערות המינויים ועל קובעי מדיניות המינהל.

ועדת בייסקי הצועדת לביקורת המדינה מיצתה הפעם כמה קליפות של המנגנונים הסגורים, שפתאום גילו לנו איזה סוג של אנארכיה קיים בתוך המערכת הדמוקראטית. אבל כבר נמצאים דמוקראטורים שנוטים, בסוף כהונתו של יצחק טוניק, אשר מסיים את תפקידו כמבקר המדינה באקורדים חזקים קצת יותר מן המקובל — להכניס שינויים בחוק יסוד מבקר המדינה, ולאו דווקא לחיזוק מעמד הביקורת.

הדירקטור המסרב

באווירה זו נשמע סירובו של עודד וינקלר חבר התק"ם, מזכיר איגוד התעשיה הקיבוצית, לקבל מעמד של דירקטור בכל"ל במקומו של מיכה אפרתי, — כתופעה מוזרה. אין יסוד לגישה האומרת שבחירת חברים למועצת המנהלים צריכה להתבסס רק על המבחן המקצועי. אנו חיים במדינה דימוקראטית ופלוראליסטית מהבחינה החברתית והפוליטית. אלו כלים שלובים, וכל התעלמות מהם, בנימוק של „אי־פוליטיות" או „אי־מפלגתיות" היא צביעות.

מיכה אפרתי — איני יודע איך ומי שלח אותו לדירקטוריון של כל"ל — היה, מוכר כנציג התק"ם וההסתדרות, והוא נזכר להתנער מזה כאילו רק לאחר שבתקשורת ייחסו את המישגה שלו לשולחיו ולאחריות קולקטיבית.

עודד וינקלר, כפי שפורסם בשמו ב„ידיעות אחרונות", גם אם הוצע לתפקיד כנציג התעשיה הקיבוצית (היבט מקצועי?) רצה להיוועץ בחבריו בקיבוצו, בו מתגורר גם אהרון ידלין — מזכיר התק"ם. ההחלטה לא להצטרף לדירקטוריון הבשילה אצלו לאחר שצפה ב„מבט" ששידר את ה„שקלא וטריא", שכללה „בחישה פוליטית — ואני אינני איש פוליטי". תמימות כאן או העמדת פנים? האם שוב אנו עומדים בפני נימוקים מסוג „חתמתי בתום לב"? גישה זאת לא תואמת איש ציבור

הדבר היחיד ש„צומח" בחיינו הכלכליים והחברתיים הוא מעמד המנהלים

שעומד בראש איגוד תעשייתי גדול. אם לא עודד וינקלר, אז נציג אחר של התעשייה הקיבוצית חייב להיות שם. חזקה עליו, לאחר שייבחר, שהנסיון הקיבוצי, ערכי הקיבוץ והעורף החברתי יעמדו לו בעת ההכרעות הגדולות. אין לי אשליות שגם מאחורי ההמלצה על וינקלר היה מישהו שמחוץ לראשי התעשיה הקיבוצית. אין בזה סתירה לנוהל תקין.

„ענת היא עמותה לניהול תקין". 250 עובדים בכירים של גדול הקונצרנים הכלכליים של ישראל — כי"ל, כימיקלים לישראל — וחתמו על הצהרות הזדהות ותרמו מכספם כדי לחדור, באמצעות בית־המשפט ועל בסיס חוקי, את המיתקפה המופקרת של שר המסחר והתעשייה אריק שרון על הנהלות מפעלי הקונצרן. אריק שרון לא למד מפרשת [illegible] והתנגשות עם עובדי משרד הבטחון כאשר רצה להצניח עליהם את המליונר מניו־יורק.

עתה הוא מכהן כשר התמ"ת, [illegible] של חברות ממשלתיות וקונצרנים [illegible] לרגלינו. שיירה עצומה של גימלאי [illegible] — יותר גדולה מלוחמי „אלטלנה" [illegible] עומדת דרוכה לקבלת [illegible] דירקטורים.

חוכמתו של שרון [illegible] ביותר הוא למנות אנשים כמנכ"לים [illegible] המנכ"לים — בינתיים [illegible] סמנכ"ל אחר כזה יכול לרסק [illegible] צירים לוועידת חרות. הוא [illegible] הוועידה שהתפוצצה כי ידיו [illegible] והבינוי דוד לוי — ידע טוב את [illegible]

במהלך ראשון הוא הצליח [illegible] שבר ישראל סרוב מהליכודאים [illegible] את תפקידו. שרון האיץ בו [illegible] לתפקיד היו"ר, בשבר [illegible] ובראשו של פרשת פולארד — [illegible]

ההצלחה הזו סידרה אותו [illegible] למנות עוד חמישה מאנשי [illegible] בחברות אחרות של כי"ל, [illegible] מיועדים לכוח אדם. כאן [illegible] רעתו זו לא יקומו [illegible]

קשה לצפות היום [illegible] שתעמוד בשער של מינהל [illegible] ל„אחדות הלאומית" [illegible] דירקטורים להיצע. יש [illegible] במועצות והמנהלים במשק [illegible] במשק ההסתדרותי לא [illegible] בפיים. מאז ומתמיד שלטה [illegible] ביורוקרטית והעדפת אנשי שלומנו [illegible] השלטון על פני השיקולים של [illegible] עתה מינוי דירקטורים [illegible] חוטפים מכל הבא ליד.

ממלכת הדירקטורים בישראל [illegible] מעבר לכל מידה המשתרשת [illegible] לרגל והשליטה על השטחים [illegible] עשרות שנים, וגם לרגל [illegible] יהודי בתפוצות — [illegible] ועשיית [illegible]

משטן חלול

מאת אבי בניהו

הירושה הגנוזה

כשייכנס באפריל הקרוב אלוף דן שומרון אל לשכת הרמטכ"ל, כדאי לו לפנות בעדינות מספר כספות בצה"ל ולהוציא מהן מספר חוברות עבות־כרס ומסווגות, שלא צריכות היו להימצא שם. מלחמת לבנון והתקופה הארוכה שבילה צה"ל ב„ארץ הארזים", הניבו כמה דו"חות וחוברות לקחים וביקורות על תיפקוד צה"ל ומפקדיו, במהלך הקרבות ובעקבותיהם. על הכנת דו"חות אלו שקדו מפקדים בכירים רבים בעבודות יחיד ובצוותים על־פי הוראות שקיבלו מהדרג הצבאי הבכיר ביותר. כל הדו"חות, שבוודאי לא מצאו־חן בעיניו של מישהו, נגנזו, נאסרו להפצה או לעיון ושוכנו בכספות. לצה"ל, אומרים רבים, יש מה ללמוד ולהפיק מהדו"חות המפורטים הללו.

● על הדו"ח שהכין אל"מ עמנואל ולר כבר דיברנו די. הוא בתוך הכספת.

● מחלקת ההדרכה של צה"ל (מה"ד) הכינה וערכה אף היא דו"ח לקחים על „מבצע שלום הגליל". דו"ח מה"ד הודפס בעותקים רבים וכלל את לקחי החילות השונים במלחמת לבנון. הרמטכ"ל אסר את הפצת הדו"ח וכל דיון בו. הדו"ח הוכנס לכספת.

● דו"ח נוסף שהכינה המכללה לבטחון לאומי של צה"ל (מב"ל), על־פי בקשתו של הרמטכ"ל הקודם (רפול).

● הדו"ח נגנז ולא נדון.

מכל הדו"חות הללו יכול צה"ל ללמוד הרבה מאוד. קצין בכיר עימו שוחחתי, אומר כי בדו"חות יש עניינים עקרוניים בדבר הפעלת כוח הלחימה, תנועה בצירים, לוחמת לילה וכו'.

יש לקוות כי דן שומרון יפתח את הכספות יאוורר אותן קצת ויעשה בחומר שמוש לעיון ולמידה.

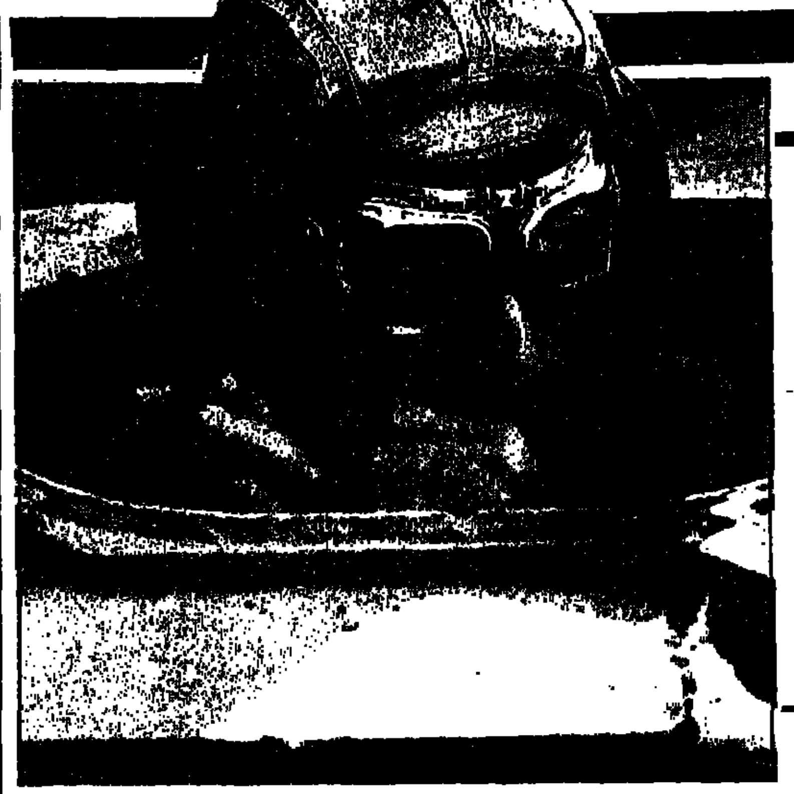

● רב־אלוף משה לוי. מה קורה לו בדרך אל האזרחות

מוישה בלי חצי

משהו מוזר קורה לרמטכ"ל בדרך אל האזרחות. מצד אחר, קשה מאוד להסביר את הצעדים המוזרים מאוד שנקט רב־אלוף לוי בסופו של תהליך בחירת יורשו. מצד אחר, יש כמה דברים שקל מאוד להסביר.

הנה, במוצאי־שבת, לפני שבוע וחצי, קיבלו הכתבים הצבאיים הודעה לעיתונות בה מבקש הרמטכ"ל להביע דעתו בעניין השחתת מספר מכוניות של אזרחים ערבים במזרח־ירושלים. ביקשתי לברר עם כמה עמיתים ותיקים, האם זכורה להם מן הודעה כזו של רמטכ"ל. הם לא זכרו. את הדברים שמשמיע בדרך־כלל ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, או לחילופין נשיא המדינה, בדבר הצורך באיפוק בבירה והשארת המלחמה במחבלים בידי גורמי הבטחון האחראים לכך — השמיע הפעם הרמטכ"ל משה לוי.

סוד גלוי הוא, כי הרמטכ"ל הנוכחי מתכוון להתמודד בבחירות הבאות על כס ראש עיריית ירושלים, במקומו של טדי קולק. „על המשמר" היה הראשון שבישר על כוונתו זו של הרמטכ"ל. בכתבת פרופיל על משה לוי שהופיעה ב„חותם" לפני כשנה, דווח תחת הכותרת „מבית אלפא לירושלים" על „לובי" בראשותו של עו"ד מתי עצמון, איש חוק בבירה וחברו הקרוב ביותר של לוי, הפועל למענו. לוי יצטרך, כנראה, להתמודד על התפקיד הרם מול האלוף (מיל.) עוזי נרקיס, שיוצג כמועמד של מחוז מפלגת העבודה בירושלים. נרקיס מחזיק, כידוע, בתואר משחרר העיר העתיקה, כאלוף פיקוד המרכז במלחמת ששת־הימים. זה לא יהיה פשוט.

והנה, התבשרנו כי ביום ראשון שעבר, פנה הרמטכ"ל בעל־פה אל שר הבטחון וביקש ממנו להאריך את כהונתו בשבועיים ימים עד לאחר יום העצמאות. רבין טרם טרח לענות לרמטכ"ל. מקורביו אומרים, כי ייתכן שייענה בחיוב מפאת כבוד הרמטכ"ל, אך הוא לא אהב את הבקשה המוזרה הזו. רב־אלוף לוי מבקש להופיע ביום העצמאות הקרוב שייערך בסימן עשרים שנה לשחרור ירושלים ואיחודה כרמטכ"ל צה"ל. יש חירון תנ"ך, יש טכסים אצל הנשיא, יש הדלקת משואות, קבלות־פנים וזה נחמד להיות רמטכ"ל ביום כזה. אני דווקא הייתי ממליץ להיענות בחיוב לבקשה. למה לא?

אבל בצה"ל לא אהבו (לבשון המעטה) את הצעדים הללו של הרמטכ"ל ואת הליכתו אל ראש הממשלה כדי לנסות לדחוק את יורשו, דן שומרון, מן התפקיד. כבר דיווחנו מה אמרו השבוע בצה"ל בחיוך: „בדרך לאזרחות מאבד משה וחצי את החצי".

נביה ברי, סוכן ביטוח

במערכת הבטחון שומרים על שתיקה מוחלטת ומסרבים לנדב מידע. „ישראל לא תעסוק בנושא זה בכלי־התקשורת", אומרים.

על־פי רמזים שהשמיע נביה ברי וממספר המחבלים אותם הוא מבקש להחליף (כ־400) ניתן לשער, כי מדובר בעיקר ב־280 מחבלים, מרביתם שיעים הכלואים באל־חיאם. שחרור עצירים מבית־כלא זה, הנתון לשליטה מוחלטת של מפקד צד"ל, הגנראל אנטואן לחאד, עשוי להחשב כהצלחה גדולה לנביה ברי ולחיזוקו בקרב העדה השיעית בלבנון.

נוסף על כך, ניתן לשער כי ברי ידרוש את שחרורם של מחבלים פלשתינים בכירים הכלואים בישראל. בין אלה ניתן להזכיר שני מפקדים בכירים של „כוח 17" שנלכדו בלב ים לפני יותר משנה ועוד מספר רב־מחבלים שנתפסו בזדמנויות שונות.

גורמים צבאיים בישראל מפנים תשומת־לב בסיפוק רב לעובדה, כי נביה ברי הודה שוב בפומבי שהוא מחזיק בידיו את הנווט הישראלי השבוי. „בהופעתו בטלוויזיה נתן ברי תעודת־ביטוח לנווט, ומבחינת ישראל הוא אחראי אישית על שלומו ובטחונו", אומרים.

אין ספק, שמנהיג „אמל" מנסה להשיג דימוי ומעמד של מתווך בין ארגונים, ואם יצליח בעסקה משולשת (ארצות־הברית, ישראל, גורמים בלבנון) הרי שהדבר יגרום לחיזוק מעמדו בקרב השיעה הלבנונית, שכידוע, מרביתה אינה מכירה בו כמנהיג.

בישראל מעריכים, כי האיום הצבאי המרחף מעל הארגונים השיעיים הקיצוניים בלבנון הוא שהביא להצהרות על הנכונות לחילופי־שבויים.

למרות זאת, עדיין קשה לתאר מצב בו סוכן נביה ברי ל„חיזבאללה" ודורש לשחרר בני־ערובה אמריקניים תוך שהוא משיג שחרור שבויים מישראל. אבל, כידוע, בלבנון יכול הכל לקרות, ובהתראה קצרה.

דן שומרון
יפתח את הכספות?

שאלות מרחפות

ב[illegible] שעבר, לאחר „ליל עפרת חוה", [illegible] ליחידת דובר צה"ל כתב של העיתון „יתד נאמן" (ש"ס), היתה לו שאלה [illegible] את שלטונות צה"ל „אני מבקש לדעת [illegible] כיצד עלה מבצע החיפושים הגדול [illegible] חוה ומפלייתה", שאל בתקיפות [illegible] בעבר השני של הקו.

„למה אתה שואל?" — היקשה הקצין בדובר צה"ל. „מסיבה פשוטה", הוא ענה. „לשבנינו, תלמידי הישיבות, נקלעים לסערה בים־המלח ומחולצים על־ידי מסוקים, אתם ממהרים לפרסם בתקשורת את העלות. כשמסוקים ומטוסים מחפשים לילה שלם אחר זמרת, אף אחד לא מתעניין בעלות המבצע והארץ שוקטת".

לא ברור אם יקבל תשובה לשאלה הספציפית הזו, אבל בסוף השבוע נשאלו עוד כמה שאלות על־ידי קציני צבא ואזרחים. מדוע, למשל, מטיס חיל־האוויר זמר הלוך ושוב לבסיס שמרחק הנסיעה אליו במכונית לא עולה על שעה וחצי?

תשאלו במיפקדת קצין חינוך ראשי ותקבלו תשובה, שומר המופיע בהתנדבות או במסגרת מילואים ביחידת שריון, תותחנים או צנחנים בדרום הרחוק או בצפון הקר, מגיע לשם במכוניתו הפרטית או בכלי־רכב של היחידה, הנשלח אליו. לא כל יחידה מסוגלת (מסיבות מובנות) לשלוח את „חצנקה" הבסיסית כדי להביא את הזמר. העובדה הזו, בלשון המעטה, מאוד לא בסדר, כמו עוד כמה נושאים הקשורים למדיניות התרבות האווירית של חיל־האוויר, שלה נקדיש אולי, בהזדמנות אחרת, רשימה נפרדת.

העיקר שעופרה תשיר לנו גם בעתיד „אני עוד חי".

● [illegible] עפרה חזה. „אני עוד חי".

טכנאים מחוץ לאלבום

[illegible] המכונאים וצוותי הקרקע של חיל־[illegible] מאוד. מיפקדת חיל־האוויר [illegible] אלבום חדש, המתאר את ראשית [illegible] של החיל ואת מלחמות קודש [illegible]. אף מילה אין שם על [illegible] הקרקע, שדאגו להכשיר את [illegible] אותם לטכבי הקרב כדי [illegible] לא ייפסק. כאילו שרק [illegible] חיל־האוויר.

[illegible] ותיקי המכונאים קם נוריק [illegible] המערך הטכני של החיל, מי [illegible] היום בהתנדבות, כמטוס [illegible] הידוע, וכתב מכתב [illegible] אל־האוויר, האלוף עמוס לפידות.

המפקד לא ענה. עשה זאת בשמו הסטוריון חיל־האוויר, שכתב לנוריק: „אנו מצטערים, אתה צודק" וכו'.

נוריק טוען כי בחיל־האוויר אין הערכה בטקסים ובספרים למערך הטכני. „הטייסים הם אמנם חוד החנית, אבל לא לבד בעשית המלאכה", הוא טוען. נוריק מספר עוד כי בימי החיל, כשנמרודים מקציגים שורשים, לא זוכים המכונאים ואנשי הקרקע לאותו יחס כמו צוותי האוויר. „זה לא בסדר", אומר נוריק. הוא פנה גם לתא"ל (מיל') יחזקאל סומך, שהצדיק את טענת המכונאים. אבל מה לעשות והאלבום כבר הודפס, המכונאים של חיל־האוויר כועסים מאוד.

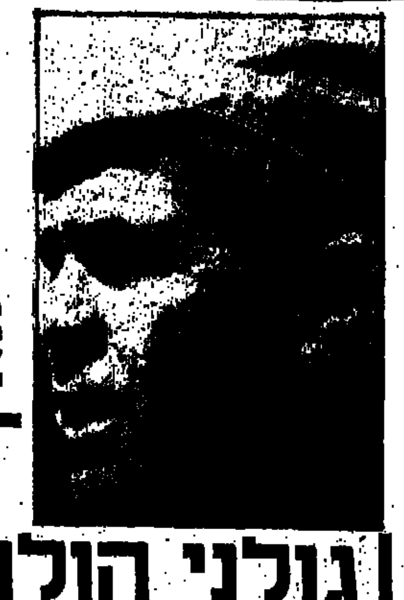

● אל"מ יום־טוב, נשיא. ב„גולני" לא מחפשים לו מחליף

גולני הולך הביתה

יום־טוב לא רצה להשתחרר מצה"ל. היה לו טוב בחטיבה, בתפקיד של מעין נשיא של מפקדי „גולני" וחייליו בסדיר ובמילואים. זה זמן אני מנסה לברר את שם משפחתו של יום־טוב ולא מצליח. כולם אומרים לי ששם משפחתו „גולני".

אחרי שנות שירות רבות, כמעט מאז הקמת החטיבה, נאלץ אלוף־משנה יום־טוב להשתחרר בשל גילו המבוגר. הוא עשה זאת בשקט, לא רוצה להתראיין. יום־טוב היה ונשאר הרס"ר הבכיר של חטיבת „גולני". לפני כמה שנים, כמחווה מיוחדת, העניק לו הרמטכ"ל דרגות סגן־אלוף, אחר־כך העלה לדרגת אלוף־משנה, מין רס"ר, אב, נשיא כזה. עם דרגה בכירה על הכתפיים.

יש נוצרה בעיה קטנה. מפקד החטיבה, גם הוא אלוף־משנה וסגנו הוא סגן־אלוף או ליום־טוב גולני קראו סמח"ט ב', הוא היה גולני וגולני היה הוא. כולם בצה"ל הכירו אותו. הוא דאג לשמה הטוב של החטיבה הזו, שרשמה ברמה פרק מזהיר בתולדות הגנת המדינה. הוא דאג ליחסי הציבור שימשכו את הנוער להתגייס, דאג למירוץ המסורתי, לאלמנות, ליתומים, להורים השכולים, לנכים של החטיבה. הוא עמד בראש והכוונת לעצרות של החטיבה, עמד בראש במוצב החרמון, בלבנון, בקו הגבול ובאימונים. היה לו מעמד כביר (מיוחד שאין דוגמתו בצה"ל).

כמו כדרך הטבע, גייס יום־טוב את שני בניו לחטיבת גולני. אחר־כך הם נעשו קצינים. גם את צומת „גולני" ואת אתר ההנצחה הוא הקים ושיפץ. יום־טוב זה גולני, (ועכשיו הוא הולך הביתה.

„זו אבידה גדולה לחטיבה ולצה"ל", אומר לי האלוף אורי שגיא, מי שהיה בעבר מח"ט החטיבה. „יום־טוב היה הרס"ר שלו."

ליום־טוב „גולני" אגב, לא מחפשים מחליף, אי־אפשר למצוא דבר כזה.

רשות הקורא

קו חדש

באחד בפברואר 87, כתב לוי מורג מאמר מפוצץ: „מי נתן את המתנה". לפי הבנתנו רצה לומר, כי אם יש מישהו במפ"ם החושב, שיש עוד אפשרות של שיתוף־פעולה כזה או אחר, אי־פעם בעתיד, עם מפלגת העבודה — אני בא לנפץ אשלייה זו.

אנו שואלים את „על המשמר", מתי הוכשר אצלנו סיגנון אלים ורצחני זה: „שמעון פרס הוא שקרן והוא שיקר במצח נחושה". המאמר כולו רצוף מהלומות גסות, שמעטות דוגמתן התפרסמו ב„על המשמר".

אם לא תבוא הסתייגות ברורה של העיתון מן הסיגנון הזה, נראה בזה אישור — שאמנם זהו הקו החדש של „על המשמר", וזהו הדבר שאנו מבקשים לדעת.

אלכס ליפשיץ, שיקה בורוביץ, מגדל שרל,
קיבוץ המעפיל

הערת המערכת:
יש בעיתוננו סגנונות שונים של כתיבה, וכל כותב חתום על דבריו. על כן אין בפירסום מאמרו הנזכר של לוי מורג ביטוי ל„קו חדש" או „עמדה חדשה" של העיתון.

לא שומעים

במדור „תגובות" מיום 28.1.87, נכתבה „החזירו את הכסף — הוא איננו כשר בידיכם" של אהרן אפרת, נאמר כאילו תגובתי לשאלה שהוצגה לי ב„פרשת בלאס־אמוראי" אמרתי כי „יש למצוא פתרון הולם לבעיית העסקים של התקי"ם".

קשה לי להבין מהיכן שאב מר אהרן אפרת דברים אלה. מאחר שמדובר היה בתכנית ברדיו, יכול להיות, כי הוא לא שמע טוב. אמרתי כי „יש למצוא פתרון הולם לבעיית העסקים של החכי"ם!" אבקשכם לתקן.

שלמה הלל, יו"ר הכנסת

הם יורים גם בתלמידים

רוני כהן, תלמיד בכתה ח' כבן 14, השתתף בהפגנת־תלמידים נגד המימסד (ממשלה, כנסת). הוא נעצר על־ידי המשטרה (או הצבא שנקרא לפזר את הפגנת־התלמידים), הצליח להמלט מרכב המשטרה, נקרא לעצור וכשלא עצר — נורו יריות באוויר. כאשר המשיך לברוח (אולי נבהל) נורה בגופו, נפצע בחזהו ומת מפצעיו בבית־חולים.

לשמע ידיעה זו נזעקה דעת־הקהל הישראלית והעיתונות הלוחמת דרשה ועדת־חקירה בלתי תלויה. נשאלו שאילתות בכנסת והנושא הועלה בישיבת הממשלה. מפקד הסיור והשוטר שהרג את התלמיד הועמדו למשפט. מפקד התחנה והמרחב התפטרו ושר המשטרה העביר מתפקידו וקיבל תיק ממשלתי אחר (ההתפטרות איננה נורמה מקובלת בממשלת־ישראל).

אך המקרה לא אירע אצלנו. הוא התרחש ברצועת עזה. ההרוג היה תלמיד ערבי. דעת־הקהל לא נסערה. אף אחד לא התפטר, שום ועדת־חקירה לא הוקמה. נראה שהנורמה המקובלת בקרב האוכלוסיה היהודית אינה תוספת לגבי האוכלוסיה הפלשתינית בשטחים. הידיעה אינה חשובה וסנסציונית ולכן הוחבאה בעמודים הפנימיים של העיתונות ברשימות קצרות.

דן יהב, תל־אביב

שומרון והשומרונים

את תוכניתו הרדיומית „באומן מילולי" שלדעתי היא פנינת הכתר של גלי צה"ל, הקדיש הלשונאי אבשלום קור לגילגולי השם „שומרון" ולעיר שומרון (4.2). העילה לכך היתה, כמובן, ההחלטה להטיל על דן שומרון את תפקיד הרמטכ"ל הבא.

קור המליג בנתונים לשוניים והיסטוריים על אודות שומרון, העיר שומרון והשם שומרון אך מתוך כל הנתונים לא הצליח הלשונאי לדוג את שני הרגים המשובחים ביותר.

אי־אזכור השומרונים היתה יותר מתמיהה וכך גם אי־ציון העובדה שלשומרונים בישראל יש סוף־סוף רמטכ"ל שהם יכולים להזדהות אתו — דן שומרון. כל זאת בטרם התגשמה נבואתו ההיסטורית של בן־גוריון בדבר רמטכ"ל תימני...

בנימין צדקה

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל קוצר מקום קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

כבוד הרבנית מגבעתיים

מאת חיה יוסף

כוונה טובה היתה למפיקי תוכנית הטלוויזיה „מוסף המוספים" (שישי בצהריים), כאשר שיבצו ברשימת האורחים־המראיינים לצידו של דן מרגלית, אשה יראת־שמים: צריך שיהיה גיוון. צריך שיהיה איזון. לא רק אורח נמיר. לא רק מן המרכז שמאלה. צריך לתת גם לימין, שלא ידברו.

על רקע זה נראתה הבחירה כהבריקה של ממש: רבנית נאת־מראה, צחת־פנים וצחת־לשון, קיצונית מבית טוב. שגרירה סימפטית של אחינו המתחרדים. שליחת הדתיות החביבה. סטייל הרב לאו של נתניה. איזו מציאה.

איזו פאשלה. איילה גליקסברג, אשת הרב הראשי של גבעתיים, עלתה על כל מוקש, נפלה לכל פח ודרכה על כל יבלת. היא חטיפה, היא העליבה, היא פגעה, היא חילקה ציונים, ולמי שהתרווח על הכורסא כדי לקבל קצת עונג־שבת קמצו הפיוזים. לשחקנית אורנה פורת שעלתה ארצה בעקבות בעלה והתגיירה, אמרה: אני מרוצה ממך, אורנהו את הבחור הערבי שגדל בסביבה יהודית כישראלי לכל דבר, שאלה האם הוא יודע להבדיל בין מסגד לבין בית־כנסת והתייצבה בקול רם לימין המסרבים לאפשר לו להדריך קבוצת עולים חדשים. למה? „כי אתה לא מכיר את המנטאליות שלהם"

לגליקסברג, ש„מוסף המוספים" (23.1.87) היתה לה טבילת־אש ראשונה בתור מראיינת, יש ניסיון בריכוז. בת למשפחה שומרת מסורת שעלתה ארצה מצ'כוסלובקיה, סיימה איילה סמינר למורים ועבדה בבית־ספר תיכון דתי. את בעלה — לימים הרב הראשי של גבעתיים, איש הידוע בסובלנותו ובדעותיו הליבראליות — הכירה בבית ידידים. עם נישואיהם המשיך הבעל ללמוד בעוד היא עובדת לפרנסת המשפחה. שלושה בנים ובת נולדו לזוג. השניים הגדולים שירתו בצה"ל. מדירה קטנה עברה המשפחה לחווילה מפוארת בת שלוש קומות וגינה מקסימה באחת השכונות היפות של גבעתיים. בתוך כך, חילקה האשה החרוצה את זמנה בין גידול ילדיה, ניהול משק הבית, ועזר־כנגדו של הרבי. בתור רבנית היתה קצת יועצת לעניינים שבינו לבינה, התערבה אצל בעלה למען פלוני וכיוצא־באלה משימות מסורתיות. וכיון כל אלה הספיקה לחזור ללימודים, לסיים תואר ראשון בפילוסופיה והיסטוריה ולהפוך ל... מרצה מעניינת. היא מוזמנת לקיבוצים ולעיירות־פיתוח, משתתפת בכינוסים ובימי־עיון, מלמדת באוניברסיטה העממית. בבית־סוקולוב כבר ראו אותה יותר מפעם אחת בשיח עם עיתונאיות. ואגב, אף אחד שם לא עזב בטריקת דלת וחטיה בה שהיא קיצונית וגזענית. נשבעת לכם.

אז מה קרה לה, לרבנית מגבעתיים, בלכתה אל האולפן?

קודם־כל, ננסה להשיב על השאלה, מה קרה לטלוויזיה.

עורך „ערב חדש", המגזין היומי שבמסגרתו משודר „מוסף המוספים", יוסי רונן, אומר: „מילת־המפתח לשיתוף מראיין נוסף על המראיין המקצועי והקבוע היא גיוון. אנחנו מעוניינים לשתף אנשים מכל המקצועות — נשים וגברים, דתיים וחילוניים, אנשי עמל, קיבוצניקים, אינטלקטואלים, עדות שונות, מן הימין ומן השמאל. קהל הצופים, וגם אנחנו, צוות המערכת, לומדים הרבה על המראיין האורח, כאילו היה הוא עצמו מרואיין. את המועמדים אנחנו בוחרים שבועות למפרע, ולא תמיד אנו מכירים אותם באופן אישי. אנו מכינים „פאנל", רשימה ארוכה, ומתוכה מזמינים את המראיין התורן. יש שפונים אלינו בבקשה להשתתף בתוכנית כמראיין, יש שממליצים ויש כאלה שאנו מכירים את כישוריהם. איננו עושים שום טסט ואין שיחות־רקע. לפני השידור אנו מפגישים את המראיין עם המרואיינים לשיחת היכרות. כמובן, שהמראיינים מקבלים לעיון את הכתבות המשמשות בסיס לשיחה, כמה ימים לפני השידור והמראיין לומד את החומר ומתכונן. התוכנית עצמה אינה שידור חי. מכינים אותה ביום השידור לפני הצהריים, כך שניתן לבצע תיקונים או למחוק קטעים, לפי הצורך. עד היום לא היה כל צורך בכך. המראיין־האורח משוחח עם המוזמנים לראיון לפני השידור והם יודעים, פחות או יותר, על מה יצטרכו להשיב.

העובדה: שהתוכנית מוקלטת ויש זמן לתקן „פאשלות", אינה מונעת לעתים הרגשה של „פרפרים בבטן". כך למשל, מספר רונן, היה צוות התוכנית מודאג מאוד מהמפגש בין ב. מיכאלי העיתונאי בעל הטור הסאטירי, לבין דן בן־אמוץ, כנ"ל. „היה דווקא מצויין, משעשע, ולא היתה שום אי־נעימות", נזכר רונן.

לא שאלתי את רונן על ההרגשה בתום המישדר עם הרבנית. את השאלה הזאת, וכמה נוספות, הפניתי אל הגברת עצמה.

גליקסברג, בטון סלחני, מסבירה בשטף, מגוננת קצת על נימים פמיניסטיות: „בעצם, עלי להתנצל למה לא נשארתי במטבח ולמה אני חיה היום חיים ציבוריים ונמצאת בתוך כל העניינים. אילו הייתי נשארת עקרת־בית רגילה, היו מקבלים אותי יותר טוב, ולא זכיתי בכל זה בגלל השידור הטוב, כלומר בגלל שאני אשת הרב הראשי של גבעתיים והוא גם חבר מועצת הרבנים בישראל. הייתי רוצה שיקראו לי: דוקטורנטית. יש לי תואר משלי, לא רק התואר שקיבלתי ברשות בעלי".

אחרי חימום קצר, מגיעים לנושא. היא: „מ„מוסף המוספים" פנו אלי כמה פעמים ואני סירבתי. בדרך־כלל אני כמה פעמים מסרבת למזמינים שלי ורק אחרי הפצרות חוזרות אני נענית להופיע בפורום ציבורי. אני לא מחפשת את התקשורת, התקשורת מחפשת אותי"

ומדוע, בכל זאת, נענתה להופיע? היא: „כולם אומרים לי, שכל הרעות בתקשורת הן שמאלניות אנטי־דתיות ולך יש מה להגיד. תלכי ותאמרי את דברייך. אמרתי: זה לא נכון, לדתיים אפילו קיצוניים ביותר יש דריסת־רגל לא פחותה בתקשורת, במיוחד בטלוויזיה. הם ידעו את השקפותי. אני אשה יהודיה שאוהבת את ארץ־ישראל, כמובן במקסימום של מרחבים ומקסימום של יהודים. 48 שעות לפני ההופעה נודע לי מי יהיו המרואיינים. שלחו לי את העיתונים ואני קראתי בעניין רב והכנתי שיעורי־בית".

— ידעת שמחכה לך עימות עם אורנה פורת שהתגיירה ואימצה שני ילדים, ועם בחור ערבי צעיר, שנמצא בתהליכי גיור?

„באורנה פורת ראיתי את דמות האשה הישראלית שגם עובדת וגם כל הזמן שואלת: מה אני יכולה לתת ולא רק לקבל. אני כל־כך מודהה עם אורנה פורת, ברגע שהיא התגיירה, היא בעיני יהודיה לכל דבר. אבל מחמוד הרגיז וקומם אותי. למה הוא קורא לעצמו בשם חיבה „אורי"? כנראה, כדי שלא יזהו אותו. אני לא יכולה לקבל את זה, שמישהו רוצה להתגייר מתוך חשבון קטנוני. כשניגש לבקש עבודה בקליטת עולים, הוא לא סיפר את האמת, לא אמר שעדיין איננו יהודי, הוא כל הזמן חוזר לאותו משפט: מגיע לי... לי מפריע הסגנון של ה'מגיע לי'. לא מפריע לי שהוא ערבי. כערבי או כערבי אחרי שהתגייר... זה לא מפריע לי. „אורי" אמר, שהגיור חשוב לו מבחינה מקצועית, כשהוא עושה את חשבון הכדאיות. זה פסול בעיני. גם הפריע לי הביטוי: „אני בהליכים". אני רוצה לראות אותו אחרי הגיור או כשהוא ערבי — אבל לא באמצע הדרך. זה מזכיר לי מקרה, שזוג נפרד אך עדיין לא היה גרוש. הגבר מצא אשה וביקש ממני שאשכנע אותה שכיוון שעדיין אינו גרוש אך הבטיח לה נישואים, שהיא תהיה מוכנה כבר עכשיו לחיות איתו. כמובן, שהתנגדתי לכך. ראיתי שאורי־מחמוד רוצה לרמות וזה זיעזע אותי.

— באת לראיין אותו ולא לגלות חמרנות ולהטיף מוסר. והנה, את בפירוש, ירדת עליו, העלבת אותו, הרגזת גם צופים...

„נכון, לא הייתי צריכה לתקוף אותו כך, אבל הוא הרגיז אותי כבר בשיחה לפני השידור, ואני הייתי כאובה. הוא הופיע עם פמליה שלימה: הכתב, עמי כבני, בחור בן 22, ובחורה יפה, כנראה חברה שלו. הוא, אורי זה, הרגיש בנוח כי הוא כבר בעיתון אמר את דבריו ועכשיו בא לטלוויזיה ללחום את מלחמתו. הקהל היה בעדו. אמרו לי חברים: אמרת מה שרבים חושבים. לדתיים סותמים את הפה. הטלוויזיה שמאלנית, קליקה, שאי־אפשר לפרוץ אותה. אני דורשת שיהודי יתחתן עם יהודיה וערבי עם ערביה. אני מתנגדת לטישטוש הגבולות, כשלא יודעים יותר מה זאת יהדות. שהערבים יחיו את חייהם ואנחנו, היהודים, את חיינו".

הרבנית גליקסברג יודעת לספר, שבסוף אודי נפרד ממנה בחיבה ואמר שמאוד מעניין היה לו, והוא היה רוצה להמשיך בשיחה. מעניין מה היה מוסיף לשמוע ממנה.

כמעט שבועיים אחרי המשדר, המראיינת־האורחת נינוחה וסבלנית. היא לא מבינה מה כל המהומה. יש לה האמת שלה.

היא במעט צודקת. ולמי שיש בעיות, שיפנה לעורכי התוכנית. יו"ר הוועד־הפועל של מועצת העיתונות, מארק גפן, אומר, כי אילו צוות המערכת היה משוחח עם הרבנית והיה מוצא שיחסה עויין למרואיינים, היה עליהם למצוא דרך להעביר את השרביט למראיין אחר.

על־פי כללי האתיקה העיתונאית יש לכבד את שמו הטוב ואת חייו הפרטיים והמשפחתיים של כל אדם... הרבנית גליקסברג פגעה בשמו הטוב של המרואיין, יחסה היה בלתי־אובייקטיבי, כאילו היתה המוסר המקשר בין אלהים לאיש החוטא.

אחריות הדירקטורים תעוגן בחוק

„השנה הזו תהיה שנת הדירקטורים — לא רק בארץ אלא גם בעולם", אמר בסוף השבוע פרופ' יוסף גרוס מה־פקולטה למשפטים באוניברסיטת ת"א. המתמחה בתחום החברות ומכהן בעצמו כדירקטור חיצוני בשתי חברות. הוא הופיע בפני חטיבת הדירקטורים של המרכז הישראלי לניהול במסגרת ימי עיון שעסקו ב„מגמות חדישות, בחובות ואחריות הדירקטור".

בארה"ב מורגשת באחרונה בריחה המונית מדירקטוריונים בגלל פסיקה מכבידה שהיתה שם, שמרתיעה אנשים מכניסה לדירקטוריונים. גם בישראל מורגשת תזוזה בנושא זה. לפני כשבועיים אישרה הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת החוק לתיקון פקודת החברות. הצעת החוק הוגשה מטעם ועדת הכספים של הכנסת, ביוזמתו של ח"כ אריאל ויינשטיין, והיא נועדה להגביר את הפיקוח על חברות ציבוריות, ולקבוע נורמות חדשות שיחייבו דירקטור חיצוני בחברות כאלה.

מרבית הכוח הכלכלי בישראל מרוכז כיום בידי החברות הציבוריות והמצב הזה מעורר את הצורך לקבוע מהן חובותיו של הדירקטור.

דירקטורים חסרי אחריות

אחד הפתרונות שגובשו בשנים האחרונות הינו החובה למנות דירקטורים חיצוניים לחברות ציבוריות ולחברות בבעלות ציבורית והשאלה כיום, האם לדירקטור החיצוני יהיה די כוח כדי לפקח על החברה. הבורסה דורשת כיום, כי בכל חברה שמניותיה נסחרות בבורסה ימונה דירקטור חיצוני אחד. בחברה ממשלתית נקבע, כי בכל חברה שמניותיה נסחרות בבורסה ימונה דירקטור חיצוני אחד. בחברה ממשלתית נקבע, כי לא יותר משני שלישים מחברי הדירקטוריון יהיו עובדי המדינה, ובתאגיד בנקאי נקבע, כי לפחות רבע מהדירקטורים יהיו דירקטורים חיצוניים.

על פי הצעת החוק שהתקבלה בכנסת בקריאה ראשונה, בכל דירקטוריון של חברה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור על פי תשקיף ונמצאים בידי הציבור, יהיו שני דירקטורים — נציג ציבור. אסור שתהיה לדירקטור כזה זיקה כלכלית לחברה או לכל תאגיד אחר שקשור אליה, ומינויו יהיה טעון אישור של ועדה ציבורית בראשות שופט.

אולם, בשינוי זה אין עדיין בטחון שהדירקטור החיצוני יצליח לסייע לפיקוח על הנהלת החברה. שכן במציאות הנוכחית הדירקטור החיצוני טרם הוכיח את עצמו, והדבר ניכר בפרשת בנק לאומי. פרופ' גרוס הזכיר את דבריו של אחד הדירקטורים החיצוניים בכל"ל, שהתפטרו בעקבות פרשת יפתח: „הדירקטוריון פעל בצורה מזורזת. לא שאלנו, לא התעניינו, היינו מופיעים פעם בחודש לישיבה מבלי להכיר את נושא הישיבה". גרוס אמר, כי זו דוגמה לכך שעדיין אין מודעות לסמכות ולאחריות של הדירקטורים החיצוניים. דווקא בעת משבר, כאשר הם חיוניים ביותר לחברה, הדירקטורים החיצוניים מתפטרים.

המבוקרים בוחרים את מבקריהם

כיצד מסבירים את התנהגותם של הדירקטורים החיצוניים, שאינם מצליחים למלא את יעודם. הנחת היסוד היא שהדירקטוריון נבחר על ידי האסיפה הכללית, אולם במקרים רבים נבחר הדירקטוריון, למעשה, על־ידי ההנהלה הפעילה של החברה, ובתוצאה מכך יש להם תלות כלכלית וחברתית במנכ"ל החברה ובהנהלתה.

בעיה אחרת: הדירקטוריון פועל רק במסגרת ישיבות הדירקטוריון, והחוק לא הטיל עד כה חובה להופיע לישיבות אלה. עד כה גם לא היתה הגבלה על מספר הדירקטוריונים שבהם רשאי אדם אחד להיות חבר. בהצעת החוק החדשה נקבע, כי „לא יכהן אדם כדירקטור מקרב הציבור ביותר משלוש חברות בעת אחת אלא במקרים שקבע שר האוצר בתקנות". החוק גם קובע, כי דירקטור חיצוני יחדל לכהן בתפקידו אם הוא יעדר מארבע ישיבות רצופות או משש ישיבות בתוך שנה — של הדירקטוריון המלא או של ועדת הביקורת שבה הוא חבר.

דירקטור מקדיש לחברה 12 שעות בשנה

הצעת החוק מטילה על הדירקטור החיצוני חובות, אך גם מבטיחה כי יהיו לו תנאים מוקדמים טובים יותר כדי לעמוד בדרישות. מוצע שכל דירקטור מקרב הציבור יהיה זכאי בכל זמן סביר לבדוק את ספריה של החברה.

ומסמכים מכל סוג שהוא הנוגע לענייניה, וכן לבדוק כל נכס המוחזק בידה. כדי לתת לו [illegible] בית המשפט יהיה רשאי [illegible] הזכות הנתונה לדירקטור [illegible] יצטרך לשקול האם [illegible] הדירקטור מהנהלת החברה [illegible] סביר לביצוע תפקידו כדירקטור [illegible] מקווים לשנות את המצב [illegible] דירקטוריון בישראל [illegible] ובמקרה הטוב — אחת לחודש.

כיום מקדיש דירקטור [illegible] בשנה לחברה, ובמקרים [illegible] מקבל חומר רקע לישיבה [illegible] הוא משתתף.

החוק גם קובע, כי „לצורך [illegible] תפקידו זכאי דירקטור [illegible] מיוחדים, לקבל יעוץ משפטי [illegible] או יעוץ בתחום אחר [illegible]

כיום, דירקטורים חיצוניים [illegible] שכר בדרך כלל אבל יש להם [illegible] אחרות, כמו מתן שירותים [illegible] ממשרדו של הדירקטור [illegible] לפרט את טובות ההנאה [illegible] דירקטור מן החברה [illegible] סך טובות ההנאה [illegible] או תקופה מסויימת [illegible] לפקודת החברות [illegible] האפשרות לשלם לדירקטור [illegible] והוצאות.

הצעת החוק החדשה [illegible] לדירקטוריון למלא [illegible] על ההנהלה ובאחריות [illegible] אולם בצד השבחים [illegible] למשל, כלכלני חברת [illegible] קונסלטנטס" טוענים, כי [illegible] בהצעות החוק כפי [illegible] תחליף לייצוג ישיר [illegible] מיעוט בחברות. על כן [illegible] שיטה של בחירת דירקטורים [illegible] הכוונות מבין בעלי [illegible] לשיטת היחסית האמריקנית [illegible] כאשר לא ניתן ליישם [illegible] לבחירת דירקטורים מקרב [illegible] דירקטורים מקרב הציבור.

אורי נ[illegible]

גלגלי הבורסה

מימוש רווחים במניות החופשיות

שבוע המסחר ותתחיל אתמול בחזרמה גדולה לקרנות הנאמנות, בביקוש של 7.5 מיליון ש"ח למניות ההסדר ובמימוש רווחים בחלק ניכר של המניות החופשיות. אחרי שעלו ב־33% בממוצע מתחילת השנה. ערך השוק של המניות החופשיות ירד אתמול ב־0.7%, בעוד שמניות ההסדר עלו ב־1.46%. הביקושים למניות ההסדר מוסברים בהתחזקות הדולר בשוקי־המטבעות הבין־לאומיים. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־14.5 מיליון ש"ח. מזה 7 מיליוני ש"ח בצמודות למדד ו־7.5 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 18 מיליוני ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור סדרה נוספת של איגרות חוב צמודות למדד מסוג „שגיא" בערך נקוב של 25 מיליון ש"ח ל־5 שנים במחיר מינימום של 94% מערכן הנקוב.

הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.57 ל־1.58 ש"ח, אחרי שכבר עלה זמנית ל־1.60 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 156 שערים, לעומת 102 שעלו ו־130 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 34 ב־5% ויותר ו־23 עלו ב־5% ויותר. ב־34 נ"ע היתה הפסקת מסחר.

המחזור בשוק המניות הגיע ל־23.6 מיליון ש"ח. מזה 3.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היו רק עליות שערים ב־%: פועלים ש' — 1.7; פועלים מ' — 1.5; כללי — 1.4; בל"ל — 1.4; מימון סחר 1 — 1.2; מימון סחר 5 — 1.5; אי די בי רג' — 1.2; דיסקונט ב' — 1.4; דיסקונט א' — 1.3; מזרחי ש' — 1.4. תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.05% (בל"ל) ל־16.21% (הפועלים מ'). הפועלים ש' — 16.15%. דיסקונט אי — 16.14%. המזרחי ש' — 16.17%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלתה אוה"ה ב־7.4%. לעומתה ירדו ב־%: הבינלאומי — 11.0; פי בי — 0.9.

במניות החופשיות בלטה העלייה ב־10.2% בקדמני 1 (בעוד שבקדמני 5 היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשערה). ב־10% עלו: מטעי הדר 5, תאת, אנדרין 1, אוניקו. למניות כרמל נרשם שער „קונים בלבד פעם שלישית ברציפות". לעומתן ירדו ב־10%: גלי זוהר 1, ישרס. שערי קרדן 1 ו־5 ירדו ב־10.1%.

בשוק איגרות החוב עלו הצמודות למדד בשלושה אחוז בממוצע, בעוד שערך השוק של הצמודות לדולר עלה באחוז אחד ויותר.
המחזור בשוק אג"ח הגיע ל־8.4 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 20.90% ל־21.75%, תוך מחזור של 9 מיליוני ש"ח.

„בנק הספנות לישראל" הודיע [illegible] כ־699 אלף ש"ח בשנת 1986, לעומת [illegible] של 2.6 מיליון ש"ח בשנת 1985.

„כליל תעשיות" העבירה [illegible] תשקיף להנפקת 1) 1.5 כתבי [illegible] אחד מהם יינתן למימוש לשנה [illegible] 0.001 ש"ח ע"נ ו־20 מ"ר [illegible] ע"נ כנגד מחיר מימוש של 2.8 [illegible] צמוד לשינויים בשער הדולר. 2) [illegible] בערך נקוב כולל של כ־1.6 מיליון [illegible] בריבית של 5% לשנה צמודות [illegible] למדד המחירים לצרכן, הניתנות [illegible] כ־5.87% ועד 25.12.91 במ"ר [illegible] ש"ח ע"נ לפי שער המרה של [illegible] ל־1000 מ"ר בנות 0.001 ש"ח ע"נ [illegible] הצפויה מההנפקה זו היא כ־9.1 מליון [illegible] נטו.

אלחנן הורו[illegible]

סיוע לתק"ם

פוליטיזציה מיותרת

בסיוע לתק"ם אין שום הוצאה תקציבית. האוצר מגייס באחריות [illegible] בשוק ההון, ב־4 אחוזי ריבית בקירוב ומנסה לתת „סיוע" לתק"ם ב[illegible] ריבית. כלומר יש כאן הכנסה תקציבית.

באשראי לתק"ם אין גם הרחבה נזילות. האוצר יפקיד בבנקים פקדון [illegible] התק"ם יחליף באשראי זה חובות קצרי מועד, כלומר לא יגדיל את האשראי [illegible] ימיר אשראי יקר באשראי זול. אמנם בבנקים ישתחרר כסף, אך האוצר יכול [illegible] זה מהבנקים. מכאן שניתן לנטרל את מלוא הסכום ללא הרחבת הנזילות [illegible] הזרמה וללא עלות תקציבית.

האוצר שגה כאשר הציג את ההסכם הרב שנתי להחלפת אשראי, כ„סיוע" [illegible] מכספי התקציב. הוא גם שגה בכך שהביא לאישור הכנסת הצעה שתתבצע [illegible] תקציב ועל־ידי כך הגדיל את הלחצים הפוליטיים על התקציב כבר השנה, [illegible] שנים.

אפשר היה לפתור את הבעיה כולה בשוק ההון מבלי להזרים כלל [illegible] משום שאין מדובר במתן סיוע, כלומר בכסף שלא יוחזר אלא באשראי [illegible] צ.ט.

התקציב אינו מבשר שינוי

שר האוצר משה נסים פתח את נאומו בכנסת בדיון על הצעת התקציב 1987 בסקירת שורשי המשבר הכלכלי הישראלי.

השר דיבר בצדק על שורשי המשבר, ולא על הסיבות למשבר. שנת 1973 באמת גרמה משבר לכלכלה הישראלית, אך ניתן היה לפתור אותו עד 1987. הממשלות שהיו מאז לא רק שלא פתרו אותו אלא החמירו אותו.

על כן, מלחמת יום הכיפורים היא רק הסיבה הראשונית למשבר — בדומה לתהליך הבריאה. אלוהים ברא את השמים ואת הארץ, אך בארץ פועלים מאז אנשים וההיסטוריה היא מעשה ידיהם. ב־14 שנה שעברו מאז ניתן היה לפתור את המשבר. אך הממשלות הן שהחמירו אותו ו„ציבו" אותו.

משבר 1973 מומן על־ידי ירידה ברזרבות מט"ח, קבלת הלוואות בארץ ובחו"ל והגדלת מיסוי. אולם תוספת ההכנסות נוצלה כל הזמן להרחבת הפעילות הממשלתית. בנק ישראל והכלכלנים איפשרו לממשלה לגלגל את החוב. החוב הפנימי גולגל בשני אמצעים: הגדלה מתמדת של הריבית על החוב הממשלתי וקיצור משך הפירעון של איגרות החוב.

תהליך זה הגיע לשיא בראשית ממשלות הליכוד שהנפיקו אגרות חוב לשנתיים בריבית גבוהה ביותר. כלומר, הסיבה הראשונית למשבר כיום היא בטלה בשישים. רוב החוב של המדינה הנוכחי בתקציב בתשלום 7.2 מיליארד ש"ח ריבית ו־8.6 מיליארד ש"ח פרעון קרן נוצר על־ידי גלגול החוב או על־ידי טיפוח מתמיד של החוב במחיר העולה בהתמדה, ללא כל כיסוי במגזר היצרני של המשק.

„תגמולי" של בגין עלותו 5 מיליארד דולר

הסיבה השניה למשבר הכלכלי שמקורו במלחמת יום הכיפורים הוא מה שמכונה „טראומת יום הכיפורים". בעקבות הטראומה הזו הוכפל התבוא. אם כי, מלחמת יום הכיפורים לא הוכיחה כי יחסי הכוחות הצבאיים היו לרעת ישראל, אלא רק שהתפיסה הבטחונית היתה משובשת (הקונספציה המפורסמת). למרות שמאז חלו שינויים מפליגים בנסיבות הפוליטיות ובמיוחד לאחר השלום עם מצרים, אף אחד לא התאים את הצריכה הציבורית הגדולה ביותר את הוצאות הבטחון, לנסיבות החדשות וליכולת של המשק.

נסים מנה גם את התוצאות שנבעו מהערכות החדשה של צה"ל בנגב כאחד ממקורות המשבר. למעשה הוצאה זו נבעה מהתנהגות בלתי שקולה של ראש הממשלה דאז מנחם בגין שהפך את הסכום כהלוואה במקום במענק, למרות שהאמריקנים היו מוכנים לתת את הסכום כמענק. „מענק של שלום" זו עלתה למדינת ישראל כ־3 מיליארד דולר בריבית דולרית גבוהה ביותר של 13־12 אחוזים כתוצאה מכך בלבד עלה חוב החוץ של ישראל ב־5 מיליארד דולר עד כה. המשלחות הכלכליות לוושינגטון [illegible] לא מצליחים מדי לפתור בעיה זו.

על כן, גורמי המשבר הכלכלי הם התנהגות הכלכלית אחראית של ממשלות ישראל מאז מלחמת יום הכיפורים, קבלת אשראי בריבית גבוהה ואי התאמת הוצאות הממשלה ליכולת המשק. במשך כל התקופה ניסתה הממשלה לפתור את הבעיה על־ידי שיטות של פיחותים, יצירת אינפלציה ולחץ מתמיד על השכר. שיטות זו נכשלה, כי מנהיגי למדינות אחרות, האינפלציה לא [illegible] מס על הליכוד, להפך, הממשלה הטילה מס על עצמה ושילמה ריבית עם ביטוח הצמדה לכל המשק, והממשלה ניצלה את מלוא החסכון הפרטי ויצרה חסכון לאומי שלילי, מבלי להשקיע את סכומי החסכון להגדלת התוצר והתעסוקה, אלא בזבזה את החסכון לכיסוי הוצאות שוטפות. התעסוקה בסקטור הציבורי, ובעיקר בסקטור הבטחוני המעסיק כ־16־20 אחוז מכלל כוח העבודה במשק, גדלה כתוצאה מהעדר אלטרנטיבות ומהעדר השקעות במשק היצרני. אם היו השקעות במשק ובתשתית, הן נקבעו וכוונו מסיבות פוליטיות לשטחים וללא כל התחשבות כחוסר כדאיות הכלכלית.

ההוצאות האזרחיות בשפל

הצעת התקציב של נסים אינה תורמת לחיסול המשבר ועליית המשק לפסי צמיחה. היא מטפלת בסימפטומים של המחלה ולא בגורמיה. במשך 14 שנה הגיעה ההוצאה הציבורית האזרחית לשפל. ההוצאה הלאומית לבריאות מגיעה בישראל לכ־7.5 אחוזי תוצר לאומי גולמי, לעומת 8־10 אחוזים בארצות אירופה המערבית. השתתפות הממשלה בהוצאות הבריאות מגיעות רק כדי 4 אחוזי תוצר לאומי, הוצאה תקציבית נמוכה ביותר בכל השוואה בינלאומית. למרות זאת ממשיך נסים ללחוץ על הוצאות הבריאות. המוסדות להשכלה גבוהה נמצאים בפשיטת רגל, אם כי ההשקעה בהון אנושי אינה פחות חשובה לעתיד המשק מאשר תחנת כוח נוספת (ומיותרת) של חברת חשמל.

כלל הצריכה האזרחית בתקציב מהווה 9 אחוז ממנו וכלל ההשקעות והעמדת אשראי לצרכי השקעות במשק — 6 אחוזים.

לעומת זאת, מהוות הוצאות הבטחון 21 אחוזים מהתקציב, ואגף התקציבים טרח הפעם לערכן את הצעת הסעיף וציין כי לסכום זה יש להוסיף 1,814 מליון ש"ח החזר חוב בטחוני; 191 מליון ש"ח גימלאות, 392 מליון ש"ח ימי מלואים המתוקצבים כמוסר לבטוח לאומי ו־232 מליון ש"ח הוצאה חוץ תקציבית בגין מכירת ציוד צבאי ישן. כל הסכומים האלה ביחד מביאים את תקציב הבטחון במקום הסכום של 8.2 מיליארד ש"ח ל־10.8 מיליארד ש"ח ל־27 אחוזים — מהתקציב.

אין כיסוי לרפורמה במימון

בצד המימון אין שום כיסוי לביצוע הרפורמה במיסוי, שיגדיל רק את הגרעון והזרמה, כאשר האוצר ויתר על תוכניתו לרפורמה כוללת במיסוי, כולל בדיקת פטורי המס, היה צריך לדחות את ביצוע הרפורמה בכלל. בנקודה זו הנחה שר האוצר רק משיקולי בחירות. מלוא הרפורמה במסים יילך על חשבון הרפורמה בשוק ההון, בכל שהכנסות הממשלה ממסים יקטנו, יצטרך האוצר לגייס סכומים גבוהים יותר בשוק ההון וישאר פחות למגזר היצרני. לאחר הרפורמה נותרו לא יותר מ־500 מליון ש"ח לצורך זה, סכום קטן מאשר בשנה השוטפת. לכן הריבית לא תרד והשקעות לא יהיו.

האוצר, בישר לפני ימים מספר על „הישגו" בספיגת כ־600 מליון ש"ח בחודש ינואר. יתכן כי באוצר מרוצים מהישג זה, אולם „הישג" זה חייב להדאיג. הכספים עדיין זורמים לאגרות החוב הממשלתיות במקום להשקעות יצרניות במשק. האוצר אינו משתמש בסכומים אלה לעידוד השקעות או מו"פ או מטרות קונסטרוקטיביות אחרות. סכומים אלה יספגו במימון השוטף, לכן התקציב ובעיקר הביצוע מבשרים על המשך הקפאון.

צבי טימור

הבנק העולמי — בין כלכלה ופוליטיקה

הבנק העולמי קורא לזה „ארגון מחדש" — יפוי, בפעם הראשונה זה 18 שנים, לחלק מ־6500 העובדים בו. [illegible] התוכנית כרוכה מתוספת מעל [illegible] נשיא הבנק, בארבר קונאבל, הודיע השבוע, כי תוכנית הארגון מחדש תביא „להקטנה מסויימת" בצוות הבנק, אך סרב לנקוב במספרים. דיווחים ושמועות בוושינגטון נקבו במספרים שונים שהגיעו עד 20% קיצוץ — כלומר פיטורי כ־1300 עובדים. [illegible] שיביא את הצוות לרמה שבה היה בסוף שנות ה־70.

[illegible] ללא צפויות החלטות מעשיות [illegible] הועדות הרשמיות ותעשיית [illegible] גורמות לחרדה ניכרת [illegible] הבנק.

[illegible] מספר סבורים רבים בוושינגטון, [illegible] שהבנק העלה שומן [illegible] טובות הנאה לעובדיו. במשך [illegible] גדל מספר עובדי הבנק [illegible] מאוד תנאי השכר. [illegible] אינם משלמים מס הכנסה (כי [illegible] אמריקני), נהנים מארוחות [illegible] טסים למשימות [illegible] במחלקה הראשונה [illegible] כוללות את בני [illegible]

הבנק העולמי הינו סוכנות בינלאומית [illegible] פיתוח בארצות בעלות הכנסה [illegible] בכספים המתרמים על־ידי [illegible] מפותחות יותר, וכסף [illegible] בעולם.

[illegible] 1944, כוונת מקימיו היתה [illegible] לקידום שיתוף כלכלי [illegible] היתה כרוכה, במיוחד [illegible] לאחר מלחמת העולם [illegible] „בנק בינלאומי [illegible] רוב פעולותיו [illegible]

בעלי הדיעה

[illegible] בבנק 44 מדינות, [illegible] ואמריקה. כיום מגיע [illegible] ל־151 מדינות מרחבי [illegible] שהבנק עדיין [illegible] ובעלי תוך המניות [illegible] בעלי הדעה (כך גם קובעות תקנות), בעלי המניות הגדולים, נוסף לאמריקנים, הם היפנים, האנגלים, הגרמנים, והסעודים. האחרונים הצליחו להגדיל את השפעתם בתקופת משבר הדלק העולמי בנות ה־70.

מאות מליונים ספורים בראשית דרכו, עלה הסכום הכולל של הלוואות הבנק ליותר מ־16 מיליארד דולר ב־1986. הגידול הרב וההתרחבות בפעולות גם הביאו למתיחת ביקורת. „הבחינה היסודית הזאת נדרשת כבר מזמן", אמר חבר הקונגרס ג'רי לואיס מקליפורניה, אחד ממבקרי הבנק החריפים. „יש שם הרבה שומן, וקיצוץ בו יאפשר לפעול ביתר יעילות".

בבנק עצמו נשמעות הערכות שונות. אנשים מדברים, בעילום שם, על חשש מפני קיצוצים רציניים. על הכבדה רבה בעומס העבודה, כיוון שעובדים שפרשו, לא מוחלפים באחרים. יש המבטאים חרדה לגבי גורלם האישי. יש גם מקלים בחומרת הגזירות האמורות להתקבל בקרוב. אלה מעריכים שהקיצוצים יתבצעו בהדרגה. בעיקר על־ידי המנעות מהחלפת הפורשים באופן סדיר, ממילא (כ־300 עובדים בשנה) ופנסיה מוקדמת שעליה יהיו קופצים לא מעטים, לפי הערכתם.

היוזמה האחרונה לבדק הבית היתה של נשיא הבנק הנוכחי, קונאבל, חבר קונגרס רפובליקני לשעבר, מניו־יורק. יש המסבירים שמינויו היה פוליטי למעשה ושאת הנחיותיו הוא מקבל מהמימשל, בעיקר שר האוצר בייקר.

ארה"ב — התורמת הגדולה

ארה"ב היא התורמת הגדולה ביותר לבנק, ומספקת כחמישית מתקציבו. כספים אלה צריכים לקבל את אישור הקונגרס. בימים אלה של צמצום תקציבים בארה"ב, מקפיד הקונגרס מאוד, ופוקח עין על כל מוסד הנראה כמבזבז כספים.

הערכתם של פקידי הבנק היא, שלמעשה שינוי יסודי במדיניות הבנק, הוא שמכתיב את הרה־ארגון והשינויים הפרסונליים שיכלול. הם מסבירים שתקופת הצמיחה הגדולה של הבנק, בשנות נשיאותו של רוברט מקנמרה (1968־1981), התאפיינה במדיניות של פרויקטים „ממשיים". באותה תקופה גדל סכום ההלוואות שנתן הבנק ממיליארד דולרים ל־12.2 מיליארד, וצוות העובדים גדל פי ארבעה. בתקופה זו הוקדשו הלוואות הבנק להקמת סכרים, נטיעת מטעים, בניית מפעלי תעשייה וכיוצא באלה. כיום מתרכז הבנק במה שקרוי „הלוואות לשינוי מבני".

כלכלנים במקום בעלי מקצוע

על פי תכניתו של שר האוצר האמריקני בייקר, משמעות מדיניות זו היא שההלוואות מוענקות למדינות הנזקקות, בתנאים מסויימים. הן נדרשות לבצע שינויים מבניים בכלכלתן: פיחותים, ליברליזציה ביבוא, פרעון חובות וכד'. כך, במקום שפעם נדרשו בעלי מקצוע בחקלאות, השקייה, תעשיה, מהנדסים ועוד, נדרשים כיום יותר ויותר כלכלנים ליעוץ ופיקוח על „ההתאמות המבניות".

יש המרחיקים לכת וטוענים שלמעשה מטרת התוכנית כולה לחלץ את מערכת הבנקאות האמריקנית מהבוץ שבו היא שקועה. מצב שאליו נקלעה, לאחר שבמשך תקופה ארוכה עסקה במתן הלוואות בעלות סיכון רב לארצות מתפתחות. שינוי המדיניות אמור לסייע למדינות הלווה להחזיר חובותיהן למוסדות האמריקניים והאירופאיים מהם לוו. אם לא תוכיח המדיניות את עצמה בעוד שנים מספר, באותו מקום בו נמצאים היום הבנקים האמריקניים, חוששים המקורות. הם מזכירים כי „האחות" של הבנק, קרן המטבע הבינלאומית, נוקטת במדיניות דומה כבר שנים רבות. „והצלחות רבות לא היו לה", הם אומרים. אין כל בטחון שהתרופות שהכלכלנים רושמים, הן אלו שירפאו את החולים הקיימים. כן לא ברור שהידע הקיים מספיק לקבלת החלטות נכונות.

וזהי מערכת הפרובלמטיקה העניינית — מקצועית בתוכה פועל הבנק העולמי. לצידה קיימת מערכת האילוצים הפוליטית: הלחצים המופעלים על הבנק על־ידי המימשל והקונגרס והלחצים הנובעים מהרכב הרב־לאומי של החברות בבנק, בעיקר משקלן של המדינות האירופאיות בו.

בבנק העולמי מועסקים כ־35־40 ישראלים, בדומה לשיעור הבעלות בהון המניות, המגיע ל־0.45 אחוז. רובם בעלי מקצוע בתחומי חקלאות והנדסה. חלקם כלכלנים. משיחה עם אחדים מהם מתברר שאין הם מודאגים מפני פיטורים.

דליה ריפאל — וושינגטון

טור החדשות

תוכנית חדשה בבנק הפועלים

משיכת היתר ללא תקרה

בנק הפועלים מפעיל בימים הקרובים תוכנית מיוחדת של משיכת יתר מוגדלת שאינה מוגבלת בסכום תיקרה מרבי.

במסגרת התוכנית ניתן לקבל משיכות יתר בסכומים גבוהים — לפי צרכיו של הלקוח ולפי יכולת ההחזר שלו. סכום משיכת היתר יהיה החל מ־500 ש"ח בכפולות של 100 ש"ח. ניתן להגיע למשיכות יתר בהיקף של עשרות אלפי שקלים.

התוכנית מיועדת בעיקר לבעלי עסקים ומפעלים הזקוקים למשיכת יתר בסכום גבוה בחשבונותיהם האישיים, וללקוחות פרטיים הנקלעים מדי פעם לחריגות בסכומים גדולים ובמסגרת זו יוכלו לקבל אשראי גם מקבלי משכורות בחשבון העו"ש שלהם אם הם מנהלים בו פעילויות נוספות ונזקקים לעיתים למשיכות יתר בסכום גדול. התוכנית החדשה מאפשרת גמישות בתקופת הזמן שעבורה מאושרת משיכת היתר.

עד 3,100 ש"ח יהיו שיעורי הריבית, במסגרת התוכנית, „פריים" פלוס 1 אחוז (2.58 אחוזים בחודש), ועל סכומים גבוהים יותר — „פריים" פלוס 2 אחוזים (3.58 אחוזים בחודש) — החל מהשקל הראשון.

על מסגרות משיכת היתר בתוכנית החדשה לא תחול עמלת הקצאת אשראי המקובלת בחשבונות חח"ד.

א.נ.

„מעקב מנחה" ממליץ:

מימוש מניות הנמצאות ברמות מסוכנות

בשבוע שעבר נמשכה הגיאות במסחר במניות, ובבורסה ממשיכים לצפות לגל מימושים. שילוות בירידות שערים. יועצי חברת „קו מנחה" המליצו בסוף השבוע להמשיך לממש מניות הנמצאות ברמות מסוכנות ולהימנע מקניית מניות עד התבהרות המצב.

ביחס למניות שכבר נקנו, אומרים יועצי „קו מנחה", כי יש להחזיקן רק אם הן נסחרות ברמות בלתי מסוכנות.

בבנקים צופים, כי אמנם נותר צורך במימוש רווחים בטווח הקצר, אולם בטווח הארוך ניתן לצפות להמשך המגמה החיובית בצורה מתונה וסלקטיבית.

כלכלני אחד הבנקים הגדולים העריכו בסוף השבוע, כי עודפי הכספים המצויים בשוק והציפיות להנפקות חדשות ולשיפור ברווחיות הריאלית של מספר חברות — כל אלה עתידים להשפיע על המשך המגמה החיובית בשוק המניות.

הפעילות בשוק איגרות החוב לוותה בשבוע שעבר בירידה בהיקף המחזורים. הכלכלנים מעריכים, כי המשך המגמה החיובית בשוק איגרות החוב תושפע בתקופה הקרובה מעודפי הכספים במשק ומתוצאות הדיונים בנושא תקציב המדינה.

אורי נחשון

סיכוי לפרוייקטים משותפים עם וירג'יניה

יש סיכוי סביר לפרוייקטים כלכליים משותפים בין מדינת וירג'יניה בארה"ב לבין מדינת ישראל — על כך מסר שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי, בסקירה שהפיץ בין כל חברי הממשלה.

השר מדגיש כי בין המטרות לשיתוף פעולה הסכמים עם אוניברסיטאות, שיעסקו במחקרים משותפים בתחום מחלות סרטן, הזדקנות, תוחלת חיים וטיפול במחלות חשוכות מרפא. כמו כן מכין משרד הכלכלה והתכנון פרוייקטים לקידום התיירות, בו ישתתפו ארגונים בוירג'יניה ומשרד התיירות. בתוכנית המשרד, חילופי משלחות כלכליות. המשלחות ייבדקו את האפשרויות לפיתוח קשרים עסקיים.

משלחת כלכלית, רמת־דרג מווירג'יניה, תבקר בארץ במשך שנת 1987, לאיתור פרוייקטים להשקעות. משלחת רבת משתתפים, מוירג'יניה, שבראשה יעמוד המושל ג'ראלד בלאייל תשתתף בחגיגות ה־40 למדינה, שיתקיימו בחודש אפריל 1988.

חיים מרגלית

שוודיה מפעילה חרם על דרום אפריקה

ממשלת שוודיה החליטה להפעיל את החרם על דרום אפריקה, בגלל מדיניות האפרטהייד. כדי לבחון את השפעות החרם הקימה ממשלת שוודיה צוות מיוחד, שהורכב מנציגי משרד האוצר, התעשיה והעבודה. החרם יופעל אף על פי שהתברר כי הוא יביא גם לפגיעה בתעשיית הפלדה השוודית, המייבאת מדרום אפריקה חומרי־גלם כמו: ניקל, כרום ומנגנזיום. רכישת חומרי גלם אלה ממקורות אחרים תביא להתייקרות של מוצרי פלדה וקשיים במכירתם.

היצוא השוודי לדר"אפ הסתכם ב־1986 בכ־7 מיליון דולר.

ח.מ.

מבזקים כלכליים

■ מכירות מפעל מלווה העצמאות והפיתוח (הבונדס), הגיעו בשנת 1986 לסכום ללא תקדים של 603 מליון דולר. כרבע מסכום זה, 125 מליון דולר, נמכרו באמצעות בתי הכנסת.

■ גם בשנת 1987 צפוי המשך מגמת העלייה בתנועת התיירות לישראל ממדינות דוברות ספרדית — מגמה שבאה לידי ביטוי בולט בעלייה של 30% בשנת 1986.

בשנה החולפת הגיעו מספרד, פורטוגל ומדינות דרום אמריקה כ־600,000 תיירים לישראל.

■ שר החקלאות אריק נחמקין הודיע לישובים, שקרטל השמנים הרע להם את תנאי האשראי ומקשה עליהם את קנית הכוספה, כי יורה למחלקות המתאימות במשרדו לייבא כוספה ישירות מחוץ לארץ ולא באמצעות בתי החרושת לשמנים.

השר אמר כי לא יוכל להשאיר את עדרי הבקר ואת הלולים ללא תערובת, שהכוספה מהווה בה מרכיב עיקרי. דבר שיפגע קשה בייצור.

על־פי ההסדר כיום קונים הישובים החקלאיים את הכוספה, שהיא תוצר לוואי של גרעיני השמן, ישירות מבתי החרושת המכתיבים תנאים שאין בכח הישובים החקלאיים לעמוד בהם.

■ ו„אמ.בי ניו־יורק חברת בת של בנק המזרחי דווחה על גידול בהכנסות ובנכסים לשנה שהסתיימה ב־31.12.86. הכנסה ברוטו ל־1986 היתה 12.7 מליון דולר אמריקאי, גידול של 25% לעומת 1985.

הכנסה נטו לאחר מיסים ועתודות היתה 5.8 מליון דולר אמריקאי, גידול של 10% לעומת השנה הקודמת. נכסי הבנק גדלו והגיעו ל־638 מליון דולר התשואה על הון עצמי ממוצע הגיעה ל־12.1%.

■ „טולג", מפעל ליריעות פלסטיק (פילם) לשימושים הגיניים, אריזה ויריעות שונות בדקות עובי ובאיכות גבוהה, מוקם בימים אלה בהשקעה של $3,000,000 בקיבוץ גבים שליד שדרות.

■ חברת „ורדימון" החלה לעצב את המגבות החדשות שלה בסיגנון ה„ארט נובו" ובסגנון הפולקלוריסטי הנוטה לפרימיטיבי, בהשראת הסרט „זכרונות מאפריקה". הסדרה החדשה של המגבות הוצגה לפני עיתונאים וקניינים בת"א.

■ האוניברסיטה העברית בירושלים הודרגה במקום השמיני בעולם מתוך 1,500 מוסדות להשכלה גבוהה. על פי מספר המאמרים שפרסמו מורי וחוקרי בית הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה ב„ז'ורנאל אוף פיננס". שהוא העתון היוקרתי בתחום המימון, בעשר השנים האחרונות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מבט ראשון

מודרניזם יחסי

מאת דורית קדר

ב„בית ראובן רובין" נערכת עד אמצע חודש פברואר התערוכה של „האמנים המודרניים" אשר הציגו בתי אטרון „אהל" בתל־אביב בשנים 1926, 1927 ו־1928.

המחווה של בית ראובן רובין לחיפושי הדרך של אמני ארץ־ישראל בני הדור הראשון, במלאת 60 שנה לתערוכת „אהל" הראשונה — היא בעלת משמעות רבה. מגמה זו, וזו המסתמנת בבית האמנים בירושלים, כמו המגמה המתעוררת במוזיאונים, הן עדות לנקודת מפנה חשובה. חשיבה שהולכת אל תוך העבר. נוברת בו כדי להבין טוב יותר את הנעשה בהווה ואולי לאגור כוחות יצירה לעבר עתיד.

אחד הלקחים הינו היחסיות. האמן „המודרני" של שנות העשרים בארץ־ישראל החשיב עצמו לכוהן לעומת הציור והאמנות בכלל, שנעשו בכור מחצבתו של בצלאל. האוריינטאליזם והתנ"כיות מוצהרים כחומר שעבר זמנו ובמקומם צץ „ציור מודרני", שפונה לאמנות הנעשית מחוץ לגבולות הארץ. ההשפעות של הקוביזם, ניאו־אורפיזם, תפיסתו של סזאן כמו גם הפוביזם, אסכולת פאריס והציור הרוסי של התחלת המאה — כל אלו הופכים להיות מושא התייחסות. כאשר לשאוב ממנה איפיונים צורניים. אבל איפיונים צורניים אלו נלקחו בהשאלה בלבד. אמני ארץ־ישראל ראו — בדרך חשיבתם — בכל זאת באו בעקבות בצלאל והרעיונות האידיאלים, לא פגו לצירם. אותם הרעיונות — הווה אומר: לאום חדש, דמות יהודי חדש, נוף ראשוני, תחושות של חופש, רצון של שחרור מעל העבר ומכוונות נפשית לעתיד מבטיח — כל אלו היוו עדיין את עיקר מעייניהם. אבל דווקא בגלל אותם הרעיונות מפנים „המודרניסטים" גבם לעבר האוריינטאליזם האירופי הרומאנטי וסיפורי התנ"ך — תחומים שנשענים יותר על פירות הדמיון מאשר על תוצאה של ראייה כשלעצמה — ומתבססים על „היש", על הקיים.

עם זאת, ה„יש האובייקטיבי" והמצוי לא יכול שלא להיות קשור בצורה ישירה או עקיפה עם ה„יש הפסיכולוגי". והרי „יש" זה, כאמור, היה ספוג בתחושות של הליכה בטוחה לעבר עתיד טוב יותר, יפה יותר, אידילי ואידיאלי כאחת. תרכובת זו היא שהולידה את אמנות שנות ה־20: שפה שנלקחה בהשאלה מהזרמים התקפים באירופה, אבל אך ורק בצורה שטחית. עניינם הצורני של הצרפתים, של הקונסטרוקטיביסטים הרוסים או של הפוטוריסטים האיטלקים לא נחקר על־מנת להפיק לקחים צורניים, אלא כאמצעי „מלביש" על שלד תוכני, שנגרר מעבר קרוב שעדיין פיעם בצורה חזקה. ועל כן ההשאלות עברו סינון של פישוט, חוסר תחכום — אולי בכוונה תחילה — בתוספת של תכנים ממשיים. למרבית הפלא, אקלקטיקה זו דווקא הניבה פירות ערבים.

ההתלהבות, החיפושים, רוח ההתחדשות המלבבת ליקטה, סינגה, ריכזה והצמיחה ייחודיות מופלאה, המוצאת ביטוי במספר רב של יצירות.

חבל שאין רואים את מוסיה בוגושוב, שהפגינה אז עדינות, ליריות, אינטימיות, בטונים מינוריים אבל משכנעים כל כך. חבל גם שלא רואים את דוד גבות, שאז הפגין מכחול בעל עוצמות אקספרסיביות וצבעוניות אנרגטית... כדאי לרוץ ולראות עדיין את התערוכה.

בבית הציירים והפסלים בתל־אביב — תערוכת חברים חדשים לשנת 1987. מספר חברים יוצאי דופן: ערן שקין, המקורב דווקא לשנות ה־20 ברוחו — אם לא בעשייה המשוחררת — אווירת חלום ומיתוס פוקדת את עבודותיו ומעניקה להן רוך של נראטיבה מיסתורית.

לוי גליליה בטונים פאסטליים מציירת נופים הנעים בין כתמיות לשמה לבין רמזים

מוסיה בוגושוב במוזיאון בית ראובן

למציאות נופית. רמזים דקיקים שנקלטים בכל זאת בקלות.

בהרב אביבה עם אקוארל קל זורם, מיומן, משופע בניואנסים צבעוניים.

פיגוסון וולטר — דיוקן טראגי של אשה זקנה מאור בתנוחה של אשה צעירה. חשיפת כתף, שרשרת צוואר, זקנה המנאנת להודות בזמן שכבש את יישותה המתמרדת. רישום שמעורר רצון לראות עוד.

קלכמן אירית — נוף במדיה מעורבים המשלב שירבוטים, כתמיות, הדבקה, שנוטים דווקא לצד המשתובב ומשובב. ציור מבטיח, אבל עליו להיזהר פן יסטה יותר על המידה לעבר קישוטיות יתר.

שאר הציורים אמנם מפגינים יכולת עשייה, אבל עדיין ישנם אזכורים רבים מאוד המצביעים על המורים דווקא. ציורים שחייבים למצוא דרך ביטוי אישית משלהם. אגודת הציירים והפסלים אמנם מפגינה סובלנות והבנה רבה. אך לא ברור אם זה אכן יעדה. היא אינה מנחה או מדריכה אלא עליה לשרת כבית הציירים והפסלים במלוא מובן המלים. הדמוקראטיה במקרה זה תהיה בעוכריה.

תקון טעות

בשבוע שעבר נזכר הצייר דוד גרין. שמו של הצייר הוא משה גרין. איתו ועם קוראינו הסליחה.

קולנוע דוקומנטרי

בעקבות השקנאים והעופות הדורסים

מאת נתן גרוס

לפני שנה נזדמן לי לראות בהצגה בקיבוץ את הסרט „נדודים בעקבות השקנאים" של משה אלפרט, שגם סיפר לי את סיפורו המרתק של הסרט והפקתו. המתנתי עם פירסום רשימה על הסרט כי קיוויתי שהוא יופיע תוך זמן קצר בטלוויזיה שלנו. אך בינתיים עברה שנה. השקנאים שבו לארצנו. אבל הסרט היספהפה לא הוקרן על המירקע הקטן.

הוא כן נמכר לטלוויזיה הצרפתית, ההולנדית והאנגלית וגם זכה שם לביקורות טובות מאוד. אך לטלוויזיה שלנו אין כנראה כסף לסרטים המופקים בארץ מחוץ למסגרת העצמית שלה. והסרט מופץ אצלנו ברשת של 16 מ"מ, בקיבוצים. אבל יוצרו, משה אלפרט, מוכר לצופי הטלוויזיה הישראלית ככתב המכסה את „אירועי הגליל". כשהוא מסתובב בכבישי הצפון, חוזר מלבנון הביתה לאפיקים יש לו די זמן ליהנות גם קצת מן הטבע. אחרי שלא שבע נחת מבני אדם הוא נהנה משהייה במחיצת בעלי חיים — כך הוא אומר. זה שנים עוקב הוא אחרי להקות השקנאים העוברות בשמי הגליל באביב ובסתיו ומכיוון שהוא מנהל חברת הסרטים „אפיקים — הפקות", החליט יום אחד לעשות שנה שלמה עם השקנאים — ללוות אותם בחייהם ובנדודיהם מרומניה ועד קניה. זוהי דרך של שבעת אלפים קילומטרים. שהשקנאי עושה פעמיים בשנה. כשהוא טס במהירות של 80 קמ"ש לשעה, בטיסת יום בלבד. בלילה הוא נח.

„לא היה פשוט לקבל היתר צילום ברומניה, — מספר משה — מה גם שמקום הקינון של השקנאים נמצא בדלתה של הדאנובה, קילומטר אחד מן הגבול הסוביטי. נוסף לזה שקנאי הוא עוף מוגן שם ואסור בתכלית האיסור להיכנס לשמורה. רק צלם רומני אחד, זקן בן־70, יש לו זכות לצלם בשטח ובכלל, רומניה־פילם לא נותנת לזרים לצלם".

בכל זאת עמדו לו היחסים הטובים שישראל מקיימת עם רומניה ואחרי שידולים ארוכים עשה משה אלפרט עם מלוויו עשרות קילומטרים ביאכטה ובסירה, עד שהגיע לאי המבוקש, שם מקננות מאות משפחות של שקנאים. בנו לו, למשה, בקתה מיוחדת באי כדי שיהיה רואה ואינו נראה. הוא עשה בה שתי יממות, וכל אותה עת היה המתקן הולך ושוקע יחד עם האי, עד שבסוף הוא נמצא מצלם כשחצי גופו במים. אבל היה כדאי.

הקטעים על חיי השקנאים באי, על הטיפול בגוזלים אשר גוזלים את האוכל מהוריהם ומוציאים אותו ישר מקיבתם — מרשים ומרהיבים.

פרקים אחרים של הסרט בן 45 הדקות צולמו בשמורת החולה, בעזרתו ובייעוצו של איש השמורה אריה גלוזמן, ובקניה: באגם נקורו. שם עשה משה אלפרט שלושה שבועות מרתקים עם אלפי שקנאים והתוצאה מרהיבת עין ומחממת לבבות. איזה יופי של סרט! איזה הוד של ציפור! איזו הרפתקה בטבע! יש שם מומנטים הומוריסטיים, יש גם דראמתיים, ויש הומוריסטיים שמסתיימים בצורה טראגית. כמו אותו שקנאי שתפס דג גדול מכדי לבלוע — ונחנק למוות. יש מלחמה חסרת סיכויים של הדייגים עם העוף, שהוא דייג מעולה ומאורגן היטב. יש פגישות באוויר של להקות השקנאים והעגורים, יש מקלחת לפני לינה — יש ויש, יש מה לראות ולהנות מכל סנטימטר של סרט. המלווה מוסיקה נעימה של אריק רודיך.

כאמור, עברה שנה ובינתיים השלים משה לפני חודשיים סרט חדש, „מראות בשמורת החולה" — 30 דקות המתארות מחזור שנתי בשמורה המשוקמת, אחרי הייבוש בשנות החמישים.

בימים אלה הוא מתחיל בעריכת הסרט „אלבום הנדודים של העופות הדורסים" (שם זמני), שצילומיו נמשכו שנתיים והסתיימו בימים אלה. „גם בסרט זה" — אומר משה — „כמו בסרט הראשון, נדדנו עם הדורסים

משה אלפרט — צייד שקנאים במצלמה

מאיזורי הקינון ביוון עד אזורי החריפה שבאפריקה הדרומית. הסרט יושלם בינואר". האם הוא יוצג בטלוויזיה שלנו „במחיר המגוחך שהם מציעים — אין סיכויים" ... או אולי נחכה לערוץ השני. אולי משם תבוא הגאולה. ובינתיים מופיע משה אלפרט עם סרטיו בקיבוצים. מי שיש לו הזדמנות לראותם, יזכה בחוויה אמיתית.

תיאטרון

חולמים בכינרת

„באילו חולם", מחזהו של אוריה באר מבוסס על אירועים אמיתיים במושבה כינרת בשנת 1926.

זהו המחזה הישראלי המקורי הראשון המועלה בתאטרון „הספריה" מאז הוקם לפני כשנתיים, והוא מציג פן אחד של החיים באותה תקופה ומראה שלא הכל סבב סביב דיוני אידיאולוגיה ומאבקי עקרונות...

בימוי יגאל עזרתי עיצוב אריה מרקוביץ, מוסיקה של דוד אור. ההצגה הראשונה תתקיים ב־11 בפברואר ותציג ברציפות עד ל־28 בו, [illegible] ה־13 בחודש. מדי ערב ב־20.30 ובימי [illegible] 15.

„באילו חולם".

קולנוע

מצבה לפאנק

„סיד וננסי" — בקולנוע „דיזנגוף" תל־אביב

מאת יעל ישראל

בשנות ה־70 צמחה באנגליה תנועת הפאנק. כל הילדים הזועמים של התקופה [illegible] עשו בדיוק ההיפך ממה שמילאו עקרונותיהם של ילדי הפרחים. הם היו אינוכחים, מלוכלכים, מגעילים ודוחים. שנאו את כל מה שתרבות ההיפים יצגה, ועל כן היו בעד אלימות ומלחמה, נהיליזם ואדישות, נגד אנגליה ואמריקה, וגם נגד סקס. הם רצו לעשות השתעבדותו אליה. היא [illegible] והיא שהפרידה בינו לבין חבריו. היא זו, שהרסה אותו. בעצם [illegible] טיפוס אבוד לפני שהכיר אותה [illegible] הרסו זה את זה.

בנואשותם הם מוכיחים וולגארית על בוני [illegible] בלונדינית, הוא כהה, [illegible] בגנגסטרים). אבל בזה נגמר [illegible] וקלייר היו מרדנים נואשים [illegible]

„סיד וננסי" — חורבות בנות 20 בתמונה גרי אולדמן וקלואי וו'ב

מהפכה אמנותית, שבסופו של דבר המסה לעוד עסק בלכלי ריווחי. שהשתלם בעיקר לחברות התקליטים. בעוד שכל הילדים שהשקיעו את זעמם במוסיקה ולא כל כך ידעו נגד מה הם מוחים, הטביעו את ריקנותם באלכוהול ובסמים עד להרס עצמי טוטאלי.

הפאנק, כמו תרבות הרוק שלפניה, הצמיחה מיתוסים וגיבורים טראגיים, שמליוני בני נוער העריצו. אחד הנערצים היה סיד וישס, חבר להקת הפאנק „אקדחי המין", שהייתה אחת ממבשרות הפאנק בבריטניה. וישס, סמל של מופרעות פורקת עול, אנרכיסט מפוקפק ונואש ומכור לסמים קשים, רצח את אהובתו ננסי בשנת 78. אותו וישס אמר פעם בראיון: „הייתי בן עשר, כשחשבתי שהזמר מרק בולן הוא גדול, וחשבתי לעצמי שבטוח יש לו חיים נפלאים, תאר לעצמך. וחשבתי אם רק יכולתי להיות כמוהו ולעשות את כל הדברים שהוא עשה, לפני שהכלכבה המטומטמת השתלטה עליו. ובעצם הוא בטח עשה את אותם הדברים שאני עושה עכשיו: יושב בבית של אמא, כי אין לי איפה לגור. אתה תופס את זה? זה מלא חרה, ואני שונא את הכל".

ועל זה בדיוק נסב סרטו של הבמאי הבריטי אלכס קוקס: „סיד וננסי". חייהם של סיד וננסי אולי נערצו ע"י מעריציהם שבוודאי חשבו איזה חיים נפלאים וזוהרים הללו מנהלים, אבל בעצם הם היו סתם מכורים לסם. אומללים ומגעילים. שני ילדים מכולכלים ונואשים, שאיבדו דרך וצלם אנוש, ונראים כמו חורבה מהלכת למרות שהם רק בני 20. לא החלום — אלא שיברו.

סרטו של קוקס עשוי בריאליזם אותנטי בסגנון דוקודרמה בעוד סרט על להקות מתפוררות. החלק הראשון מוקדש להופעות הלהקה בראשית עידן הפאנק ולסיפור פגישתם של וישס (גרי אולדמן) וננסי ספאנגן (קלואי וו'ב) — גרופית אמריקנית, שהכניסה אותו לעולם של סמים והפרידה בינו לבין חברי להקתו. סיפור מוכר מלהקות רבות, שהמפורסם בהם הוא סיפורם של ג'ון לנון ויוקו.

חלקו השני עשוי כמלודרמה, המתחלפת בפנטסיה רומנטית בסגנון ווידיאו־קליפ, ועוסקת ברומן הטראגי של סיד וננסי. אבל „סיד וננסי" הוא לא באמת סיפור על אהבה טראגית. הם לא רומיאו ויוליה ולא טריסטאן ואיזולדה. אהבתם אינפנטלית ולא בוגרת, והם נאחזים זה בזו, כי אין להם משהו יותר טוב לעשות. בהתחלה אורח חייהם נראה בדיוק כמו שתיאר וישס בחלומותיו על מרק בולן. אורח חיים פראי, מענג, פורץ גבולות ומרדני. ובעיקר מעורר קינאה. הם מסתובבים ברבעים אופנתיים של לונדון, פריז וניו יורק ולכאורה „עושים חיים". אבל כבר אז חייהם רקובים וריקניים והידרדרותם מהירה. בראשית הרומן שלהם ננסי קונה לסיד שרשרת קולר בלי מפתח. אחר כך יהפוך העדי לסימבול

רק שני פרימיטיביים מורחים [illegible] ובורגנים קטנים בליבם (הוא [illegible] אמאל'ה, והיא ילדה יהודית [illegible] שרצו להיות משהו. וישס [illegible] ומאמנותו ספקטקל, ננסי [illegible] חברתו של זמר מפורסם [illegible] כשהיא מפורסמת. אבל שלא [illegible] המיתולוגי הם לא מחו נגד [illegible] שקעו בהרס גופם ונשמתם [illegible] להרואין. והם שוקעים מהר [illegible] בו גרה לילי לנגטרי, עוברים [illegible] יורק במלון „צ'לסי" [illegible] ובוב דילן" — טורח להוכיח [illegible] המלון האיסטניסי, שמסלק [illegible] שלו הם בזים. כל פעם הם [illegible] לחדר יותר עלוב, עד [illegible] כעכברי ביבים בחור [illegible]

גם סיפור מותם הוא יותר [illegible] מאשר טראגי. אין בו שום [illegible] כמו אצל זוגות נואשים [illegible] וישס הרג את אהובתו [illegible] 79 ממנת יתר של סם. לפני [illegible] משפטו. קוקס הבמאי לא נתן [illegible] להפוך לאגדה. סיד [illegible] חברתי, מאפיין של תקופה [illegible] מהעולם, אף שקשה לשפוט [illegible] שמתוארת בסרט [illegible] היסטורית, ובסך הכל [illegible] בבסיסו הוא אינו סרט על [illegible] סיפור של מרדנים, שלא [illegible] מחאתם נגד כל [illegible] עליהם, נגד החברה [illegible] מסתכמת בסממנים [illegible] לשנוא הכל. כך למשל, [illegible] אמריקה מושבע, אך [illegible] במעמד אירוני הם [illegible] משפחתה הבורגנית של ננסי [illegible] שהם חריגים ולכאורה [illegible] המוסכמות (סבה של ננסי [illegible] מתי יעשה מביתם אשה [illegible] השיכור עונה לו שבעיניו [illegible] הייתה הגונה, ואף פעם לא [illegible] הם כמעט מתחננים להתקבל [illegible] ולהתקבל בחזרה לחיק [illegible] הפאנק כמהפכה חברתית [illegible] והמצאה.

בעזרת הומור אירוני [illegible] את סיפור ההרס של סיד [illegible] שנראית כזקנה בגיל 20 [illegible] נראית כמו בובה בארבי, [illegible] חבורות כחולות על כל [illegible] את מפגשיהם עם החברה [illegible] לא חבורה מושחתת כמו [illegible] כי אם סתם חבורה הרוסה [illegible] פחות מהם. ואם לחזור [illegible] הפאנק: הנהיליזם והסטואי [illegible] הוא סרט של יאוש וריקנות [illegible] שום חלומות, שום והד.

תיקון טעות

כותרת כתבתו של אלון [illegible] שפורסמה אתמול, היא — [illegible] — והי בכל מקום", ולא [illegible] בטעות.

מאת יוסף שמי

תותבת למניעת נחירה

נחירה אינה מחלה, אך יש בה סיכון בריאותי לנוחר וגם לשוהים בקרבתו. יש הטוענים כי נחירה היא הסיבה לאחד מכל חמישה מקרי גירושין. ארגון הבריאות העולמי פרסם נתונים, לפיהם אחד מכל חמישה אנשים נגוע בנגע הנחירה. גרמניה המערבית „רועשת" בלילה בנחירות 15 מיליון מתושביה. ביניהם יותר גברים מנשים, אך בגיל המעבר ההבדלים נעלמים.

בקליניקה הנוירולוגית בעיר המערב גרמנית טריסה טוענו, כי בגיל 60 פלוס נוחרים מחצית הגברים וכ־40% אחוז מהנשים. אחת [illegible] הנחירה, מורה במקצועה. סיפרה עד כמה מתמלא אדם [illegible] נאלץ לקרוא בשעות הקטנות של הלילה, משום שבן [illegible] לא נותן לו לישון. נחירה כזו יכולה „לרצוח" אף אהבה [illegible] מאוד.

[illegible] הבאים במגע יום יומי עם קורבנות הנחירה, שרבים [illegible] מוצרי פרמצבטיקה. טוענים כי הנחירה מסוכנת יותר [illegible] המשפחה והיא גורם תדיר יותר לגירושין מאשר בגידה של [illegible] הזוג.

[illegible] בין נחירה רגילה לבין זו הנגרמת בשל מכשולים בדרכי הנשימה העליונות. זו השנייה נגרמת כאשר נוצר „פקק" בנקודה [illegible] הנשימה ושרידי הסנטר והלשון מתרופפים. הלשון [illegible] (והאה) מתחיל לרטט. מרטט זה נוצרת [illegible] לאנשים הנושמים דרך הפה. בנחירה זו מגיעים [illegible] רציבלים, כמעט כמו מקדיחה פנאומטית. הגיע לשיא [illegible] אשר פלט 87.5 דציבלים תוך כדי נחירה. אגב, ברפואה [illegible] נחשב רעש של יותר מ־70 דציבלים לסיכון בריאותי.

[illegible] מפריע לא רק את שנתם של הדרים במחיצתו. גם את שנתו [illegible] הוא אמנם מצהיר שהוא ישן מצוין, אך לאמיתו של דבר הוא [illegible] פעמים רבות תוך כדי שינה. השיאנים מגיעים לכדי 200 [illegible] הפסקות שינה. ההפסקה היא קצרצרה, כך שהאיש אינו זוכר [illegible] הסכנה שבנחירה עצמה הוא ההפרעה בחימצון הלב והמוח. [illegible] להתרחש דום נשימה, הנמשך כמה שניות. נרשם אפילו שיא [illegible] עד 160 שניות. הדבר גורם להפרעה בתהליך חימצון הדם [illegible] החמצן למוח. הפסקת האספקה הסדירה של חמצן למוח [illegible] לגרום לפגיעה לטווח ארוך בתיפקודו.

[illegible] הלוקות אם נחירה היא מחלה או פגם התנהגותי. יש לה [illegible] סיבות פיזיות, כגון נפיחות האף, החיך, השקדים, הופעת [illegible] יכולה להופיע נחירה במהלך הצטננות, הגורמת לקשיי [illegible] בין הגורמים: צורת הסנטר, צורת האף, והיווצרות ריקמה רכה [illegible] הנשימה. נוטים לנחירה אנשים עם עודף משקל, מכורים [illegible] מרה, וגם כאלה הנוטלים כדורי שינה. יש הנחה, מוטלת [illegible] הנחירה קשורה בשינה כ„תנוחה גבית".

ד"ר פקאנוב, רופא שיניים מהעיר פירט בגרמניה המערבית, [illegible] מתקן נגד נחירה, מחלק את הנוחרים לשלושה סוגים: [illegible] בתנוחת־גב עם פה פעור, הישנים על צידם עם פה „חתום", [illegible] הנוחרים בכל מצב, עם פה פעור וגם „חתום". לדעתו, אפשר [illegible] את הלוקה בנחירה על סמך מבנה פיזיולוגי.

כבר לפני כמעט מאה שנה, ב־1989, נרשם כפטנט מתקן נגד נחירה, שהיה דומה לצווארון שסתם את הפה. ב־1925 נרשם פטנט למתקן אחר שהצמיד את הלשון לכל תיסוג אל חלל הלוע. והיו עוד פאטנטים, ביניהם מתקן שגרם לדקירה בעת השכיבה על הגב. בינתיים באה הכירורגיה לעזרת הנוחרים — בסילוק השקדים, קיצור הלשונון, חיזוק שרידי החיך. ניסו אף טיפול בהלם חשמלי — הכל ללא הצלחה יתרה. נרשמו שיטות להשתלת אלקטרודות, אשר מתחילות לפעול כאשר רעש הנחירה עולה מעל רמה מסויימת. ומעירות את הנוחר. ד"ר פקאנוב עבד על המצאתו כשבע שנים. המתקן שלו, המכונה ביו־מיכניקל־אקטיבייטור, נראה כתותבת שיניים ללסת העליונה, ושומר על מרחק בין הלשון לבין החיך. הוא מאפשר נשימה חופשית, אך המשתמשים בו מתלוננים על בחילות. לפעמים המתקן גולש אל תוך הלוע ונתקע בו. לא לבלוע ולא להקיא. רבים מאלה שרכשו את המתקן אינם מסתגלים לשימוש בו אך חלק מהנוחרים מצליח ומפיק ממנו תועלת.

רופא השיניים ד"ר פקאנוב והמתקן המונע נחירה

ותפרח כחבצלת

[illegible] בבעלי חיים ובני אדם פיתחו מנגנון [illegible] נגד אויבים ועלשים, כך צמחים פיתחו [illegible] כימיות בעלות השפעות ביולוגיות [illegible] בעלי חיים. חומרים אלה מסייעים לצמחים [illegible] כנגד אוכלי עשב, למשל. חלקם [illegible] בשימוש רפואי או כתבלין. אחת [illegible] של פגיעה בבעלי חיים או בבני אדם [illegible] העור.

[illegible] עור הנובעת ממגע עם צמחים [illegible] כימים ימימה. האשורים תיארו גירוי [illegible] פריחת שמן הקיקיון, המדרבנת [illegible] שער הראש. לפי מיון של קבוצת [illegible] באוניברסיטת ת"א, יכולים הצמחים [illegible] נזקים מיכאניים עקב דקירה או [illegible] עקב חדירת חומר פרמאקולוגי אל [illegible] העור, עקב פגיעה ברירית הפה תוך כדי [illegible] הפרי, עקב פגיעת אלרגנים ועוד. [illegible] עלול להיגרם תוך כדי דקירה [illegible] חדירת החומר לעור. החומר רווי פטריות, [illegible] את הפצע.

[illegible] עלולים גם לגרום לנזק [illegible] כשל נוכחות היסטמין או [illegible] הנמצא בצמח. התגובה, [illegible] „תגובה משולשת", וכוללת גרד [illegible] חולפת תוך שעות מספר אף ללא [illegible]

[illegible] העלה או פרי המכיל סירן במצב [illegible] עלול לגרום לדלקת ברירית פה. עם [illegible] נמנים צמחים ממשפחת השושניים [illegible] איתם בא במגע עובר חקלאות. [illegible] זו נמנים גם מיני חלבלוביים [illegible] מסוג הסוקולנטים, אשר בעבר [illegible] על קברים כדי לצמצם מקרי שוד. [illegible] צמח זה שימש בזמנו להטבעת סימן [illegible] של סוסים. החומר גורם במקום מגעו [illegible] השתמשו בו גם כאמצעי לעוור בעלי [illegible] בני אדם...

[illegible] גם השפעה אלרגית. את התגובה [illegible] השמנים האתריים וכן [illegible] של שמנים אתריים ושרפים. גם [illegible] של צמחים, כמו שעווה או קוטלי [illegible] עלולים לגרום לתפרחת אלרגית

[illegible] כמאתיים צמחים המייצרים [illegible] לתגובה אלרגית עם החשפות [illegible] לקרני השמש. תגובה זו נקראת פיטו־פוטו־דרמטיטיס. איזור המגע דומה לכוויית שמש. הריפוי מסתיים בצבענות־יתר של האיזור, שאינה חולפת במשך חודשים רבים. הפוטו־דרמטיטיס מופיע גם בבעלי חיים אוכלי עשב, לאחר שרעו בשטחים המשופעים בצמחיה הכוללה חומר הגורם לפיטו־פוטו־דרמטיטיס.

החוקרים מאוניברסיטת ת"א, הקשורים באיכילוב, מוסרים במסגרת סקירתם על שלושה מקרי פג"ע בעור שנגרמו על־ידי צמח הגוי והתבלין פיגם. הצמח מוזכר במקורות. היוונים והרומאים חשבו אותו לתרופה נגד נכישת נחש, לגירוש תולעים ואף סגולה מפני עין רעה. ערביי ארץ־ישראל מגדלים את הצמח וגם אצלם הוא נחשב לאמצעי לגירוש שדים ולאבטחת שלומו של הרך הנולד. מוסיפים עלי פיגם לכבישת זיתים שחורים. אותו פיגם גרם להופעת תפרחת מפושטת שלפוחיות בפנים, בזרועות ובידיים אצל שלושה חולים.

מחברי הסקירה מוסיפים כי „השיבה אל הטבע" עלולה להביא אכזבות. דרך אגב, גם סלרי, ליתר דיוק פיטריה המתיישבת עליו, עלולה לגרום להופעת תפרחת.

היום השמיני לבריאה?

חילופי דברים נרגשים נשמעו בגרמניה מערבית אחרי ניסיון מוצלח של השתלת גן מלאכותי אל תוך הגרעין התורשתי הטבעי של חיידק. הגן המלאכותי אמור להקנות לחיידק כושר לנטרל די.די.טי. החדרת גן בעל תכונות תורשתיות נתן יסוד לאחדים לטעון, שהנה אנשי מדע משתווים לבורא העולם, ואף דיברו על היום השמיני לבריאה. אומנם, הצמידות של הגן המלאכותי לחלבון נושא התורשה רופפת למדי, אך הנה יש עכשיו אפשרות לשנות, על־ידי יצירת גנים מלאכותיים, את המבנה התורשתי של צמחים, של בעלי חיים ואף של בני אדם.

ועדה מיוחדת שקמה לבדיקת הנושא הכינה דו"ח, אשר יובא לדיון בבונדסטאג. כבר עכשיו מעלים דרישה לאסור כל ניסיון של השתלת גנים מלאכותיים למאגר התורשתי של בני אדם. חוששים מפני שילוב של הנדסה גנטית, כלומר, אפשרות חדירה לתוך הכרומוזומים, פירוקם למרכיבים שונים, העברת קטעים מהם ממין אחד לאחר עם טכניקה חדישה של „סינתוז" גנים והחדרתם לתוך מאגר תורשתי קיים.

במקביל לדרישה לריסון ופיקוח מצביעים על אפשרות של פיתוח זנים חדשים של פירות עמידים נגד מחלות, נגיפים, חיידקים, פיטריות, צמחים המסוגלים לקלוט מהאוויר את חומרי הדישון וכיו"ב, ועד לאפשרות לפתח זנים שיחסלו בעצמם מזיקים. בעזרת סוג מסויים של נגיפים, המכונים ראטרו־וירוס, אפשר להחדיר אל תוך החומר התורשתי של בעלי חיים ובני אדם גנים מלאכותיים. אך הפחד הוא מפני איבוד שליטה על הווירוס הזה, שייהפך למוביל של תכונות תורשתיות. כאן מביאים לדוגמה את נגיף האיידס, שאת הופעתו הפתאומית אין המדענים יכולים לפענח. דעה אחרת אומרת כי הוכח קשר בין סוגים מסויימים של נגיפים לבין מחלות סרטניות מסויימות. ייתכן שהשתלת גן אל תוך „התרמיל הגנטי" של הנגיף תביא מזור לחולי סרטן מסוגים שונים.

אל תוך הוויכוח הזה חדר גורם ידוע, והוא הפחד מפני ניצול האפשרות לשנות את האופי הגנטי של חיידקים ונגיפים לצרכים מלחמתיים.

איך שלא יהיה, אין כמעט ספק שהמחקר, גם אם יהיה תחת פיקוח, ידרוך קדימה. שכן חברות גדולות מבין יצרני תרופות וכימיקלים מגלות עניין בנושא.

„כרישים" טורפים יצירות אמנות

„כרישי הממון" של וול־סטריט, ולמקומות אחרים, עורכים ציד אחרי אפשרויות השקעה שיבטיחו את ערך כספי הטרף — יצירות אמנות. לא מכבר הגיעו המוני עשירים למכירות של „סותבי" ו„כריסטי", אשר מכרו במכירה כללית כמה אוספים פרטיים גדולים. ומעולם לא הושגו מחירי שיא כה רבים.

בשורות ארוכות חנו מכוניות פאר אפורות־כסופות שעות רבות לפני הכניסה המרשימה של „סותבי" בניו־יורק. „הברנשים הללו קונים אמנות כקנות כרטיסי הגרלה", אמרה סוחרת אמנות מסוהו. כאשר ראתה את הזוגות הלבושים הדר — כבר מוכנים לנשף שלאחר הקנייה — עולים במדריגות השיש הרחבות. כאשר בעלי חברת מוניות ניו־יורקית הביאו למכירה כללית את האוסף שלהם של אקספרסיוניסטים מופשטים אמריקנים, היו אלפיים. מקומות הישיבה תפוסים עד מדרה. אמני בורסה ואילי נפט בני טקסאס, שאת פניהם אנו מכירים מ„וול סטריט ג'ורנל", החזיקו את שלטי המספרים, שבהם הם מודיעים על הצעותיהם. מתחת לזרועותיהם, בנות־זוגם עדיין ריפרפו בקאטאלוג, אשר בו מוצגת, על נייר משובח לעילא, הסחורה ומחירה ההתחלתי. בכול נדף ריח של כסף עוד בטרם הרים נשיא סותבי, ג'ון מאריון, את פטישו, וטבלת המטבעות האלקטרונית החלה לתרגם למארקים, ינים ופראנקים שווייציים, את ההתפוצצות הכספית שהתרחשה.

שיעור היפאנים היה ניכר. כתמיד הם ישבו יחד. ומכרו לברוקר מערבי את מלאכת הצעת המחירים. מאז קנו במכירה הכללית באביב האחרון 30 אחוזים מבין כל האימפרסיוניסטים והדולאר ירד עוד יותר לעומת הין, הם נהפכו לשותפים חשובים במשחק. ואכן כבר בערב הבא ציינו מחיר שיא בעד ציור מודרני: „הקומפוזיציה עם ריבוע בעל פינה אדומה". עבודה של מונדריאן משנת 1939, נקנתה על־ידי קונסורציום יפאני ב־5 מיליוני דולארים...

הקהל הגיב בתשואות. אולם מנהלי המוזיאונים ובעלי הגאלריות הנוכחים נאנחו. עוצר מוזיאון ויטני לאמנות אמריקנית בניו־יורק, ת.ג. ארמסטרונג, ראה כיצד נמוגים כל סיכוייו כאשר יצירתו של אמן אמריקני חי השיגה מחיר שיא: 3.6 מיליוני דולרים בעד „מחוץ לחלון" של ג'אספר ג'ונס, קולאז' משעווה, שמן ונייר באדום, כחול וצהוב, שהאמן מכרו ב־1960 בכמה אלפי דולרים לבעל חברת המוניות סאול. בעלת הגאלריה מארי בון — זה שנים אחת המגלות המצליחות ביותר של כשרונות חדשים — הזדעזעה למשמע על הלמות פטישו של הנשיא. ועורך העיתון לאמנות „קונואסר" הוכה בהלם נוכח המחירים הדמיוניים: „ציור זערער של ליאונארדו דה־וינצ'י הכניס 3.6 מיליוני דולר. רנואר מסוג ב' 1.8 מיליונים — אילו חובבים אמיתיים יוכלו להתחרות על בעלי בנקים וחנויות כלבו אלה. הסוחרים באמנות כאילו היתה בשר־חזיר"...

הביקורת על התפוצצות מחירים אי־ריאלית זו מצאה בינתיים הדים רבים. הסכום, ששבר את כל השיאים בסך 155 מיליוני דולרים תוך שבועיים של מכירות כלליות, הניע את אמצעי התקשורת האמריקניים לחקור את התופעה הנסברת בהתמרדה של הטירוף לאמנות. כל העיתונים הגיעו לאותה מסקנה עצמה: הרווחים העצומים אשר הושגו באחרונה בוולסטריט בעקבות מיזוג חברות, עסקי בורות וסחר במה שנקרא „ג'אנק־בונדס", שיחררו מיליארדים המושקעים גם בחפצי אמנות פחותי־ערך. לאותם עשירים־לעילא — אצל סותבי נראו כמאה גברים בעלי רכוש אישי של לפחות 50 מיליוני דולרים — קל לסכן סכומים, הנחשבים גם בעיני מומחים לסחר אמנות כמטורפים. שכן לאלה חשובים יותר המוניטין החברתיים שהם רוכשים על־ידי אוסף אמנותי גדול, מאשר הבטחת הכסף מפני אינפלאציה, שהיתה עד כה המניע של בעלי עסקים רבים לקניית חפצי אמנות. קל יותר לקבץ כל מי ומי מסביב לשולחן הסעודה שלך, כאשר מאחורי השולחן תלויה תמונה של רמבראנדט...

נראה כי „הבארונים השודדים" של המאה ה־19, כגון רוקפלר ומורגן שגם אחר כך, כמצנאטים לאמנות, לא התרוששו, משמשים עדיין דוגמה למופת לילדי הפלא של וולסטריט. אך אם ההשקעה באמנות בת־זמננו תיתן אף־היא אותה ריבית, בכך מטילים מומחים רבים לאמנות ספק כבר עתה. „אם יצירות אמנות נסחרות כמו חפצי אופנה, הרי נהרסים כשרונות ונהרסת אף האהבה של אספן אמיתי לניסויי, המוסר לאנושות מסר מקורי. כאשר נהפכת תמונה של סזאן או של רותקו למזון לכרישים, כפי שאירע במכירות הכלליות הללו, הרי קהילת האמנות איבדה את תפקידה כשומרת על ערכים", אמר בנימה של צער מנהל לשעבר של מוזיאון מטרופוליטן.

ברברה אורנהווייר, „די צייט", המבורג.

תמונות על העצים

בעצי הליבנה של פארק ביטסה במוסקבה תלויים תמונות ואהילים בשוק פרטי לאמנות ולמלאכת מחשבת, אשר לא־מכבר זכה ללגא־ליזציה והמושך המונים בכל סוף־שבוע.

בשנתיים האחרונות קבוצה קטנה של אמנים ואומנים נחושים בדעתם הפרה פורמאלית את החוק, במוכרם בשוק זה את פרי עבודתם, תוך הסתכנות בפשיטות משטרה מדי פעם. ואולם בחודש אוקטובר האחרון נתנו רשויות העיר אישור לשוק. בעקבות הודעה בטלוויזיה הממלכתית הגיעו מאות אמנים ואלפי קונים לחורשה שבקצה הדרומי של העיר.

האווירה הרגועה בשוק עמדה בניגוד חריף לתמונה בתערוכת אמנות בלתי־רשמית לפני עשר שנים, בשדה שליד העיר, כאשר דחפורים מחצו כני ציור וקרעו תמונות על־פי פקודת הקג"ב.

הפתיחה הרשמית של השוק נערכה בשעה שהסובייטי העליון מכין חוק חדש על עבודה אינדיווידואלית, אשר לדברי אמצעי התקשורת הסובייטיים יתיר מידה מוגבלת של יוזמה פרטית במיגזר הצריכה.

אחד הדוכנים דברים המקווים בכל מאודם שאכן כך יהיה הוא אנדריי, שבאחד מסופי השבוע הגיע אל השוק ומכר שם עכברים ותנינים קראמיים קטנים, מעשה ידיו, ב־3 רובלים הפריט. בעבר המשטרה היתה מחרימה את עבודותיו, ואולם כיום לא נראה בשטח שום שוטר במדים והוא הניח לצלמי עיתונות מערביים לצלמו. לדבריו, הרוויח 30 רובלים תוך שעתיים, הרבה יותר משהוא יכול להשתכר בעבודתו הרשמית כעובד כפיים.

„אך לא בגלל זה אני בא הנה", אמר: „נחמד להיפגש עם האנשים הללו".

שבועיים קודם־לכן באו לפארק קרוב ל־400 אמנים ואלפי קונים, ושבוע אחר־כך היה מספרם רב עוד יותר — למרות הקור העז.

קשת הסחורה בשוק רחבה מאוד מדברים יקרים עד לזולים, מזבל ועד ל„מציאות" של ממש. בקצה התחתון של הפארק התחרו ציירים זה בזה בציור דיוקנותיהם של לקוחות תוך רגע, על נייר חום. ב־10 רובלים הדיוקן. בהמשך הציורים היו ברובם נופים במחיר שבין 15 ובין 80 רובלים, רבים מהם העתקות. אשה אחת יצאה בגאווה עם „מודיליאני" במחיר של 20 רובלים בלבד...

תאווי בצע ניסו למכור אהילים גרועים ב־15 רובלים, ואולם חוקי השוק החופשי פעלו: איש לא קנה אותם.

הגימלאי אנאטולי סולוביב, שלדבריו נמנה עם עשרים מייסדי השוק לפני שנתיים, מכר כחצי תריסר מיניאטורות של כנסיות ונופים כפריים בסך 80 רובלים (116 דולר).

זהו רווח טוב, אך לדבריו התמונות שלו מכניסות לו כאן רק את החלק החמישי, ממה שעולות תמונות דומות בחנויות אמנות. הוא הוסיף כי כמו רבע מן הציירים הנוכחים בשוק הוא איש מקצוע, כמובן שקיבל הכרה כצייר, אך איננו חבר בהתאחדות האמנים הרשמית.

לידו ניצב רג'שוב קאחמט, מן הרפובליקה הסובייטית הדרומית טורקמניסטן, שאמר כי לפני כן היה מוכר את ציוריו, דמויי פוסטרים, באמצעות קשרים אישיים.

„התמונות שלו יקרות וחסרות נשמה", העיר מסתכל סובייטי, ואולם דיפלומאט זה, שהיה בביקור במוסקבה, עמד כנראה לחטוף אחת מעבודותיו המקוריות יותר של הצייר הטורקמני.

בשעת ביקור כותב שורות אלו בשוק החליף הכסף ידיים בלא כל גינוני טקס: המוכרים נהנו מ„הפסקת נופש" קצרה בטרם תטיל הממשלה מיסים על רווחיהם. לדברי משקיפים בלכליים ייכללו קרוב לוודאי מיסים חדשים בתחיקה על התרת עסקים קטנים...

הלן וומאק, „רויטר"

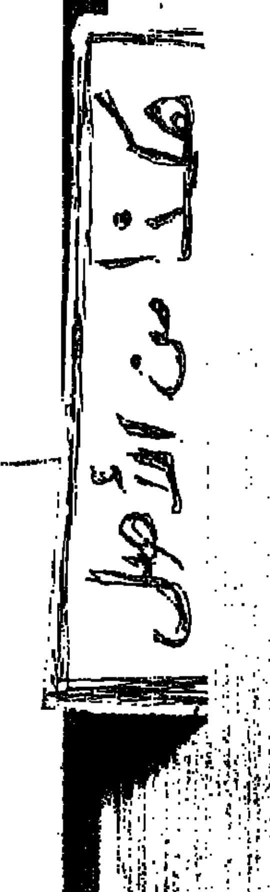

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 44 בגוש 1844.

החלקה נמצאת באזור מגורים ג' שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 100% משטח החלקה בארבע קומות. ה"ה טוביאנה — אביר מבקשים להתיר תוספת של 49.60 מ"ר המהווים 11% משטח החלקה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בוועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרוסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי אנגלברט הנה פיטר מרחוב ההגנה 55, הרצליה, בקשה המתייחסת לקרקע שבהרצליה, רח' המגינים, גוש 6666 חלקה 380 ומהווה הקלה/חריג לגבי המותר באיזור בו מבוקשת ההקלה/חריג האמור, והיינו: בקשה להקלה 6% באחוזי בניה, והיינו 42% במקום 36% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברח' סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 43 בגוש 8241 רח' אבן־גבירול מס' 18. תכנית מס' 469/86 בהקלה 1.8 מ' מקו בנין אחורי, קיר אטום. וחלקה 83 בגוש 7940 רח' עזרא 41 תכנית מס' 398/86 בהקלה 30 ס"מ קו בנין צדדי, קיר אטום, וחלקה 161 בגוש 8272 רח' גורליץ תכנית מס' 455/86 בהקלה עד 6% בניה, וחלקה 252 בגוש 8217 רח' גויפלר 9 תכנית מס' 11/87 בהקלה עד 6% בניה. וחלקה 317 בגוש 8215 רח' ויתקין 11 תכנית מס' 403/86 בהקלה עד 6% בניה.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי, יו"ר הועדה המקומית

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: מרום השרון בע"מ, כתובת: ת.ד. 18, רעננה. בקשת המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: הרצליה רחוב גבעת התחמושת גוש 6521 חלקה 17. ומהווה הקלה לגבי המותר באיזור בו מבוקשת ההקלה האמור, והיינו: הקלה באחוזי הבניה 5% עבור מעלית + 6%, והקלה באחוזי בניה וכס"ה 81% במקום 70% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פירסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 106/2 בגוש 7607 רחוב יוחנן הסנדלר. הקמת מבנה למלאכה בשתי קומות ואולם אירועים בקומה השלישית. הבקשה לאולם ארועים מהוה שימוש חורג מהשימושים המותרים באזור תעשייה ומלאכה.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפ"ס

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 1843
הודעה עליפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 230 בגוש 7169, רח' סרלין מס' 32, חולון — הכוללת הקמת מקלט עילי במקום מקלט תת־קרקעי. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדויות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

אורזון אריך קרושה
ת.ז. 5726524
מכבים 5, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 2 אגפים מחוברים על ידי חדר מדרגות 6 יח"ד. 3 קומות מעל קומת עמודים ויציאות לגג ברח' וייצמן 43 קריית ביאליק גוש 11590 חלקה 43.

מהות הסטיה:
1. חריגה של 105.38 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 11% משטח החלקה.
2. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר.
3. הקלה בנוגה מבני היציאה לגג.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

עיריית חיפה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה. טל' 04-40775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

מר ז. שטיל — לאשר הקמת בנין בן 3 קומות ברח' הנציב 10 חלקה 50 בגוש 11569, ק. שמואל.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר למגורים.
2. בליטה של 65 ס"מ מקו בנין אחורי.
3. קומה חלקית נוספת מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציא לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יגוביץ, מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 גוש 6160 חלקה 600, רחוב קק"ל 20 גבעתיים, תיק בניין מס' 8173

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת בהקלה. עם חנות בגודל עד 30 מ"ר בקומת העמודים המפולשת. עם הקלה של 4% באחוזי בניה + 5% עבור מעלית ועוד הקלה של 10% במרווחים הצדדיים (2.70 מ' במקום 3.00 מ').

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.

יצחק ירדן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

האריך: ינואר 1987

טלוויזיה
08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 אורחות — תנה"ב — השוק הפתוח. 08.40 כלי כורות — חוריש 4. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — פעולות החשבון (ב). 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דורלי — גם אני יכול. 11.00 ערבית מדוברת (ו'־ח') — כרם נאלי זתון. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת — בראשית המאבק (ב). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — בעיה 1. 13.00 מדעי הטבע — ... 13.30 צרפתית — העשרה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קסים קסם — טיפות וטיפטופים. 14.40 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.10 קשר משפחתי — משפ' בן־עורא משוחחים עם אחי יוחם על חילוקי דעות ביניהם בנושאים הקשורים לחינוך בתם בת השבע וחצי. 15.55 שעת כושר. 16.05 הסונדק בערוץ חמשת המייל — פרק 13. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 עליזה בארץ הפלאות שם הפרק: הקוף הקטן. 17.55 הופה הי — סדרת תכניות בידור לילדים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 סיפור (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 המירוץ אחר הגלימה. 20.50 נקודת חן — סדרת טיולים עם אורי רכיה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 שלושה למעלה — הפרק החמישי: קינוח קרנפי. 22.50 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון. 22.50 סאנפר, בלש להשכיר. הפרק השמיני: הרוצח מבפנים. 23.35 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו
קול המוסיקה
06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "מגישים שיר". 12.00 "מן הסריטה". 13.05 "בהאזנה נינוחה". 15.00 "הסברה מוסיקלית" — תכנית חמישית. 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם". 18.00 "רגע על הביצוע" — המבצע לרשותך. 19.00 "תזמורות ..." — הקלטות של הקונצרט החגיגי של התז. מת"אן בניצוח ספי פרימו יצירות: ספרם, בארנס, מוסורגסקי. לב קונן, בריקר. 20.05 "מגישים שיר". 20.08 "מאולמי הקונצרטים בעולם" — ליסט: האגדה על אליזבט הקדושה. 22.30 "מעט ועוד" — פנדרצקי: אנאקלאסיס לתו. כלי קשת וכלי נקישה — תנוגן 4 פעמים. 23.00 "מחזורי יצירות" הרביעיות של היידן.

רשת א'
07.30 "רדיו־קל" תכנית יומית בעברית קלה. 07.57 "מגישים שיר". 08.05 "חוגה" — עם בני הגול. 09.05 "טלרדיו" — שירות מידע למאזינים. 10.05 "עניני בוקר". 11.05 רגע של עברית. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס "ספור אני שומע" — לכתות ב', ג': מעשה במלך שחפש יורש — תכנית לט"ו בשבט. 11.30 "שירי עמים". 12.05 "שיר ופזמון". 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "השכלה ודעת לכל" — "תקשורת המונים" — בהדרכת ד"ר אסתר גרול והפעם: "אמצעי תקשורת בחברה המודרנית". 16.05 "מקום באמצע". 17.10 "שירים עבריים". 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" — "עידן המהפכות 1760–1830": "ההיסטוריוגרפיה של המהפכה האמריקנית" חלק ראשון — ד"ר ארנון גוטפלד. 18.05 "מנחת ערב". 19.05 "עיונים בפרשת השבוע". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "לכל אדם כוכב" — עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'
07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת" — מגזין יומי. 11.30 "סע לשלום". 12.10 "אלף־אלף" כ"בית" — עם אהוד מנור. 13.05 "בוקר היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 "בת צחוק" — חוי והומור. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "שירים ושעורים". 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 "שעה חופשית" — מגזין שבועי לעניני חגור. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה" — עורך שלום אורן. 19.35 "דין ודברים" — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 "סולם הזמירות" — מצעד המנונים המסורתיים. 22.05 "פינת הג'אז". 23.05 "משחקי לילה" — בעריכת זאב ענר.

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת — פרקים באתיקה יהודית — המוסר בפילוסופיה הקלאסית. מרצה פרופ' שלום רוזנברג. 06.30 "פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "המסקת 10" עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 "רן רה יומי" — עם רובי לנץ ודני קרמן. 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון יעל דן וגוני סביר. 18.05 "חוט השדרה" — נגרים בצה"ל — שיחה עם נגדי המערך השכני בצה"ל ומגזין הודעות והתיילות. מנחה: תא"ל דוד ווימה, סגן ראש אכ"א. 18.45 "מטולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזר. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים — עם שירה גרא. 20.05 "קלאסי כאן" — מגאזין גלי צה"ל לסיכום ארועי החודש החולף במוסיקה הקלאסית בישראל. ושו"ח 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פרקים באתיקה יהודית (ש.ח.). 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" — שירים שהחבורה אוהבים. 23.05 "עשרים וארבע — היום שהיה" — עם ירון ויילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם המשפטן דוקטור מרדכי קרמניצר. 00.05 ציפורי לילה עם גילת מואב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל ב־FM
19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "צעד וחצי" — דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל עם אלי ישראלי. 22.05 "על הדבש ועל הכישאק" — שירים שהחבורה אוהבים. 23.05 "קול הג'אז הזה" — עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'
06.05 "בחזרה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.05 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה כבר תשעה" עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי ידעו". 11.05 "אהבה זמוזיקה" עם יוסי סיאס. 12.05 "רק מוסיקה". 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 "מזמן חזור". 15.05 "חדש, חדש ומחודש" עם שוש עטרי. 16.05 "הצגה יומית" — עם יקיר אביב. 18.05 "היה היה" מצעד פזמוני העבר. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "קצת אחרת" — עם אורלי מורג. 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע
תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: אוייב מהאזור האסור 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: סגור
בית לסין: שחק אותה סם / בית ציוני אמריקה: 23.15
ג'ינג'ר ופרד 9.30 ,7.15 ,4.30
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30 ,7.15 ,5
טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: חורה לנעורים 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: בית ספר לשוטרים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: הג'ונגל המטורף מתעורר
מוזיאון תל־אביב: סיפור גהחיים
סינמה 1: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5
פאר: אהבה נדירה 9.10 ,7.10 ,5

מאריבה: כס הדגים 9.10 ,7.15 ,2 ,12
סרט מתוק 23.30
רב־חן:
חן 1: המקצוע לוחם 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מליקולם 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: קטיפה כחולה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביבה: הנינג'ה האמריקאי II 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: סגור

רמת־גן
אואזיס: בית פלאש המקפץ 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: המקצוע לוחם 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מליקולם 9.40 ,7.50 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: הנינג'ה האמריקאי II 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
וולט דיסני —
שלגיה ושבעת הגמדים 15.30
זיווג הגדי 17.00
העכבר ששאג 18.45
נערי הכרך 20.30
וודי אלן — זליג 22.00
כפיר: חורה לנעורים 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: קטיפה כחולה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: עבודת אורח 9.00 ,7.00
כנורה: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00
הבירה: אוונטי פופולו 9.15 ,7.15 ,4.30
אורין
אור 1: קרוקודיל דנדי 9 ,6.30 ,4
אור 2: הצעון חור העוקץ 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: איפה הערינות לעואל 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 5: את מכוכב אחר 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: ג'ינג'ר ופרד 18.30

חיפה
ארמון: המקצוע לוחם 9.00 ,6.30 ,4
אורה: שושנת קהיר הסגולה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: סגור
עצמון 1: הקוטב הלוהט 9.15 ,7.00
עצמון 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.11 ,4.45
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן: אור המדרשו אהבה במחתרת 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הנינג'ה האמריקאי II 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: חנה ואחיותיה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: קטיפה כחולה 9.15 ,6.45

נתניה
שרון: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הנבל הבורמני 9.15 ,7 ,5

חולון
סביוי: חנה ואחיותיה 10 ,7.15 ,5
מגדלור: המקצוע לוחם 10 ,6.00
ארמון: לתפוס מלך 10 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: הנינג'ה האמריקאי II 10 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: בי"ס לבלשים אהבלים 10 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל – האורטוריום: מכבסה יפהפיה שלי 11.15 ,10.15

עכו
אורטוריום: מרגלים שכאלה
ב', ד', ה'

באר־שבע
חן: הנינג'ה האמריקאי II 10 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: צרות גדולות בצ'ינה טאון 10 ,7.15 ,5
היכל 2: חורה לנעורים 10 ,7.15 ,5
היכל 3: בי"ס לבלשים אהבלים 10 ,7.15 ,5

עפולה
מיטתדיון: שוטר ללא חוק 10

רעננה
אורות: נסיעה נעימה 10 ,7 ,4.10

גבעתיים
חדרי: הנינג'ה האמריקאי II 10 ,7.15 ,5.00

תיאטרון
הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 9.2
המלך מתיא ראשון: 18.30 ,16.00
חפרדים: 21.00
חתונה — בבימרתף: 20.30
הדוד וניה — ירושלים: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ב' 9.2 בשעה 16.30
מאויב עד בראשית
סדרת פגישות
עם פרופ' ישעיהו ליבוביץ
21.00 בשעה
"תימנוס".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים
קופ"ח עין יהב
חולון
אהרון—הופיין 52, קופ"ח עין יהב
ירושלים
קופ"ח — מרפאת דוממה, רח' המ"ג 28
נתניה
קופ"ח לאומית — סמילנסקי 9
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
המגן — ביאליק 30
תל־אביב
הבימה — דיזנגוף 17, זיוה — אצ"ל 52, שכ' התקווה
חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 8.00, 9.30 ... 10.00, 11.30, 11.30, 11.30, 14.30, 16.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה': 4.45, 6.30, 9.05, 10.40, 16.33, 18.38; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
• הרכבת תופעל בימי א' במקום ימי ו' חג כלכה.

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית חולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
בקור חולים – ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ — פנימית, כירורגית. אורטופדית. עיניים.
משגב לדך — נשים.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433300.
יד ביד – ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות) חיפה – 04-229468 (11.00–20.00) נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222732.
"קו פתוח" – ארון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים החמרי לרפואת שיניים בישראל. תל־אביב – בימים א'–ה' בין השעות 21.00–23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00–24.00, בשבתות וחגים בין השעות 21.00—15.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284549. בחיפה: רחוב הנבו 26, קומה ג', טל' ... פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבת שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בשעה טלפוני בלבד. רינגנוף סנטר שער 5 וליד המשביר המרכזי. טל': 03-285822, 294849.
מרכז מידע לקורבנות אונס: לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432. א'—ה' בשעות 21.00—17.00.
עזרה ראשונה נפשית:
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן לילדים ונוער, ת"א — טל' 03-611111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-33316
סילוק מיטורדים: מוקד עת"א למקרים דחופים — כל ...

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — 101, טל' 221022, טבריה — 101, טלפון 065-95334, נהריה — 04-921401, ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057-74767

הודו תודיע הבוקר היכן יקבלו הישראלים אשרות־כניסה

● טניס שולחן

מאת ישראל טז

"מתי תגיעו לנוירדלהי?" טלקס בנוסח זה הגיע אתמול מהודו לתל־אביב, וגרם לתכונה בקשר להשתתפות ישראל באליפות העולם בטניס־שולחן בניו־דלהי. מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין אמר אמש: "נראה כי הלחץ הבינלאומי נשא פרי".

עוד בשבוע שעבר נמסר מנכ"ל הודו שהודו לא תנפיק אשרות־כניסה לנבחרת ישראל. זאת בגלל לחץ ערבי שהופעל על ההודים.

מזכיר האיגוד הישראלי בטניס־שולחן, יוסף ישועה, מיהר לטלפן — מייד הגיע אתמול הטלקס — לניו־דלהי וביקש לדעת היכן יקבלו חברי המשלחת את אשרות־הכניסה להודו. מזכיר הוועדה המארגנת, מר ג'אואן, השיב כי האשרות ינפקו בנציגות ... של ניו־דלהי ... באחת משגרירויות הודו באירופה. הוא הבטיח להודיע ביום ... והבוקר פרטים מדוייקים בטלפון או בטלקס.

ההודעה גרמה קורת־רוח מאחר ... לא איפשרה לנבחרת ישראל להתחרות באליפות העולם שנערכה בהודו ב־1975.

לדעת מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין, הרי ... הבינלאומי שיכנע את ההודים לשנות את מדיניותם. ללקין גילה כי ישראל הפעילה לחצים ... ביניהם גם נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, חואן אנטוניו סאמאראנש, ... אישית לראש ממשלת הודו ... להנפיק אשרות־כניסה לישראל. "עשינו פעולת ענק" — אמר ללקין.

מנכ"ל ההתאחדות ציין כי בשבוע שעבר התקבלו מברקי־... רבים בארץ מהתאחדויות טניס־שולחן בארה"ב, אוסטרליה, ארצות סקנדנביה ועוד.

האמריקנים ציינו במברקם כי הם עומדים להעלות הצעה לשינוי התקנון הבינלאומי שמדינה ש... לארח אליפות עולם תצטרך ... התחייבות ממשלתית לסיום ... לכל המשתתפים להיכנס ...

גם מזכיר החוץ פנה למדינות ... וביקש את עזרתן.

נבחרות ישראל בטניס־שולחן, גברים ונשים, מקיימות מחנה־אימון בהונגריה ועומדות לשוב ארצה מחרתיים. יש להניח שאם התקבל ההודעה החדשה תצא הנבחרת להודו ב־18 בפברואר. ישראל הוגרלה לבית אחד עם דרום־קוריאה, ונצואלה ולוכסמבורג.

אתמול התקשרו אנשי טניס־השולחן בישראל להודיע על השינוי בהחלטה ההודית להונגריה, בגלל שיבוש בקווי הטלפון.

מקנרו גבר על מנסדורף ב־3 מערכות ונקנס ב־1000 דולר

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, נתן "פייט" מצוין לאמריקאי ג'ון מקנרו בחצי־גמר אליפות ארה"ב באולמות, בפילדלפיה. מנסדורף ניצח במערכה הראשונה — 6:7, אולם הפסיד בשתי המערכות הנוספות — 6:2, 6:3. המשחק נמשך שעתיים ו־20 דקות.

מקנרו נקנס ב־1000 דולר מאחר שהתנהג בצורה בלתי־ספורטיבית, כאשר השניים החליפו מקומות במשחקון השלישי במערכה השנייה. השופט ג'יי סניידר שמע את התבטאויותיו של מקנרו והעניש אותו בנקודה.

אחרי המשחק החמיא מקנרו למנסדורף: "הוא הפגין הפעם את המשחק הטוב ביותר שלו, בעוד שאני התחלתי חלש. הוא חבט מספר ניכר של כדורים חזקים ומדוייקים במערכה הראשונה".

מקנרו, שביצע 11 "אסים" וניצל 24 מכות־הגשה שלו, אמר שהיה מאוכזב מהדרך שבה שיחק.

מקנרו יתמודד בגמר עם בן־ארצו, טים מאיוט, על פרס כספי של 67,500 דולר.

מאיוט הכניע בחצי־הגמר, תוך 50 דקות, את מילאן שרייבר מצ'כוסלובקיה — 2:6, 2:6.

קונה וקבלן האמורות בהאוזה
גם קדמה הודיעה אתמול כי הסיימים הישראליים, שישתתפו בסוף השבוע בתחרות בינלאומית בארץ זו, יקבלו את הסירות והבגדים ... באוזנה.

משלחת השייט הישראלית תכלול שני שייטים, גריגורי גרוס וניסן בלאנק. המאמן הוא חיים זחואל, וראש המשלחת עמי שלף.

הישראלים ייצאו מחר לקובה דרך אמסטרדם.

עתוני גרמניה: הימין בישראל מנסה לפוצץ המיפגש הבין־ארצי

מאת חיים שר, מיוחד ל"על המשמר"

מינכן. — רוב עתוני מערב־גרמניה, שראיינו את כדורגלן קלן, סטפן אנגלס, שחוזר מישראל בעקבות התקרית בחיפה, העלו את הסברה כי מדובר נובע מנסיון הימין בישראל לפוצץ את המשחק הבינלאומי בכדורגל ברמת־גן, בין גרמניה וישראל, שנקבע להיערך ב־25 במארס.

העתונים, במעט כולם, קיבלו את גירסת הכדורגלן שנשבע כי לא אמר "הייל היטלר", ומוסיף לדבוק בגירסתו כי נעשה לו עוול והוא אינו בעל דעות אנטי־יהודיים. לכמה עתונים אמר: "תשאלו את דוד פיזנטי, שהיה ידיד שלי, אם אמרתי פעם דבר כזה. או דבר דומה".

האווירה שנוצרה בגרמניה סביב התקרית, ובמיוחד הכחשתו של אנגלס, אינה מוסיפה לישראל.

[illegible]
מאמן הפועל באר־שבע, דרור בר־נור, טוען כי הגלגל וההצלחות בליגה הלאומית, הקורה של שקולינו את בני־יהודה מהווה מזכורת לנגד ... הגלגל שהולשון להחליט את הפסיכולוגיה אפשר לעצור את בית"ר ירושלים

מאת יצחק ריפוהף

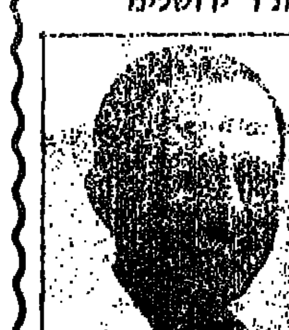
בית"ר ירושלים: "רק הפסיכולוגיה מסוגלת לעצור אותם. אם הייתי מאמן של קבוצה המסוגלת לאיים על בית"ר ירושלים הייתי משתמש בנשק זה. הייתי אומר, בית"ר עשתה שתי תוצאות תיקו; היא במשבר; עכשיו יגיעו הפסדים וכדומה. שחקני בית"ר ירושלים מפחדים ממלים. אני חושב שזו דרך יחידה לעצור אותם, כמובן בתוספת יכולת קבוצתית טובה של היריבה המשתמשת בנשק זה".

דרור בר־נור הגיע להפועל באר־שבע במחזור הרביעי כשלקבוצת בירות הנגב היתה נקודת ליגה אחת, והיא ניצבת במקום ה־15 בטבלה הלאומית. כיום ניצבת באר־שבע במקום ה־12 כשהיא מרוחקת ב־3 נקודות מהקו האדום, ממנו נושרים לליגה הארצית.

בשבת האחרונה הסתיימו שבעת משמנות משחקי הליגה הלאומית בתוצאת תיקו. אומר בר־נור: "אינני זוכר מצב כזה, כשכל כך הרבה משחקים הסתיימו בתיקו. הרושם שלי שהליגה שלנו היא פשוט צפופה, ויש יותר מדי קבוצות ברמה שווה. אמנם יש סבירות ששבע תוצאות תיקו יקרו אחת למספר גדול של מחזורים, אך אני מקווה כי המחזור יהיה מקרה חריג".

על רהירתה של בית"ר ירושלים, בפיסגת הליגה, אומר בר־נור: "נראה לי כי יריבותיה של בית"ר הרמו־ידיים, בכך ש־כולן טוענות שאין סיכוי להדביקה. ההכרזות האלו יכחיזו את בית"ר ירושלים כאלופה. עצם העובדה שבני־יהודה לא נוצחה עד כה היא הסיבה שבית"ר נמצאת בבדידות מזהירה, ברגע שכלי התקשורת מכתירים את בני־יהודה כקבוצה לא מנוצחת. רצון השחקנים הוא להמשיך בתנופה איההפסדים על חשבון הנצחונות, והדבר פוגע בצבירת הנקודות שלהם. לדעתי, טוב היה לבני־יהודה להפסיד משחק אחר, ואז לתקוף את בית"ר. לדעתי, הפסד בורר לא מויק. בית"ר ירושלים, למשל, נוצחה ע"י הפועל באר־שבע ולאחר הפסד זה חזרה הקבוצה לעצמה".

לבר־נור תיאוריה מעניינת כיצד ניתן בכל זאת לעצור את בית"ר.

על הקורה בתחתית, שם מעורבת קבוצת הפועל באר־שבע, אומר המאמן: "כל המאבק יתרכז בתחתית הטבלה. בשנה שעברה, בתחילת הסיבוב השני, עברו את גבול 2 הנקודות — מספר הנקודות שיש לבני־יהודה, השנייה — ארבע־חמש קבוצות. כיום הבטן רכה מאד. ההבדל בין המקומות ה־3 עד 14 הוא 7 נקודות בלבד. לכן, אף קבוצה אינה בטוחה. קבוצה שאיבדה את האליפות יכולה כיום להיקלע לסכנת הירידה. הצפיפות תימשך עוד כמה מחזורים, וגורל שתי הירידות האחרונות — בנוסף לבית"ר נתניה — יקבע רק במחזורי הסיום".

נאפולי ניצחה 0:3 את אבלינו גם ללא מאראדונה

● ליגות באירופה

גם ללא דייגו מאראדונה המושעה למשחק אחד, הצליחה נאפולי לנצח אתמול במחזור ה־18 בליגה האיטלקית בכדורגל את אבלינו — 0:3, ושמרה על מקומה הראשון עם 28 נקודות, לפני אינטר מילאנו (26), שניצחה את אודינזה — 0:2.

האלופה, יובנטוס טורינו, במקום השלישי (24), הכניעה את אמפולי — 0:3.

במשחק רב־שערים ניצחה פיורנטינה את ברשיה — 3:4. מגן ברשיה כבש שני שערים עצמיים.

נצחונות־חוץ השיגו הרביעית בטבלה רומא (23), על ורונה — 0:1, ומילאן (23), החמישית על אטאלנטה — 1:2.

תוצאות נוספות: אסקולי — טורינו 1:1, קומו — סמפדוריה 0:0.

תיקו לברצלונה
המובילה בליגה הספרדית בכדורגל, קבוצת ברצלונה, סיימה בדרבי את מישחק־החוץ שלה בתיקו 1:1 עם אספניול, בעוד שהאלופה, ריאל מדריד, הכניעה את ראסינג סנטנדר — 0:3.

לברצלונה, בראש הטבלה, 39 נקודות מ־26 משחקים, לפני ריאל — 37 ואספניול — 32.

בריז' נוצחה ירדה למקום ה־4
קבוצתו של רוני רוזנטל, פ.ס. בריז', נוצחה אתמול במשחק־החוץ במחזור ה־19 בליגה הבלגית, על ידי ראסינג, במאלין — 0:1.

האלופה, אנדרלכט, שהכניסה את ברשם 0:7, הגדילה את יתרונה בפיסגה ל־3 נקודות, ולה 32 נקודות, לפני מאלין — 29.

כורוך, במקום השלישי, עם 28 נקודות, סיימה בתיקו אפס עם גנט.

טוטנהאם — ארסנל 0:1
שער של קלייב אלן ושערו ה־34 שלו העונה, ברקה ה־39, העניק לטוטנהאם נצחון 0:1 על ארסנל במשחק הראשון בחצי־גמר הגביע האנגלי, שנערך בהייבורי. משחק הגומלין יתקיים ב־1 במארס בווייט־הארט ליין.

● כדורעף

נקבעו הקבוצות בפליי־אוף לנשים
משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורעף הסתיימו. קבוצות הפועל בת־ים, אליצור יבנה, הפועל עין החורש ואס"א באר־שבע עלו לפליי־אוף העליון. קבוצות הפועל כפר־סבא, עמק־יזרעאל, קרית־חיים ורמת־אביב ישחקו בפליי־אוף התחתון.

● במשחק קובע לעלייה גברה אס"א באר־שבע באולמה על אליצור יבנה — 2:3 (15:7, 9:15, 10:15, 15:10, 10:15). שפט פיני שמסלינר. בבאר־שבע בלטה: דפנה אביגור.

● קבוצת הפועל כפר־סבא ניצחה באולמה את הפועל עמק־יזרעאל — 1:3 (6:15, 15:13, 15:12, 10:15). יעל סרובסקי וסיגל אנקורי הצטיינו בכפר־סבא. שפט, מעולה, דוד גולדשטיין.

● כדורעפניות הפועל עין־החורש ניצחו בקרית־חיים — 1:3 (16:14, 9:15, 15:12, 15:5). רוני בר היתה הטובה במגרש. שפט אבי זלצברג.

● המובילה קבוצת הפועל בת־ים, הכניעה במשחק־קצוות בחוץ את הפועל רמת־אביב — 1:3.

הטבלה (אחרי 14 מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	5־42	26
2.	אליצור יבנה	20־32	23
3.	הפ. עין־החורש	18־31	22
4.	אס"א באר־שבע	23־28	22
5.	הפ. כפר־סבא	28־27	21
6.	עמק־יזרעאל	29־25	21
7.	קרית־חיים *	36־14	14
8.	הפ. ר. אביב *	39־3	13

* משחק חסר.

בהתאחדות מתייחסים בחומרה לתקרית יבנה
בהתאחדות לכדורגל עוקבים בדאגה אחרי ההסלמה בהתפרעויות במגרשים שונים, שהגיעו לשיאן בשבת בהתפרעויות אוהדי מכבי יבנה על האוטובוס של קבוצת מכבי חיפה, בתום משחק התיקו 1:1.

בתקרית זו נפצע קשה בעינו קצין משטרה, נחבלו כמה משחקני מכבי חיפה ונגרם נזק לאוטובוס.

עתה מצפים לדו"ח המשטרה כדי להחליט אם לנקוט בצעדים.

226 ניחשו 14
226 משתתפים ניחשו את כל תוצאות 14 המשחקים בשבת בטוטו וכל אחד מהם יקבל כ־3300 ש"ח.

3025 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 90 ש"ח; 19,206 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 14 ש"ח ו־87,957 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 2.90 ש"ח. הפרס החמישי לא יחולק.

לארגי חזר — עשוי לשחק בפליי־אוף
מאת יצחק ויסדוף

"אין לי כאבים, לא ברגל ולא בגב. הבעייה שלי היא בכושר משחק. עלי לעבור אימוני שחייה ומשקולות ורק לאחר־מכן אבחן את עצמי בין הסלים" — כך אמר אתמול כדורסלן הפועל ת"א, מייק לארגי, בשובו מארה"ב. שם עבר ניתוח בגבו.

לארגי הגיע ישר מנמל התעופה לאימון הקבוצה, צפה בחבריו והלך לביתו.

לפני שעזב את האולם נתן לורדה שגיב, הפיזיוטרפיסטית, "תכנית עבודה", ובה הוראות מרופאו בארה"ב.

חבר הנהלת הקבוצה, יורם דורי, הביע תקווה כי לארגי יטול חלק במשחק הגומלין נגד הגליל־העליון בפליי־אוף.

● איתי אילון מהפועל ירושלים קבע אתמול באיידהו, ארה"ב, את ההישג הטוב ביותר של רץ ישראלי, ב־300 מ' — 34.19 שנ' — שיפור של שתי עשיריות לשיאו מ־1985.

משחקי פרידה להפועל ר"ג ולהפועל גבת - הערב

מאבקי יוקרה ביד־אליהו ובחולון במחזור־הנעילה

● כדורסל

מחזור הנעילה בליגה הלאומית בכדורסל יהיה הערב. קשה לציין משחק־מוקד במחזור ה־22, אולם שני מאבקי־יוקרה יהיו בהיכל־הספורט ביד־אליהו, בין מכבי ת"א ואליצור נתניה, ובחולון, בין הפועל חולון ומכבי חיפה.

● קבוצת מכבי ת"א הביסה בסיבוב הראשון את אליצור נתניה 91:105. הערב ב־8.30, בהיכל־הספורט ביד־אליהו, יתמודדו הקבוצות כשיחסי הכוחות נוטים שוב לצד האלופה, בעוד שהנתנייתים ינסו להוות יריב שקול.

● במשחק מוקדם ביד־אליהו (6.45) תיפרד הפועל רמת־גן, אחרי 14 שנה, מהליגה הלאומית, כשתשחק עם בית"ר ת"א, שתשתדל לנצח אחרי חמישה הפסדים רצופים. בסיבוב הראשון — 94:102 לבית"ר ת"א.

● מאבק מסקרן יהיה בחולון (8), בין קבוצות הפועל חולון ומכבי חיפה. החולונים, שהובסו בסיבוב הראשון ברוממה (104:78), ישתדלו לגמול ליריביהם ממכבי חיפה שיבקשו להוכיח כי מעירתם נגד מכבי רמת־גן (110:102) היתה מקרית.

● גם קבוצת הפועל איתן גבת תיפרד, כמו הפועל רמת־גן, מהליגה הלאומית, לאחר שהות של שנה אחת, במשחק־חוץ בהיכל־הספורט ברוממה, נגד הפועל חיפה (8.30). המארחים מועמדים לנצחון. כל תוצאה אחרת — הפתעה. בסיבוב הראשון — 83:92 להפועל איתן גבת.

● המשחק בכפר־המכביה, בין מכבי רמת־גן והפועל ת"א (8.30), הבטיח עניין רב. אולם איבד מהמתח שלו לאחר שהכל כבר הוכרע. מכבי רמת־גן תנסה לנצל את השמוליה הפועל ת"א בזמן האחרון (ארבעה הפסדים רצופים). נצחון רמת־גני לא יהווה הפתעה. בסיבוב הראשון — 111:124 להפועל ת"א.

● גם באולם במנחת בירושלים (8.30) לא יהיה מתח במשחק בין קבוצות הפועל הגליל־העליון והפועל ירושלים. לשחקני הבירה, שניצלו מירידה, יהיה זה משחק אחרון העונה, ואילו להגליל־העליון מבחן לגביע, ביום חמישי. בסיבוב הראשון — 86:95 להגליל־העליון.

הטבלה הלאומית (אחרי 21 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	2338־1705	41
2.	הפועל חולון	1928־1737	37
3.	הגליל־העליון	1939־1859	36
4.	אל. נתניה	2021־1933	35
5.	מכבי חיפה	1906־1921	33
6.	הפועל ת"א	1851־1869	32
7.	הפועל חיפה	1846־1921	29
8.	בית"ר ת"א	1824־1943	29
9.	מכבי ר"ג	1904־2068	28
10.	הפועל ים	1853־1992	28
11.	הפועל גבת	1793־1962	27
12.	הפועל ר"ג	1854־2237	23

דרבי תל־אביבי בליגת לנשים
דרבי צמרת תל־אביבי יהיה הערב ב־6.45 במחזור ה־16 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל. כשהפועל ת"א (4) תארח את מכבי ת"א (2). בסיבוב הראשון — 80:90 למכבי ת"א.

שאר המשחקים הערב: הפועל ירושלים — בני־יהודה ת"א (8; 61:52); הפועל גבעת־חיים — מכבי רמת־חן (8; 67:107); הפועל גלבוע — הפועל חיפה (8; 72:51); מכבי דרום / רמת־חן — אליצור ת"א (6.45; 79:45); אס"א ירושלים — אליצור ראשל"צ (8; 80:52).

אין הפתעות בארצית
● צפון: מכבי נתניה — הפועל עין־דור / תבור 66:94; הפועל נהריה — הפועל גו־שמואל 76:117 (אילן וקניך קלע 32 נקודות לנהריה); מכבי חדרה — הפועל בקעת בית־שאן 76:77; מכבי קרית־מוצקין — הפועל עמה"י 65:77; מכבי בת־גלים — מכבי כרמיאל 62:86 (איתי פייגלין קלע 31 נקודות לבת־גלים).

● דרום: אליצור נוה־דור רמלה — הפועל גבעתיים 69:81 (ויליאמס קלע 32 נקודות וקטף 25 כדורים חוזרים); אליצור קרית־אונו — בית"ר ירושלים 43:93; מכבי ראשל"צ — מכבי ירושלים 68:90; אליצור ת"א / פ"ת — הפועל קרית־גת 72:78; מכבי פ"ת — הפועל נען 77:90; מכבי דרום ת"א — אס"א רמת־השרון 67:98.

משקיף מצרי לתחרויות האבקות בבאר־שבע
"עזר" מסטפה עאדל, סגן יו"ר ... ההתאחדות הבינלאומית לאבקות, יהיה המשקיף הבינ־לאומי בטורניר הנוער הגדול ... ה־28 בפברואר ל־3 במארס בבאר־שבע.

... שנתקבלה אתמול בהתאחדות הבינלאומית, גרמה ... לאיגוד ההיאבקות הישראלי ... להקדים ההזמין לטורניר גם מתאבקים ממצרים.

נצחונות לאורתז, ריאל ומילאנו
קבוצת אורתז זכתה בשני נצחונות בליגה הצרפתית בכדורסל. אמש גברה בחוץ על ... 85:88, וביום חמישי ניצחה ... את מילוז 86:92.

אורתז מובילה עם 37 נקודות, ... 35 וליסוד — 33.

ריאל מדריד הכניעה בספרד את ... 89:111. בעוד ... גברה בקרב דרמטי על ... 99:101.

... ניצחה מילאנו את ... 80:93. בריקה ... בעקבותיה הורחק ... מילאנו, דן פטרסון. תוצאות ... בנקו רומא — רימיני 72:91; קנטו — ... ואריזה 83:95. קנטו, עם 34 נקודות, לפני ואריזה — 32.

הונגריה — קפריסין 0:1
במשחק ידידות בכדורגל של הונגריה ... אתמול בניקוסיה את ... 0:1, במוקדמות בית 3 ... אירופה.

... כבש אישטוואן ... בדקה ה־49, לעיני 8000 ...

קאדאפי מעביר עצמו ובירתו למחוז הולדתו

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. – שליט לוב, קולונל קאדאפי, עובר דירה. הוא חנך פרוייקט להעברת עיר הבירה שלו אל לב לוב. בעוד כוחותיו נוחלים מפלה בצ'אד ונערכים להתקפת־נגד.

בפאריס נמסר, כי קאדאפי מעביר את הבירה לעיירה אל־ג'ופרה, המצויה עדיין בתהליך בניה, במחוז הולדתו המדברי, כ־650 ק"מ מדרום לטריפולי. הוא מתרחק מן החוף לעמק לוב כאמצעי־בטחון, להקשות על התקפות אוויר להשיגו.

זה שבוע מועברים משרדים ממשלתיים ושירותים ציבוריים לבירה החדשה. עדיין אין את מי לשרת שם. הוא שוממה. המטות הכלליים של חילות הים, האוויר והרגלים מאוכסנים בבירת החדשה. בונים גם מעון מיוחד לקאדאפי עצמו, מעל מקלט נגד הפצצות אטום. אל ג'ופרה רחוקה ממרכזי הפעילות הכלכלית בלוב. משערים, כי קאדאפי בחר בה מטעמי בטחון חיצוני ופנימי. הוא מוצא מקלט בקרב שבט מוצאו. בעומק לוב קשה יותר להפציצו. ושלטונו ישכון שם במעין מבצר מרוחק ממרכזי האוכלוסיה.

עוד שני קשישים הותקפו בתל־אביב

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שני קשישים הותקפו ונשדדו אתמול בתל־אביב. אחד מהם נזקק לטיפול רפואי בבית־החולים איכילוב. טרם נעצר חשוד במעשי התקיפה. משטרת מחוז תל־אביב הגבירה את ערנותה.

אתמול בבוקר נשדדה מזל אוחנה, בת 85, המתגוררת בקומת קרקע בנפה. הקשישה סיפרה, כי מדי פעם נכנס לביתה צעיר שנהג ליטול ממנה כספים. אתמול סמוך לשעה 11 הוא שב ורץ לביתה, היכה אותה וגרם לה לשריטות בסכין שהייתה ברשותו.

הצעיר ערך חיפוש בבית ונטל עמו 3000 ש"ח — כספי הביטוח הלאומי שהיו בחדרה של הקשישה. השודד נמלט מהמקום.

אמש סמוך לשעה שמונה בערב הלך קשיש תושב תל־אביב ברחוב מטלון. צעיר לא מוכר ניגש אליו והציע לו את עזרתו. כשהגיעו השניים סמוך לבית מספר 29 ברחוב, תקף הצעיר את הקשיש והפילו ארצה. בחיפוש שערך על גופו הצליח ליטול מהקשיש את ארנקו שהכיל 100 ש"ח ותלושי קנייה.

הצעיר נמלט מהמקום ואילו הקשיש הועבר על־ידי אמבולנס לבית־החולים איכילוב לקבלת טיפול.

בזמן האחרון ארעו במחוז תל אביב כ־10 מקרים של תקיפת קשישים, ברובם נשים שהותקפו בביתן או שהותקפו בלכתן ברחוב וארנקן נלקח מהן.

העונש הנחמד של צחי

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

צחי מזרחי, הנער בן ה־16 שהפעיל תחנת רדיו פיראטית בכוחות עצמו, „אומץ" אתמול על־ידי מנהל „קול־ישראל", גדעון לב־ארי.

לב־ארי הזמין את צחי לביקור באולפני קול־ישראל, נטל אותו לסיור ברדיו והבטיח, כי יוכל להמשיך ולבקר באולפנים בכל פעם שיחפוץ בכך, על מנת שייטיב להכיר את הרדיו ויצבור ניסיון חיובי.

בתגובה אמר צחי, כי מאז ומתמיד חלם לעבוד ב„קול־ישראל" וזהו העונש הנחמד ביותר שיכול היה לצפות לו.

הכנסייה הפולנית לא מפרקת מנזר אושוויץ

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פאריס. — שלטונות הכנסייה הפולנית מסרבים לפרק את המינזרים ובתי־התפילה שהוקמו באתרי מחנות ההשמדה בפולין וחזרו בהם מהסכם עם הנהגת הקהילה היהודית בצרפת.

הרב הראשי סיראט ואדי סטג' שבו בסוף השבוע מפולין בהרגשה, כי שלטונות הכנסייה הונו אותם. הם ביקרו באושוויץ ונוכחו לדעת, כי במקום לפרק את המינזר הכרמליתי, הרחיבוהו. הכנסייה הפולנית פועלת על־פי משאלה שהביע האפיפיור יוחנן פאולוס השני, בעת ביקורו באושוויץ, „לקדש מקום זה בשל רצח נזירה כרמליתית אחת". את מיליוני הקורבנות היהודיים שכח כמעט. זה מה שמסביר את התעקשות הכמרים להפוך את מחנות־ההשמדה למקומות נוצריים קדושים.

עתה שוקלים בהנהגת הקהילה היהודית אם להשתתף במפגש־פיוס עם הקרדינל הפולני פרנץ מחורסקי ואישים נוצריים כקרדינל של פאריס, היהודי לוסטיגר, שנקבעה ל־22 בחודש בז'נבה. בקהילה מביעים מרירות. אומרים, כי מחורסקי שבה את ליבם של סיראט וראש מועצת ההנהגה היהודית תיאו קליין, בהסכימו לאכול אתם אוכל כשר ועוד כל מיני גינונים, אך לא ויתר על מאומה.

„הוק" נגד עיראק

באחריין. – טילים אמריקניים, שסופקו לאיראן בעיסקת נשק תמורת בני־ערובה, השמידו מספר ניכר של מטוסים וטנקים עיראקיים בהתלקחות האחרונה של המלחמה – מסרו מקורות תעופה אזוריים.

הם ציינו, כי טילי נ.מ. מדגם „הוק" וטילים נגד טנקים מסוג „טאו" היוו גורם חשוב במפלות הכבדות שנחלו העיראקים. מאז פתחה איראן במיתקפה הגדולה ב־9 בינואר, המקורות מעריכים כי האיראנים הפילו בחודש שעבר כ־40 מטוסים עיראקיים, אם כי לא פגעו בצורה רצינית בעליונות האווירית המוחצת של עיראק. האיראנים השמידו גם עשרות טנקים עיראקיים מתוצרת ברה"מ, בעיקר באמצעות טילי „טאו", שנורו ממסוקים.

אחד המקורות אמר „וושינגטון, מוסקווה ופאריס עוקבות אחר המתרחש בעניין רב. המלחמה נהפכה לשטח־ניסויים מיבצעי למיגוון של מערכות נשק התקפיות והגנתיות." (ע"ר)

העבודה מצפה משמיר לסדר בליכוד

(סוף מעמוד ראשון)

והחליטו, שהמערך יתמוך במתן סיוע לעיירות־פיתוח, אך יתנגד למתן כספים להתנחלויות. הקיצוני ביותר בהתבטאויותיו נגד הליכוד היה פרס, שאמר, כי המערך לא יתן לליכוד להחזיר את האינפלציה למשק ולהרוס את החקלאות. „ההתנחלויות ליקקו את השמנת במשך 7 שנות שלטון הליכוד, והאינפלציה באותן שנים הרסה את החקלאות", אמר פרס. הוא הוסיף, כי לא עבר במשך שבועות לקצץ בתקציב, כדי שבסופו של דבר, יחולקו כספים בלי בדיקה ובלי חשבון.

עדיפות ליצרנים

בראיון ליומן גלי צה"ל, אמר פרס, כי החלטת הממשלה לסייע לפרישת חובות הקיבוצים באה במסגרת מתן עדיפות למיגזר היצרני, ואין לערבב פה כל עניין מפלגתי. השאלה אינה ממוקדת בין קיבוצים להתנחלויות, אלא בין מיגזר יצרני לבין הוצאות שירותיות. ההתנחלויות העוסקות בחקלאות כלולות, לדבריו, במסגרת תוכנית ההבראה החקלאית של הממשלה.

מר פרס הוסיף, כי הוויכוח הנוכחי אינו צריך להביא להפלת הממשלה, אולם אם הממשלה לא תמלא את תפקידה — אין היא דרושה.

אשר לעיירות הפיתוח, הבהיר פרס, כי המערך הציע להקציב להן את הסכומים הדרושים כבסיס להקמת תעשיה עתירת־ידע בעתיד, והוא עצמו עוסק אישית בכל פניה להשקעה בכיוון זה.

הצעת פשרה

שרים אחרים היו פשרניים יותר. שר הבטחון יצחק רבין הציע לכנס את הקבינט הכלכלי יחד עם ראשי הקואליציה, כדי לנסות למצוא פתרון למשבר. במערך מעריכים, שפרט לשר השיכון, דוד לוי, אין איש בין שרי הליכוד המעוניין במשבר ממשלתי.

אחת האפשרויות המסתמנת בקרב ראשי המערך היא להציע לליכוד, שהצעת התקציב והסיוע ל־תנועה הקיבוצית המאוחדת יאושרו. הצעת התקציב תאושר בקריאה ראשונה, ולקראת האישור בקריאה שניה ושלישית, יוכלו גופים ומפלגות להעלות דרישות ובקשות לסיוע תקציבי. כל נושא כזה יועבר לבדיקה בקבינט הכלכלי, ואם יאושר, יוחזר לכנסת לאישור בקריאה השניה והשלישית של התקציב.

עם זאת, מעריכים המקורות במערך, כי לא ברור אם יוכל שמיר להעביר הסדר כזה בתנועתו, נוכח הלחץ שמפעיל עליו השר דוד לוי. המקורות במערך אמרו, שההסתברות למשבר נמוכה, אך עדיין אין להוציא מכלל אפשרות התפתחות של משבר ממשלתי בימים הקרובים.

לוי מאיים

השר דוד לוי אמר אתמול בטקס התחלת עבודות הבניה במיתחם אברהם אבינו בחברון, כי אם תמשך הסחבת בעניין הקצבת הכספים להתנחלויות, יורה באורח חד־צדדי על התחלת העבודות להקמת שש ההתנחלויות, שעליהן כבר החליטה הממשלה. הוא קרא לליכוד לעמוד על עקרונותיו בעניין ההתנחלות וטען, כי אין סתירה בין הסיוע להתנחלויות לבין הסיוע לקיבוצים ולעיירות־הפיתוח.

הרב לוינגר הביע באותו מעמד את דעתו, כי ימצא פתרון למימון ההתנחלויות, משום שאין הליכוד והמערך מעוניינים בפירוק הממשלה. אם הליכוד יסוג ממחוייבותו להתנחלויות, יפגע הדבר בליכוד עצמו, ולפיכך הוא מעריך, כי ההסדר יביא בחשבון את צרכי ההתנחלויות.

מלחמת השמצות

מלחמת ההשמצות בין המערך לליכוד נמשכה גם אתמול. דובר תנועת החרות, יוסי ברון, פירסם הודעה, שבה נאמר, בין היתר, כי מפלגת העבודה, שנשאה שנים רבות את דגל ההתיישבות בארץ־ישראל, נהפכה למתנגדת הראשית למפעל הציוני.

את שמעון פרס האשים דובר חרות, שהוא ממשיך בעלילות־כזב על כלכלת הליכוד, בעוד שהוא האחראי לריבית הרצחנית, שהרסה גם את התק"ם.

במפלגת העבודה הדגישו אמש, כי תנועת החרות והליכוד מנסים לחמם את האווירה והודעת דובר חרות אינה ממתנת את המצב. במפלגת העבודה מעריכים, כי ההתנגדות הקולנית בליכוד נובעת בעיקר ממאבק פנימי בתוך תנועת החרות ומאי־יכולתו של שמיר להביא את חברי מפלגתו לעמדה אחידה. עוד נאמר, כי גם ההודעה של לוי בחברון מלמדת על המאבקים בתוך הליכוד.

משבר בני־הערובה

(סוף מעמוד ראשון)

האיסלאמי לשחרור פלשתין", מזהיר את ישראל, כי שלושה פרופסורים אמריקניים והודי אחד יוצאו להורג אם לא תשחרר ישראל 400 מחבלים פלשתינאיים בתוך 24 שעות, כלומר עוד היום.

„ה־9 בפברואר הוא התאריך האחרון לשחרורם. אם לא ישוחררו, גורלנו יהיה הוצאה להורג", אמר במכתב בן חמשת העמודים, שהוקרא על־ידי הפרופסור האמריקני החטוף אלן סטין. „אנו מזכירים: סחבת תהיה חסרת תועלת."

פרס: לא בפומבי

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, הגיב אתמול על איומי „הג'יהאד המוסלמי" ועל דבריו של נביה ברי, מנהיג „אמל", באומרו, כי ישראל לא תפעל לפי אולטימטום. אם למישהו יש הצעות, עליו לפנות לישראל בדרך מסודרת. לדבריו, ישנם דברים שאין לנהלם בפומבי, אמר פרס, בשידור של „גלי צה"ל".

וייט — „מרגל"

מביירות נמסר אמש, כי חוטפיו של טרי וייט מאשימים אותו, כי הוא מרגל בשירות ארה"ב. „הארגון לצדק מהפכני", המחזיק בידיו שני אמריקנים וצרפתי, פירסם בביירות הודעה שבה נאמר, כי מכשיר אלחוט הושתל בגופו של וייט, כדי לאפשר לשליח הכנסיה האנגליקנית לספק מידע שיסייע באיתור מטרות לפעולה צבאית, שמתכננות ארה"ב, ישראל וצרפת, יחד עם יסודות של מיליציות נוצריות, נגד ארגוני הטרור המוסלמיים בלבנון.

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, אמר אתמול, כי ארה"ב „תגיב בהתאם למצב" בלבנון, אם יוצאו בני־הערובה האמריקניים להורג. עם זאת סירב להשמיע ניחושים באשר למהות התגובה.

שולץ התבקש להגיב על האיום, כי אם לא תשחרר ישראל, בתוך 24 שעות, 400 פלשתינים, יוצאו בני־הערובה אמריקניים להורג. הוא הזהיר את החוטפים ואמר „הם חייבים להבין, שהם עלו על דרך של הרס עצמי. הם מבודדים עצמם בעולם והעולם חייב לבודד אותם."

ויינברגר: לא פעולה צבאית

שר ההגנה האמריקני, קאספאר ויינברגר, הכחיש אתמול את השמועות, שלפיהן מתכננת ארה"ב פעולה צבאית לחילוץ בני־הערובה בלבנון.

שגריר בריטניה בביירות קרא אמש לכל האזרחים הבריטיים בלבנון לצאת מן המדינה. „לבנון אינה ארץ בטוחה לזרים, ועל כן מייעצים אנו לכל אזרחי בריטניה לצאת ממנה, למען בטחונם", אמר השגריר, ג'ון גריי, בשידור בתחנת השידור הנוצרית „קול לבנון".

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ת.ב. 2085

הודעה עלפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 482 בגוש 6021, רח' התבור מס' 4, חולון — הכוללת מתן הקלה בהקמת סככה לרכב באזור מגורים ב/1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה
לתכנון ולבניה חולון

מרד בליכוד

(סוף מעמוד ראשון)

מלמדים, אולי, על משבר ממשלתי אמיתי, אך הם בהחלט מעידים על המטענים החמושים והמטווחים היטב של הצדדים – שנצרתם תיפתח בעת משבר ממשי.

יותר מכל מעידה הקלחת הנוכחית על מרד גלוי בליכוד נגד רה"מ. יצחק שמיר, ונגד שר־האוצר, משה נסים, אשר אינם מסוגלים, לפחות עד כה, ללכד את חבריהם סביב ההתחייבויות המפורשות שנתנו.

קריאת התגר של השר לוי בחברון, כמו גם הודעת דובר תנועת החרות, והתבטאויותיהם של חברים שונים בליכוד, הינם קודם כל סיבה טובה לדאגה של יצחק שמיר, אשר אינו מצליח לנווט בין חברי מפלגתו.

ספק אם שמיר יוכל לתת לאנרכיה הזו שמכתיבים לו חבריו להימשך זמן רב. שכן בעוד ימים אחדים עליו לצאת לביקור ממלכתי בארה"ב. קשה לשער ששמיר ירשה לעצמו להותיר מאחוריו דינמיקה של דירדור ביחסי שתי המפלגות – ולנסוע.

גידול במספר החיילים

(סוף מעמוד ראשון)

דיון יסודי בהשתתפות שר הבטחון והפיקוד הצבאי הבכיר, על הערכות צה"ל ומערכת הבטחון נוכח הגידול הצפוי במספר המתגייסים לשירות סדיר.

חבר הכנסת גרנות בדק ומצא, כי החל משנת העבודה הקרובה יצטרך צה"ל לקלוט אלפי חיילים נוספים ילידי 1969 ואילך.

על סמך מידע שברשותו המלמד, כי הנושא נלקח בחשבון במתכון הרב שנתי של צה"ל — קורא גרנות להביא בשלב ראשון לצמצום משמעותי של השימוש בשירות המילואים ובהמשך, להביא לקיצור משך השירות הסדיר משלוש שנים לשנתיים וחצי.

ח"כ גרנות מבהיר, כי הצורך בקליטה פרודוקטיבית של אלפי הצעירים מחייב היערכות מקיפה של המשק לתנופת צמיחה ותכנון מוקדם של הכשרה מקצועית מתאימה. ח"כ גרנות מוסיף ואומר: „הודעת שר־הביטחון על צמצום והקפאה חלקית של סדר הכוחות למלחמה בצבא הסורי, מצב השלום עם מצרים וקיצור השירות הסדיר בצבאה משנתיים לשנה וחצי, השקט המתמיד בגבול הירדני וריתוק צבאות עיראק ואיראן למלחמה במפרץ הפרסי — כל אלה יוצרים תנאים מסייעים למימוש התהליך המוצע".

עם זאת הוא ציין, כי לשר־הביטחון חייבת להינתן הסמכות בחוק להאריך ולהחזיר את תקופת השירות לשלוש שנים — באם ישתנו לחומרה התנאים השוררים כיום באזור.

כתבנו הצבאי מוסיף, כי עיון בשנתון הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מלמד, שלצה"ל יצטרפו בשלוש השנים הקרובות עוד אלפי חיילים סדירים כתוצאה מהילודה הגבוהה שהייתה בארץ לאחר תקופת המיתון בסוף שנות השבעים. עוד נודע, כי הנושא נלקח בחשבון בתוכניות אגף התכנון של המטה הכללי של צה"ל, אולם טרם הוחלט על דרכים לשימוש בכוח אדם זה.

ישראל ניהלה אספקת

(סוף מעמוד ראשון)

מקור אחד מסר לעתון, כי במשרד החוץ חשו שדיווח מפורט של דיונים ברמה גבוהה כל כך אינו צריך להתפרסם. מקור בממשל מסר, שהמניע של משרד החוץ היה העובדה, שהמסמך „מראה שישראל ניהלה את המבצע ברמה האסטרטגית, הטאקטית והלוגיסטית. לאחר שהגיע המסמך לידי העתון, אישר אתמול פולר את נכונותו ואמר, כי תמך בפירסומו. עוד מצויין בתזכיר, כי ניר אמר לבוש שהאיראנים מנסים „לסחוט כמה שאפשר" מישראל ומארצות־הברית. „כל עוד יש בידיהם נכסים" – הכוונה, ככל הנראה, היא לבני־הערובה. ניר סיכם ואמר: „בסופו של דבר, לא ניתן להם יותר ממה שהסכמנו בעבר. חשוב שיהיו לנו שם נכסים בעוד שנתיים־שלוש, כשיתרחש השינוי. אין לנו ברירה ממשית. אלא להמשיך."

בתזכיר מצויין, שסגן הנשיא לא התחייב לדבר. הוא הביע הערכתו לתידרוך שקיבל מניר והודה לו על המשך מאמציו, למרות ספקות והסתייגויות במשך התהליך כולו.

הגילוי המצביע על כך, שהממשל ידע כי מדובר במגעים עם קיצונים באיראן, הוא המכה גלים בוושינגטון.

הגילוי בדבר התפקיד הגדול והמרכזי, לכאורה, של ישראל, אשר הוכחש על־ידי הממשלות הישראלית והאמריקנית כאחת, והשמטת המסמך מדו"ח ועדת הסינאט, מוסברים ביותר מדרך אחת.

מקור אחד בקונגרס הסביר לכתבת „על המשמר", כי נראה שהממשל לא רצה בפירסום המסמך, כיוון שרצה להמנע מהכנת עצמו על־ידי העובדה, שישראל היא שיזמה וניהלה את המבצע, ולמעשה, את מדיניות־החוץ האמריקנית בעניין זה. מבחינה זו, ההכחשות הישראליות המקבילות כוונו לרצונו של הממשל בוושינגטון.

מקור אחר סבור, שגילויים אחרונים אלה יתקבלו כמשוש ועלולים לגרום לגל חדש של האשמות נגד ישראל מצד גורמים שונים במימשל ובקונגרס.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 6.2.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6614	1.6814	1.6720
דולר אמריקני	1	1.58	1.65	1.6119	1.6321	1.6220
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8671	0.8779	0.8735
לירה סטרלינג	1	2.39	2.50	2.4316	2.4620	2.4476
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2617	0.2649	0.2620
ין יפאני	100	1.02	1.07	1.0433	1.0563	1.0525
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7713	0.7809	0.7742
פרנק שווייצרי	1	1.01	1.06	1.0290	1.0418	1.0348
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2443	0.2474	0.2459
כתר נורווגי	1	0.22	0.23	0.2267	0.2295	0.2282
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2290	0.2319	0.2306
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3487	0.3530	0.3506
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2038	1.2189	1.2114
דולר אוסטרלי	1	1.04	1.12	1.0760	1.0894	1.0839
ראנד דר' אפריקני	1	0.52	0.78	0.7704	0.7800	0.7754
פרנק בלגי	10	0.40	0.43	0.4183	0.4235	0.4225
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.27	1.2381	1.2535	1.2415
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.28	1.2258	1.2410	1.2293

טלקס

● אושרו תוכניות השקעה ב־38 מיליון דולר

מינהלת מרכז השקעות במשרד־התעשייה־והמסחר אישרה אתמול תוכניות הקמה והרחבה של פרוייקטים תעשייתיים בהשקעה כוללת של כ־38 מיליון דולר.

במסגרת הדיון אתמול אושרו תוכניות באזורי פיתוח – מיתקן הקמת מפעלי אלקטרוניקה במגדל העמק ובעפולה, אישור הענקה והרחבה של מפעל טקסטיל בצפת ואישור להרחבת מפעל טקסטיל בכרמיאל.

דובר המשרד מסר, כי התוכניות שאושרו על־ידי מרכז ההשקעות יביאו עם השלמתן לתוספת של למעלה מ־400 מקומות עבודה. היצוא הנוסף מההשקעות האלה יסתכם בלמעלה מ־48 מיליון דולר.

אודי נחשון

● שבוע „ממיטב ישראל" בניו־יורק

מאות מוצרים מתוצרת ישראל יוצגו באמצע מאי הקרוב למכירה בשבוע מזון המכונה „ממיטב ישראל" שייערך ב„וולבאס" – אחת מרשתות הסופרמרקטים הגדולות בניו־יורק. כך הודיע אתמול איש העסקים האמריקני יו"ר כוח המשימה, מורי לנדר, ושר־התעשייה־והמסחר, אריאל שרון.

לנדר אמר, כי בשבוע הזה תיבחן יכולת ההחדרה של מוצרי מזון ישראלים לשוק האמריקני. והכוונה היא למכור באותו שבוע מוצרים בהיקף של מיליון דולר. הוא הזמין את שרון לחנוך את שבוע האירועים בניו־יורק.

אודי נחשון

● גבעת־עוז מחכה לגליצ'וניק

חברי קיבוץ גבעת־עוז קיבלו [illegible] בשיחת הקיבוץ האחרונה על השתלשלות האירועים בקשר לשחרור של אליק גליצ'וניק, אסיר ציון המאומץ על־ידם.

בית גבעת־עוז עומד מוכן לקבלת ההודעה על עלייתם ארצה של גלינה ואליק גליצ'וניק ושומר על קשר טלפוני רצוף עם ביתם בלנינגרד. כן נשלחו מברקי ברכה [illegible]

(שע"ח)

● מונתה תת־ועדה לענייני גיור

ועדת השרים לענייני גיור התכנסה אתמול לישיבתה הראשונה והחליטה, לפי הצעה של ראש הממשלה שמעון פרס, למנות תת־ועדה שתמליץ בפני הוועדה עם מי מבין היהודים בארץ וביניהם כדאי להיפגש, כדי לשמוע דעה בסוגיית הגיור כהלכה. חברי התת־ועדה הם השרים משה שחל, זבולון המר וכן מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין.

דליה שחורי

● שכונת וילות לעולי דרא"פ באשקלון

ראש עיריית אשקלון, אלי דיין, [illegible] מחלקת העליה בסוכנות, [illegible] אהרון, וההסתדרות הציונית בדרום־אפריקה בודקים אפשרות [illegible] שכונת וילות באפרידר [illegible] עולים שיגיעו מארץ זו. לפי שעה [illegible] הם עדיין עקרוניים טרם [illegible] החלטה סופית אך ראש העירייה אמר, כי כבר איתר מגרש [illegible] לפיתוח זו.

אם התוכנית תצא לפועל, תהיה זו [illegible] שנייה שיהדות דרום־אפריקה בונה שכונת וילות [illegible] השכונה שהקימו לפני [illegible] שנה, אפרידר, היא [illegible] בארץ.

רפאל גאון

● קאונטרי־קלאב הסתדרותי בנס־ציונה

[illegible] חודש מארס תחל [illegible] לפעילות מרכז נופש [illegible] של ההסתדרות בנס־ציונה. [illegible] יהיו שלוש בריכות [illegible] חדרי כושר מחמ־[illegible] סאונות. כימיות [illegible]

[illegible] ראשון יוכלו להירשם כ־[illegible] כשההרשמה פתוחה [illegible] בלבד.

זהבה מוזס

מאסר־עולם ל־3 תוקפי טירוני גבעתי ליד הכותל

מאסר־עולם הוטל אתמול בבית־המשפט הצבאי בלוד על 3 חברי כנופית „הג'יהאד המוסלמי" של הפת"ח, אשר תקפו ברימוני־יד את טירוני „גבעתי" ליד הכותל המערבי בירושלים ב־15 באוקטובר 1986.

השלושה — נאצר חליסה בן 28, אחיו טארק בן 20, ואיברהים עליאן בן 22, כולם תושבי סילוואן ליד ירושלים — הורו באשמה.

משפטו של נאשם רביעי בפרשה, סלימן חליסי בן 36, אשר לא השתתף בפועל בפיגוע אך היה חבר בחוליה יחד עם שני אחיו נאצר וטארק, נדחה למועד אחר.

שלושת המחבלים, שהובאו לאולם בית־המשפט כבולים בידיהם וברגליהם, לא הביעו כל חרטה. להיפך. הם ניסו להצדיק את מעשיהם בנאומים פוליטיים „נגד הכובשים הכופרים". אך דבריהם נקטעו במהרה על־ידי נשיא בית־המשפט, אלוף־משנה אהרון אלפרין, שישב בדין יחד עם סגן־אלוף יאיר פרי ורס"ן ג'קי אברג'יל.

התובעת הצבאית, סרן עינת רון, דרשה להטיל על הנאשמים מאסר עולם, והסבירה כי נמנעה מלדרוש עונש מוות לאחר „התייעצות בגורמים שונים".

עו"ד מוחמד קיוון, המייצג את האחים חליסי, אמר שהנאשמים פעלו ממניעים אידיאולוגיים ופגעו במטרה צבאית. הנאשמים ציטטו פסוקים מהקוראן כדי להצדיק את „חובתם המוסלמית להילחם ביהודים" ואמרו שימשיכו במאבק עד שתקום מדינה איסלמית במקום ישראל.

בגזר־דינם קבעו השופטים, שבהתקפה הרצחנית ליד שער שכם ידעו הנאשמים היטב שבקהל נמצאים נשים וילדים רבים.

השופטים הוסיפו, כי מדובר בטרוריסטים שפעלו בצורה אינטנסיבית בקרב אירגונים ותיכננו לבצע מעשה נפשע של טרור ללא אבחנה.

בכתב־האישום נאמר, שחברי הכנופיה התארגנו ב־1985 לאחר שגוייסו בירדן וקיבלו אימון צבאי בירדן ובישראל. הם התכוננו זמן ממושך לביצוע הפעולה.

בהתקפה על חיילי „גבעתי" ומשפחותיהם, אחרי טקס השבעת הטירונים ליד הכותל, נהרג דב פורת ונפצעו 69 אנשים, חלקם קשה. (עתי"ם)

רוצחו של השוטר ביאזי נדון למאסר־עולם כפול

מאסר־עולם כפול הוטל בבית־המשפט המחוזי בירושלים על מוחמד מורין, רוצחו של איש המשטרה רס"ר אברהם ביאזי לפני כשנה במזרח ירושלים. הנאשם רצח גם את שותפו למעשה, ספיאן צאקר, ועונש מאסר עולם הוטל עליו בגין כל מעשה רצח.

ב־30 בינואר אשתקד נהג ביאזי במכוניתו לתחנת המשטרה של הקישלה שבה עבד. כאשר הגיע לרחבת שער יפו עצר את המכונית ולפתע הגיחה מאחור מכונית פרטית, עצרה במקביל לרכבו של איש המשטרה וממנה נורה צרור כדורים לעבר ביאזי וגרמו למותו. עדי ראיה מסרו כי במכונית שהסתלקה מהמקום ישבו שלושה רעולי פנים.

בערב האירוע יצא הנאשם ושותפו ספיאן צאקר למערה באיזור עזריה סמוך לירושלים כדי להסתיר את הנשק שבו השתמשו לרצח. ספיאן צאקר החל לחפור בור במערה ותוך כדי כך רצח אותו הנאשם בשתי יריות. לאחר שני מעשי רצח אלה ניסה הנאשם להימלט לירדן, אבל סמוך לגבול עם ירדן נתפס הנאשם ע"י חיילי צה"ל, במהלך מירדף שבו נפצע חייל צה"ל בירויות.

בעדותו בבית־המשפט כפר הנאשם בכל מה שיוחס לו, למרות שהודה בביצוע המעשים בהודעותיו במשטרה. הוא טען במשפט זוטא, כי ההודעות הוצאו ממנו בכוח שעה ששכב פצוע בבית־החולים והחוקרים הכאיבו לו תוך כדי חקירה למרות שהיה פצוע. בית־המשפט דחה את טענותיו וקיבל את הודעותיו במשטרה, כי אכן ביצע את שני מעשי הרצח.

שופטי בית־המשפט המחוזי בירושלים, אליהו נועם, צבי טל ושמואל פינקלמן, קבעו בפסקי־דינם: „אנו מחליטים על־פי חומר הראיות כי הנאשם גרם בכוונה תחילה למותם של ביאזי ושל ספיאן בדם קר, מבלי שקדמה התגרות למעשה. כל זאת בנסיבות שהכין עצמו להמיתם".

השופטים קובעים, כי המניע לרציחתו של השוטר ביאזי היה חשש שהוא מתכוון לעצור את שלושת חברי הכנופיה בחשד לביצוע עבירות.

נאשם שלישי, עומר פרג', עומד עתה לדין באשמת רצח השוטר בכתב־אישום נפרד, ומוחמד מורין העיד אתמול בבוקר במשפטו של פרג'.

מוחמד מורין קיבל את עונש מאסר העולם הכפול בשיוויון נפש ולא הגיב כלל על העונש שהוטל עליו. (עתי"ם)

איש משטרה וגיסו חשודים בהברחת הרואין מתאילנד

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

איש משטרה מעכו וגיסו הובאו אתמול לבית משפט השלום בחיפה כחשודים בהברחת הרואין בשווי 660 אלף דולר מתאילנד. אליהו אמויאל נעצר ל־15 יום וגיסו, השוטר יוסף בן־ברוך, הושם במעצר בית ל־15 יום.

הפרשה נחשפה על־ידי היחידה המרכזית במרחב חיפה בראשה עומד מפקח רן דורנאי.

דורנאי סיפר אתמול בבית־המשפט, כי על־פי חשדות המשטרה יצא אמויאל את הארץ לתאילנד, משם שיגר לגיסו השוטר בן־ברוך חבילה שהכילה בגדים ופסלונים. אחד הפסלים בחבילה הכיל בתוכו 316 גרם הרואין נטו, אמר דורנאי. לדבריו, כמות זו שווה ליותר מ־3 ק"ג סם ברוטו ששוויו 660 אלף דולר ומכמות סם זו ניתן להכין 30,000 אלף מנות סם. השניים נעצרו ביום שישי ונחקרו במהלך השבת.

השוטר יוסף בן־ברוך הכחיש כל קשר לפרשת הסמים ואמר, כי גיסו הבטיח לשלוח חבילה עם בגדים לילדיו מאירופה. לדבריו, כשפתח את החבילה מצא בה בגדים ופסלים שאינם מתאימים לילדיו.

השופט רפאל חרסונסקי ציין בהחלטתו, כי ייתכן שאיש המשטרה נפל קורבן למעשיו של קרוב משפחתו ולא ידע כלל מה הוא מעולל לו. לפיכך החליט להסתפק במעצר בית לגביו.

חיילת נענשה על שימוש בסמים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חיילת צה"ל בדרגת רב"ט הורדה אתמול לדרגת טוראי ונדונה לחודש מאסר בפועל ולשלושה חודשי מאסר על תנאי למשך 7 שנים. לאחר שהורשעה בביה"ד הצבאי בחיפה על־פי הודאתה בשימוש בסמים בעת היותה בחופשה בביתה.

החיילת משרתת כמקפלת מצנחים בבסיס ציוד של צה"ל והיא נתפסה במהלך בדיקת שתן שערכו חוקרי המשטרה הצבאית.

אסיר התאבד בכלא תל־מונד

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

האסיר משה אוחיון בן 44 מחיפה נמצא אתמול בבוקר תלוי בתאו בכלא אשמורת בשרון.

האסיר, שהיה שפוט לשנה וחצי בגין גניבה, אמור היה להשתחרר בעוד שבועיים. הוא היה ערירי ובשירות בתי־הסוהר מעריכים כי נקלע למשבר נפשי.

האסיר איבד עצמו לדעת בתלייה על סורגי החלון בתאו והשתמש לשם כך בקרעי שמיכה. קצין תורן שהבחין כי לא יצא כהרגלו לעבודה בבוקר מצא אותו תלוי, חילץ אותו ועשה לו הנשמה ופעולות החייאה, אך ללא הועיל. רופא קבע את מותו וגופתו הועברה למכון הפתולוגי לקביעת סיבת המוות. תת־גונדר משה יפה, ראש מינהל האסירים, מינה ועדת בדיקה.

לחברנו רובי שדמון ובני משפחתו
משתתפים בצערכם
במות האח
מרדכי שדמון
קיבוץ עמיר

במלאת שנה לפטירת חברתנו היקרה
הנקה זיגלמן
נעלה לקיברה ונתייחד עם זכרה
מחר, יום שלישי 10.2.87 בשעה 15.30.
המשפחה וקיבוץ נגבה

בפליליים

מאסר לבני טובים ששדדו מתוך יצר הרפתקנות

שני „בני טובים" תושבי חיפה, שהורשעו בשני מעשי שוד בתחנות דלק מתוך יצר הרפתקנות בלבד, נידונו אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה לעונשי מאסר של שנה וארבע שנים בפועל.

השניים, חנן מורנו בן 21 ומנחם טולדו בן 23, הועמדו לדין בפני השופט אמנון כרמי. התביעה טענה, כי בתחילת נובמבר אשתקד ביצעו הנאשמים יחד עם אחר שוד מזויין בתחנת דלק בזכרון יעקב, באמצעות אקדח שנטל הנאשם מנחם טולדו מאביו ללא רשות, ואקדח צעצוע שהחזיק נאשם אחר בידו. השניים איימו על שני מתדלקים שהיו באותה עת בתחנת הדלק ושדדו מהם 533 ש"ח. אחרי כן נמלטו מהמקום במכונית גנובה שנטלו מבית־מלון בנתניה.

השניים הורשעו גם במעורבות בשוד אחר שאירע בסוף אוקטובר 1986 בתחנת דלק במכמורת הצפוניים של ג'נין. התביעה טענה כי הם הגיעו למקום בג'יפ צבאי גנוב, מזויינים ברובי גליל וברימון ומתחזים לחיילי צה"ל. תוך איומים נטלו השודדים מעובד תחנת הדלק 1200 ש"ח ו־91 דינרים ירדניים.

השופט אמנון כרמי גזר על חנן מורנו מאסר ארבע שנים בפועל וארבע שנים על תנאי ופסל אותו להחזקת רשיון נהיגה למשך שלוש שנים מיום שיחרורו מהכלא.

לגבי הנאשם מנחם טולדו קבע השופט, כי הוא נגרר לפרשה זו מחמת אופיו החלש. הוא נידון למאסר שנה בפועל, שנתיים על תנאי למשך שנתיים, ופיקוח קצין מבחן למשך שנתיים. גם הוא נפסל לקבלת רשיון נהיגה למשך שלוש שנים מיום שיחרורו מהכלא. (עתי"ם)

חצי שנה מאסר למאיים על עובדי ציבור

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע גזר 24 חודשי מאסר, מהם 6 חודשים בפועל, על קלוד בוקובזה בן 35 מבאר־שבע, שאיים על עובדת סוציאלית, רופאה ושני שוטרים כי יהרוג את ילדיהם.

לפי צו בית־משפט, הוצא תינוקו של בוקובזה מחזקתו וחזקת אשתו, ושופט הורה כי יימסר לאמו. בתגובה הגיע בוקובזה לבית־החולים „סורוקה", שם נכנס למחלקת פגים ואיים על הרופאה כי יחטוף תינוק. בוקובזה ואשתו גם איימו על העובדת הסוציאלית אליה עוזיאל ועל השוטר חיים מימון כי יחסלו את ילדיהם.

שופט השלום צבי סגל אמר בהכרעת הדין: „חובה על בית־המשפט להגן על עובדי ציבור מפני איומים או תקיפות מצד אנשים הסבורים כי אונה להם רע".

לצבי רובינשטיין והמשפחה
משתתפים בצערכם במות
זלדה רובינשטיין
קיבוץ דן

למשפחה ולקיבוץ יחיעם
אתכם באבל במותו הפתאומי
של בנכם
אורי טל
קיבוץ געתון

למשפחה
לקבוצת חצב ולקיבוץ יחיעם
המומים וכואבים אתכם במות
אורי
קבוצת חצב
ובית שמרת

לחייקה רגני ולכל משפחתה
איתכם באבלכם במות האחות
זלדה רובנשטיין
קיבוץ יד מרדכי

לרובי שדמון
משתתפים באבלך הכבד
על מות
אחיך
תבורי — שווק וסחר בע"מ